

DE ZWARTE

nr.
137

blad vol zwakteboden

fl. 3,00 13 okt '8

dit nummer o.a.:

- Verslag uit Hongarije - De Harde Kern over verzet
- Interview met Selman Arslan - Richtingenstrijd?
- Interview met de GRAPO

kolofon

ABONNEMENTEN

Een abonnement op De Zwarte (400 pagina's ong. 10 Zwartes) kost Hfl.25,- zowel voor postabo's als voor abo's die we zelf bezorgen. Instellingen betalen dubbel tarief. Politieke gevangenen krijgen De Zwarte gratis. Betalen doe je vooraf, kontant bij je bezorger* of op giro 3442401 t.n.v. De Zwarte in Leiden.

WANBETALER'S WORDEN GEROYEERD.

De Zwarte wordt eens in de twee weken gemaakt op dinsdag en woensdag. Kopy kan je sturen naar postbus 10233 in Den Haag. Als je zelf een stuk typt doe dat dan op een kolombreedte van 7,3 cm. Kopy moet uiterlijk binnen zijn op de dinsdagochtend dat de Zwarte gemaakt wordt. De mensen die De Zwarte samenstellen zijn op betreffende dinsdag en woensdag te bereiken via telefoonnummer 070-892098.

voor een wisselende prijs (afhankelijk van de dikte) is de Zwarte te koop op de volgende verkooppunten:
Delft:wereldwinkel/kraakkroeg,
R'dam:

kraakkroeg, Dordrecht:botte bijl, Nijmegen:de klinker/de oude mol, Den Haag:de rode hond/ruward/brullend breekijzer/koffiehuis blau, Weert:kollektieve boekhandel, Arnhem:infokafee, Eindhoven:vredeswinkel, Venlo:infocentrum/ea. Den Bosch:den duvel/ea. Maastricht:de tribune/ea. Utrecht:de rooie rat/aku/daar/ea. Wageningen:de uitbuyt/ea. Groningen:689/vredeswinkel/ea. A'dam:fort van sjakoo/slagerzicht/athenaeum/kraakkroegen, Leiden:manifest/wereldwinkel, Alkmaar:portaal, Haarlem:agora/athenaeum/ea.
verder nog op een aantal punten in Duitsland, België en Frankrijk.

inhoud

3. Landelijke bajesactie
4. Huib Speyer
5. Ontruiming in Milaan, interview
7. N.N. in de Zwarte
8. Ter discussie: de beweging, afz. Harde Kern
16. Interview met de GRAPO
20. Koerdistan
28. Vluchtelingenkampen in Oost-Hongarije
34. Verklaring aktie Z.Afrikaanse konsulaat in Kopenhagen
35. Reakties op Canardo
42. Kort
44. Agenda

25 oktober is het 4 jaar geleden dat Hans Kok in een politiecel is vermoord. Deze moord staat niet op zichzelf maar is slechts een van de incidenten" van het repressieve justitie-beleid.

Het vervolgingsbeleid van Justitie en de repressie t.a.v. mensen op de onderste treden van de maatschappelijke ladder (uitkeringtrekkers, buitenlandersters, vluchtelingen en politieke activisten) is de afgelopen jaren alleen maar toegenomen. Dit terwijl de ware criminelen (pornobazen, vrouwenhandelaars, verkrachters, industriëlen, fascisten, dierenfokkers en ga zo maar door) buiten schot blijven.

De scheiding die door justitie wordt aangebracht tussen de onder- en bovenlaag is er om de maatschappij een mooi uiterlijk te geven en om te voorkomen dat mensen die geen kansen hebben zich gaan organiseren voor een beter bestaan.

De nederlandse bajessen worden afgeschilderd als paradijsjes met kleurentelevisies e.d. het beleid is erop gericht om de gevangenen zo rustig mogelijk te houden, dus worden er aan de mannelijke gevangenen pornobladen, opblaaspoppen e.d. verstrekt en tijdens de recreatie kan er fijn naar pornofilms gekeken worden. Om deze "privileges" te verkrijgen wordt men verplicht gesteld om te gaan werken. Het werk bestaat uit o.a. uitbestedingswerk van de multinationale ondernemingen, zoals bv. het maken van wasknijpers en nummerplaten. ook gebeurt het wel dat de gevangenen celdeuren voor andere bajessen in elkaar moeten zetten.

In het Huis van Bewaring (H.v.B.) bestaat geen werkplicht i.t.t. de strafgevangenen. Werk je wel dan betekent dit dat je ongeveer f27,- voor een hele week werken krijgt. Van dit geld kun je in de bajeswinkel voor hoge prijzen wat fruit, tabak e.d. kopen of een televisie

huren. Dus als je niet werkt kom je niet in aanmerking voor één van deze privileges. Als je niet werkt in de Strafgevangenis gaan de konsekwenties nog iets verder. Niet werken betekend halve isolatie. Dit houdt in dat je per dag een half uurtje in je eentje mag luchten en eens in de twee weken beperkte recreatie krijgt. Ze hebben de mogelijkheden om nog meer zaken te beperken of zelfs af te schaffen (denk hierbij aan bv. post en bezoek). Zij beslissen wat wel en niet mag.

25 OKT EILANDJE DAG LANDELIJKE AKTIE

Vrouwen hebben weer totaal verschillende bajesomstandigheden. Dat zie je al met werken. Vrouwelijke gevangenen moeten specifiek "vrouwenwerk" doen, zoals de was doen en zelfs kleding maken voor de bewakers. Vrouwen worden ook vaak geïntimideerd en vernederd door de bewakers. Sexistische opmerkingen zijn geen uitzondering. Vrouwen nemen ook een aparte plaats in binnen het bajesstelsel, omdat er veel minder vrouwelijke dan mannelijke gedetineerden zijn (3% van het totale aantal gevangenen is vrouw) en ze zitten om heel andere redenen.

Het feit dat er zo weinig vrouwen in de bajes zitten heeft te maken met het juridische systeem: als vrouwen een misdrijf plegen worden ze tweemaal zo vaak als mannen in een psychiatrische inrichting geplaatst. Hier heb je helemaal niets meer over jezelf te beslissen. De reden waarom ze in een psychiatrische inrichting worden geplaatst is, omdat hun daden niet "vrouwelijk" zijn. Hun daden, die een teken van verzet zijn tegen de traditionele vrouwenrol worden gezien als niet "normaal".

In psychiatrische inrichtingen wordt veelvuldig gebruik gemaakt van kalmerende- en slaapmiddelen. Je bent daar een persoon zonder wil of gevoelens, die na aan allerlei belachelijke tests meete hebben moeten werken niets te vertellen heeft. met het openen van de Europese Binnengrenzen in 1992 zullen de Justitie-ministeries van alle Europese landen hun aandacht gaan vestigen op de buitengrenzen en de lucht- en zeehavens.

In Nederland liggen al plannen klaar voor meer cellen op Schiphol om vluchtelingen direkt van het vliegtuig de bajes in te gooien. In Hoorn wordt op dit moment gebouwd aan een bajes om de vluchtelingen die hier al zijn op te sluiten in afwachting van hun uitwijzing. Voor vluchtelingen zijn de hechtenis-voorwaarden nog erger als voor andere gedetineerden. Cultuurverschillen worden uitgespeeld, tolken zijn bijna nooit aanwezig, vrouwen worden vernederd en/of aangerand en verkracht. Dit betekent dus dat vluchtelingen gewoon totaal geen rechten hebben en over de rechten die ze wel behoren te hebben worden ze niet ingelicht. Daarom gaan wij massaal naar de verschillende bajes om daar actie te voeren tegen de misstanden in de bajes om bekendheid te geven aan KLASSE JUSTITIE.

In verschillende steden worden acties en informatie-avonden georganiseerd. Let op de aankondigingen

TEGEN DE BAJES

FOBA GEVANGENEN

Zondag 13 augustus heeft er een bezettingsaktie plaatsgevonden in het Huis van Bewaring Het Veer, onderdeel van de z.g. Bijlmerbajes. Een aantal gevangenen had een verdieping van Het Veer bezet en dmv spandoeken aan de buiten aanwezige sympatisant/ten hun grieven duidelijk gemaakt. Het Veer bevat de FOBA, de zgn. Forensiese Begeleidings Afdeling, een psychiatrische afdeling binnen de bajes, voor 'moeilijke' klanten. Het regiem wordt gekenmerkt door isolatiepraktijken, gestripte cellen, medikatie ofwel platspuiten en andere mensonterende praktijken. De bezettingsaktie was gericht: **TEGEN DE BAJESPSYCHIATRIE** **TEGEN HET VERENIGD EUROPEES BAJESSTELSEL**, wat zich hier met name uit in de bouw van nieuwe, moderne bajessen, die voldoen aan de Europese eisen en richtlijnen (Leeuwarden, Hoogeveen, Rotterdam etc) en het gelijktrekken van de rechtssystemen in de aangesloten Europese landen. **EN UIT SOLIDARITEIT MET DE POLITIEKE GEVANGENEN IN TURKIJE IN HONGERSTAKING**

De gevangenen die aan de aktie hebben deelgenomen zijn uit elkaar en over geplaatst. Met één van hen is een levendige discussie ontstaan. Hij, Huib Speyer is overgeplaatst naar het Meyersinstituut. Vandaaruit wordt hij binnenkort overgeplaatst naar de isolatie-afdeling van de Van de Hoeve kliniek. Daar staat hem 23 uur isolatie per dag te wachten. De volgende brief ontvingen we van hem.

Lieve mensen,
Het Meyersinstituut is net als alle andere psychobajessen er op gericht je identiteit van elke menselijke waarde te ontdoen. Je politieke identiteit, alsook je persoonlijke identiteit welke met elkaar verweven zijn. Ik voel me daarbij eveneens ont-

daan van de kameraadschap tussen gevangenen zoals in de FOBA het geval was. In de TBR heerst er weinig onderlinge solidariteit. Iedereen wordt bij inkomst er op gewezen dat je hier voor jezelf bent en dat je je niet met het 'behandelingsplan' van anderen mag bemoeien. Ook als je vindt dat iemand onrechtvaardig behandeld wordt (b.v. isolatie) heb je je bek te houden. "Het zijn jou zaken niet" zeggen de bewakers. Maar het zijn mijn zaken wel. De bajes strijd is een deel van mijn praxis en solidariteit met lotgenoten (niet verkrachters en zo) is een deel van de anti-fascistische strijd. Als iedereen zich maar bij de justitie-fascisten neerlegt dan scheppen zij de ruimte voor nog grotere fascistiese en onmenswaardige omstandigheden. Het feit dat sommige psycho-gevangenen (en 'normale' gevangenen) soms jarenlang op isolatieafdelingen kunnen zitten is het bewijs dat er van binnenuit door de gevangenen een verkeerde taktiek is gekozen om deze omstandigheden structureel te veranderen. De algemene taktiek

is helaas nog steeds: eindeloos soebatten over de zin en onzin van b.v. isolatieafdelingen en dwangmedikatie met als enig resultaat dat de woorden vervangen worden door vriendelijk klinkende woorden als 'intensive care' en 'medikatie in overleg' zonder dat daarbij de problemen ook maar een haar verbeteren. Dus is 'dwangmedikatie' nu in 'overleg' maar als zij jou niet voor rede vatbaar vinden ga je naar de iso tot je van gedachten verandert. Het is kenmerkend voor het huidige politieke beleid om overal een vriendelijk woordje voor te verzinnen en dan de repressie te verharderen. Onderdrukking vindt overal plaats. Omda ik in de bajes zit ervaar ik het natuurlijk onder mijn omstandigheden. Echter het politieke aspect van de totale repressieve systemen wil ik niet uit het oog verliezen (en daardoor verwaarlozen) door mij uitsluitend met een bajesstrijd bezig te houden. Ik zeg dit omdat er een tendens is bij bepaalde gevangenen zich alleen op die bajesstrijd te fixeren. Gelukkig zijn er toch veel gevangenen die de parallel lopende wegen van bajespolitiek zien, zich daar ook goed van bewust zijn. In Nederland is de 'normale' bajesstrijd heviger dan de psychobajesstrijd, hetgeen aan de psychogevangenen grotendeels zelf te danken is. Mijn idee van strijdbaarheid betekent onder elke omstandigheid, hoe onmenselijk ook (en juist dan) je behandeling is, doorgaan met het verwezenlijken van je idealen. Strijdbaar houdt niet op in een isoleercel, evenmin bij dreigementen van het apparaat alle voorrechten te weigeren zolang je doorgaat. Voor mij zijn hun beperkende maatregelen juist de bevestiging van mijn gedachten over hoe hun beleid in elkaar steekt. De democratische vrijheid van meningsuiting houdt altijd op wanneer die tegen het systeem gericht is. Als psycho-gevangene kun je natuurlijk beperkt strijd leveren en alleen op het bajesvlak, maar dan wel met al je energie. Het ontbreken van wilskracht en/of de aanwezigheid van angst bij medegevangenen in deze kliniek wil uiteraard niet zeggen dat ik geheel alleen sta met mijn ideeën. Jullie steun en solidariteit sterkt mij, andere gevangenen steunen mij, iemand uit Groningen heeft schriftelijke solidariteit met de psychogevangenen verklaard. Ook zonder dat ik zou doorzetten, ik geloof in deze zaak, maar die positieve steun (vooral van jullie buiten) sterkt mij om vooral nooit de moed op te geven. Jullie weten hoe ik denk over discussies met machthebbers en staatsmarionetten, daar geloof ik niet in. Na jarenlang lullen is er al met al niets bereikt. Ik hecht meer waarde aan aktie, zoals b.v. de FOBA. Aktie is een belangrijk onderdeel van ons gevecht tegen de onderdrukkers. Het is het middel bij uitstek om aan te tonen dat niet iedereen tot in den treure hun belachelijke argumenten willen bespreken dat er ook mensen zijn die verandering

en eisen, desnoods met aktie, maar nooit onderdanig vragen. Vragen betekent iets verzoeken wat je graag wilt. Maar wij willen niets, wij moeten en dat betekent eisen.

Hoewel mijn verzet tegen de Van de Hoevekliniek op de Nicolai-iso zal verheven, wil ik me hier in het Meyersinstituut ook blijven verzetten. Tegen de isoleerafdeling en de psychiatrie die er konstant op uit is de gevangenen te demotiveren, af te breken en kontaktarm te maken. Het bezoek, altijd met een bewaker erbij, afgezonderd van de andere gevangenen, is een aardige graadmeter, op die manier komen ze ook bij twee of meer pratende gevangenen zitten of je wilt of niet. Dan sta ik op want ik wil niet met ze in discussie gaan. Dat is dus een vorm van afzondering die even ver gaat als isolatie. De gevolgen van isolatie op lange termijn kan ik niet overzien en dat wil ik ook niet. Ik wil juist die isolatie op korte termijn zien verdwijnen zonder dat ik me daarvoor moet aansluiten bij de slijmballenparade. Ik wil samengevoegd worden met gelijkdenkenden zodat ik me zelf op positieve wijze kan ontwikkelen tussen mensen die wel solidair zijn met elkaar en die geen fascistoid gedrag vertonen.

Ze hebben onze vrijheid al afgepakt, waarom zouden wij niet zelf kunnen kiezen met wie wij de tijd willen doorbrengen? (...)

Groetjes en liefs, Huib Speyer.
Meyersinstituut, Gansstraat 168,
3582 ED Utrecht.

LAATSTE INFORMATIE

Een kameraad van Huib (uit de FOBA-groep) zit op dit moment in het Pieter Baan Centrum (PBC). Dit houdt in dat zij op dit moment op zo'n 10 meter afstand van elkaar gescheiden zitten. Het PBC en het M.I. zitten nml. in hetzelfde gebouw.

Bezoeken mogen ze elkaar niet. Schrijven met elkaar is nauwelijks te doen. Als Huib eeb brief wil schrijven moet hij die op de post doen. De brief gaat vervolgens heel Utrecht door, om vervolgens een paar dagen later in de brievenbus van het PBC te belanden. Je snapt het al, in dezelfde bus als die van het M.I. Tot nu toe hebben ze elkaar kunnen zien als ze in de 'rekreatieruimte' zitten, die aan weerskanten van de luchtplaats zijn. Een klein gaatje in het volledig uit elkaar houden van de FOBA-groep. Ze kunnen elkaar zien en proberen met elkaar te communiceren (door voor her raam met hun hand te 'schrijven'). Ook dit dreigt onmogelijk gemaakt te worden. Van diverse kanten binnen het M.I. en PBC is al aangedrongen dat ze er mee moeten ophouden. Iets wat wij, huib en zijn kameraad niet over onze kant willen laten gaan. Daarom roepen we bij deze op nogmaals brieven te schrijven naar de geneesheer-directeur van het M.I. en de BPC.

BINNEN EN BUITEN EEN STRIJD

ONTRUIMING IN MILAAN: EEN INTERVIEW

VR: Op 16-8 is het sociaal centrum Leoncavallo ontruimd. Hoe lang was het gekraakt?

Sinds 14 jaar. Dit is eigenlijk het oudste kraakpand van Italië en heeft veel van de loop en ontwikkeling van de beweging in Milaan bepaald in de 70-er jaren.

VR: Kun je ons meer vertellen over de geschiedenis van het pand?

Gekraakt in 1975 en bekend door haar optreden, in het bijzonder in de buurt tussen '76 en '78 in de strijd tegen de heroïne. In 1978 zijn 2 kameraden, Fausto en Laio vermoord, zij waren bezig een zwartboek samen te stellen over de heroïne-business in de buurt en zijn uit de weg geruimd door fascistische verbonden met de NAR (gewapende revolutionaire cellen) die in deze periode samen met het politieke apparaat zorg droegen voor de verspreiding en verdeling van heroïne in de stad. Bijna 12 jaar na de moord op de twee is de rechterlijke macht er nog steeds niet in geslaagd de verantwoordelijken op te sporen. Het was duidelijk dat dit soort moorden de hele beweging moet intimideren die in die jaren in Milaan was ontstaan. Intimidatie van de hele buurt die bekend stond als meest rode buurt van Milaan; op dit moment zijn er 4 kraakpanden -occupazione- ondanks de hard toegeslagen repressie in de afgelopen jaren. Intimidatie in deze buurt, waar het de beweging gelukt was een tegenmacht te realiseren. Bars waar heroïne werd verkocht vlogen de lucht in, dealers hard aangepakt en de straten gekontroleerd. Heroïne was echter niet het enige waar de beweging zich mee bezig hield; directe acties tegen zwart werk en tijdelijke kontrakten en alle andere sociale kwesties van die aard. De tussenkomst van Leoncavallo heeft een bijzonder karakter aangenomen vooral door de activiteiten tegen de heroïne. In de buurt is het centrum daardoor bekend. Het vormt tevens een referentiepunt voor de duizenden jongeren die deze maatschappij niet accepteren en weigeren vergetelheid te zoeken in de heroïne. Het sociaal-centrum Leoncavallo biedt hen de ruimte om zelf initiatieven te ontplooiën en naar buiten te treden met hun ideeën over de maatschappij. Door afwezigheid van een beweging buiten het centrum om heeft dit in de loop der jaren vaak geleid tot stagnatie van de activiteiten. Ook de repressie die vele kameraden trof ondermijnde de kracht van het centrum. We herinneren jullie eraan dat er nog steeds kameraden in de bak zitten, onlangs is er één vrijgelaten.

Afgelopen jaren kwam de oude situatie weer tot ontwikkeling. Het typerende voor Leoncavallo werd het samenbrengen van verschillende groe-

pen en hun ervaringen. Het lukte om weer een politieke leiding te geven aan de activiteiten die zich in de regio, in de stad en de centrum sociale voltrokken. Dus behalve voor concerten en performances kwamen de mensen naar Leoncavallo om zich op een of andere manier te organiseren; om ons eigen cultuurmodel te ontwikkelen. De laatste maanden, vooral juli en augustus, was Leoncavallo ook een verzamelplaats voor allen die niet op vakantie konden. 's Avonds kon je er 50/60 mensen ontmoeten die samen dingen deden. In deze zin is Leoncavallo een centrum met een grote sociale rol.

VR: Hoe is het tot een ontruiming gekomen? Hing het al langer in de lucht?

De ontruiming dreigde al jaren. Op de plek was door de gemeente een sociale functie gepland, wat het dus al was. Toen de klad in de beweging kwam, de stagnatie waarover we eerder spraken, bleef de ontruiming echter uit. Pas toen er weer activiteiten in en rond Leoncavallo zijn begonnen zijn de ontruimingsprocedures weer uit de kast gehaald. De eigenaar/s hadden beroep aangetekend tegen de beslissing van de gemeente over de bestemming van de wijk. Zij wilden opnieuw de officiële status van eigenaar terug. In het proces wat volgde liet de gemeente, zelfs in de vorm van een afvaardiging van advocaten, het afweten. Scotti Finanzia en 'l Impremidi werden zodoende door de 'corte dei centi' (economische rechtbank) als legitieme eigenaren aangewezen. Dit zijn 2 bedrijven die verbonden zijn aan CABASI -de ergste en grootste vieze spekulant die niet alleen in Milaan haar gore praktijken uitvoerde, betrokken in schandalen in andere steden, bezitter van veel onroerend goed in Rome, vroeger verbanden met de christendemokratische partij (DC) en

sinds de socialistische partij het regeren heeft overgenomen financieren zij 't een en ander voor deze partij (PSI).

Vanaf het moment dat het eigenaarskonflikt was bepaald door de rechter werd de ontruimingsprocedure in gang gezet. Dat dit alles zo soepel ging was mede te danken aan een anti-terrorisme-team bestaande uit burgemeester, politie, openbaar ministerie en ook volgens onbevestigde bronnen uit leden van de ANPI (nationale organisatie van ex-partizanen die positie hebben gekozen tegen "terrorisme" van alle kanten). Dit team dankte haar bestaan aan de oude wetgeving zoals die gold tijdens de noodtoestand, afgekondigd in '77 en nooit geheel ongedaan gemaakt. Het schijnen vooral de leden van deze ANPI te zijn die een ontruiming van Leoncavallo wilden bespoedigen. Het gevaar van een autonome plek waar afwijkende en onkontroleerbare opvattingen zich vrij konden ontwikkelen noopte hen alles in het werk te stellen om Leoncavallo en alle politieke leiding die het centrum weer begon te krijgen tot zwijgen te brengen. Rondom Leoncavallo begon de Milanese beweging weer vorm te krijgen, dat bewijst ook de manifestatie van vandaag. Buiten de ongeveer 300 kameraden uit andere delen van Italië kwam de rest, oud en jong, uit Milaan.

VR: Hoeveel mensen waren er op de manifestatie?

Rond de 2500 kameraden volgens mij.

VR: Hoe was de verhouding met de gemeente?

Laatst is van de kant van Leoncavallisten en andere antagonistische groepen vooral de aanval geopend op de PSI (socialistische partij). Zowel vanwege haar beleid op nationaal nivo als op haar verantwoorde-

lijkheden in de lokale politiek en haar banden met het machtige financieringswereldje. De interesse gaat vooral uit naar de commissies die enkele partijleden, in het bijzonder Pilliteri, hebben opgestreken van deze kontakten. Maar ook door hun politiek t.o.v. drugsverslaafden. Dit jaar hebben ze bijv. een wetsvoorstel gedaan waarin alle drugs over een kam geschoren wordt en strafbaar wordt gesteld. Dus iemand die een jointje rookt wordt even zwaar gestraft als iemand die heroïne spuit. Er is gepoogd hun flink te stressen en dat vonden ze heel vervelend. Binnen de gemeente was het dan ook de PSI, samen met de fascistiese partij MSI, die de ontruiming van Leoncavallo propageerden. Het is dan ook wat vreemd dat signore Pilliteri deze dagen onvindbaar is. Ondanks hun/zijn beloften nooit vrij baan voor een ontruiming te geven, hebben zij middels eerder genoemd anti-terreurteam hun mening geuit.

VR: Wat gebeurde er bij de ontruiming, was je er bij?

Het was bekend dat er een ontruiming op komst was dankzij de grote aandacht en inspanningen van vele kameraden. 16 Augustus was de aangekondigde datum maar om welk pand het ging was nog onduidelijk. Er waren nog 2 andere panden bovenaan het ontruimingslijstje. Een gekraakt wooncomplex en het oude VIRUS-pand, centro sociale. Onmiddellijk zijn we begonnen met het organiseren van permanente bezettingsploegen. De inzet was enorm, de politieke keuze om een ontruiming niet geruisloos voorbij te laten gaan was gemaakt. We wilden het ze niet makkelijk maken. We hebben bewust gekozen ze de politieke rekening onder de neus te duwen. De politie en politici en de financierders. We waren ons ook bewust van de spanningen in Milaan en de dreiging die steeds meer toe was genomen.

VR: Hoe ontwikkelde zich deze spanning?

In juni hebben we een manifestatie

georganiseerd onder het motto "noch heroïne, noch politie". Het begon toen onmiddellijk te gonzen in de burelen van politie, gemeente en politieke partijen, terwijl het doel van de manifestatie was zoveel mogelijk solidariteit en sympathie te wekken bij de mensen die overigens in grote getalen kwamen opdaven. De opzet was dus toch geslaagd, maar daaruit trokken de gonzende burelen niet de conclusie die voor de hand lag. De politieke druk was blijkbaar te groot, vooral op het financiële gebied. Achter de schermen speelt Scotti Finanziaria onder een hoedje met de PSI, er is ook sprake van contacten met P2 leden. Met 1990 en 1992 in het vooruitzicht worden de grote steden totaal gepacificeerd en iedere afwijkende steun wordt het zwijgen opgelegd!. De tendens is om alles de kop in te drukken nog voor het werkelijk is geboren, zoals in het geval van Leoncavallo.

Wat gebeurde er de dag van de ontruiming?

Om 7 uur 's ochtends arriveerden de geblindeerde bussen van de politie. De kameraden zaten binnen in het pand. De centrale toegangspoort en de aangrenzende straat waren gebarricadeerd met constructie's van prikkeldraad, steigerpijpen en autobanden. Er zaten mensen op het dak en op de binnenplaats. Er waren ploegen gevormd om het omliggende gebied goed in de gaten te kunnen houden. Organisaties gezien zat het perfect in elkaar. Onze advocaat was onmiddellijk bij het zien van de politie op zoek gegaan naar de verantwoordelijken om te onderhandelen. Men dacht dat de politie bij het zien van de vastberaden houding van de krakers wel zo slim zou zijn haar biezen te pakken. Toen het verzoek van de advocaat om de ontruiming uit te stellen negatief werd beantwoord brak de pleuris uit. Een stenen-, flessen- en dakpannen regen was hun deel, met molotovs werden de autobanden rondom het pand in vlammen gezet, de rookontwikkeling verwarde en intimideerde de politie, de twee rondcirclende

helicopters konden hierdoor minder goed aanwijzingen doorgeven naar beneden. Aan de ontruiming van Leoncavallo namen 200 agenten deel. Speciale eenheden van zowel leger als politie, hondenbrigades en de Digos. Het speciale politieke anti-terrorisme team. Het is ons gelukt 2 uur stand te houden, waarna het de politie lukte, die er niet in slaagde binnen te komen via deuren en ramen van het pand, een dak te slopen van een aangrenzend pand om zo via het dak binnen te komen. Dit met behulp van het traangas wat vanaf andere aanliggende daken werd afgevuurd.

In eerste instantie lukte het ons de projektielen terug te sturen naar de afzender. Vaak waren ze niet eens ontstoken, ze werden gewoon gebruikt als lanceerprojecten en recht op mensen afgeschoten. Toen de politie op het dak verscheen kon een deel zich terugtrekken op een lager gedeelte, een andere groep zat vast op het dak tussen de spervuren van capa (=Bratra) en politie.

Wij zaten op de binnenplaats en hadden ook als enige vluchtweg de daken van de aangrenzende huizen en loodsen, die eindigden op een bouwplaats. Uiteindelijk had de politie de hele buurt afgezet en kwamen ze ons tot op de bouwplaats achterna. Omsingeld aangehouden en afgevoerd. De kameraden op het dak zijn meteen gearresteerd. Ze moesten met brandladders het dak worden afgehaald. De brandweer was er ook, het leek wel een staat van beleg. Degenen die van het dak werden gehaald kregen hechtenis voor wapenbezit (een onontploffbare molotov). Van hen vernamen we pas na onze vrijlating. Wij circa 55 kameraden, waren omsingeld en hadden pistolen op ons gericht. Ze dwongen ons te gaan liggen en door de modder te rollen, totdat de versterking kwam. Ze lieten ons toen in een rij tussen 2 rijen smeris door lopen, die ons bij het passeren sloegen, schopten, mepten met handboeien en geweren. Sommigen waren er slecht aan toe. We werden toen, handen tegen de muur, benen wijd, gezet voor de foullering die een half uur duurde. De vrouwen werden ook door de mannen gefouilleerd. Ook nu werden er mensen geschopt en geslagen onder toeziend oog van hun bazen. Toen naar het buro, alwaar allen geïdentificeerd, geregistreerd en gefotografeerd zijn. We zijn toen na 4 uur vrijgelaten met openlijke geweldpleging en verzet bij arrestatie aan ons broek. De anderen (van het dak) kwamen pas na 24 uur vrij, met 'constructie van oorlogwapens' als aanklacht. Volgens de 'leage reale' uit 1975, ontstaan tijdens de toenmalige rellen is een molotov gelijk aan een atoombom. Onmiddellijk binnen 24 uur stand al Milaan op z'n kop, een politieke rel. De vrije radio kreeg tientallen telefoontjes uit heel Italië en ook van daarbuiten. In Berlijn werd een protest bij het Italiaanse consulaat georganiseerd. Het gebeuren had zo snel reacties uitgelokt dat de magistraten zich verplicht voelden de arrestanten te laten gaan.

Komt er een proces?

Misschien in december. Ikzelf denk dat het niet zo ver zal komen. Het zal vooral betekenen dat ze hun eigen beerput weer open moeten trekken, liever zien ze dat de mensen alles zo snel mogelijk vergeten. wij willen in ieder geval het spel op nationaal nivo doorspelen en een campagne over centri sociali beginnen, hun betekenis en verzet. Dit gaat gepaard met een politieke campagne die, mocht het onverhoopt toch nog tot een proces komen, de beweging iets positiefs zal bezorgen.

Na de ontruiming kwamen de bulldozers, Leoncavallo is niet meer. Wat nu?

na de ontruiming kwam er een ware pelgrimstocht op gang. Honderden mensen zijn gekomen, mensen van alle leeftijden en sociale afkomst. De televisie had de hele dag al beelden laten zien. Sommige vragen naar de arrestanten, anderen bieden geld aan; er werd een kas georganiseerd. Na 3 uur hadden we 750 piek opgehaald. Dit mag een indicatie zijn van de solidariteit in de stad. Zoals je hebt kunnen zien is er een gang gemaakt tussen het puin. Dit is een spontane actie geweest van enkele tientallen jongeren, met pikhouweel of handen groeven zij zich deze gang, die "Viale 16-8-'89" werd gedoopt. Voor ons is dit een demonstratie in emotionele termen van wat Leoncavallo voor deze mensen bete-

kende.

Dus is besloten de tent open te houden, het dak is er tenslotte toch niet meer, om door te gaan met de activiteiten. Maandag komt een buldozer het puin van onze stoep halen! Het podium is wonderlijk genoeg nog intact. Als het niet regent gaan we nog de hele zomer(?) door met het organiseren van concerten e.d., ook om een referentiepunt te zijn voor deze jongeren. Om muziek te luisteren, gesprekken, discussie te voeren en te ouwehoeren. Kortom, we blijven hier en wijken voor geen enkel speculatie project. We hebben een 3 dagen durende manifestatie georganiseerd "tegen de bazen van de stad" alwaar we ons zullen verdiepen in de problemen die de sociale centra hebben en hun positie in de stad. Het moeten werkplaatsen van nieuwe dingen zijn van alternatieve communicatie middelen. In Milaan gaat het de goeie kant op. Veel centri sociali in Italië zijn in crisis of mislukken door gebrek aan een duidelijk politiek doel. We hebben steun ontvangen van de communistische partij, democr. prolet., groenen. Dat is mede te danken aan de enorme groei van de antagonistische beweging. De tijd lijkt rijp voor een debat over een serie kwesties waaraan wij heel wat hebben bij te dragen.

MILAAAN, ZATERDAG 23-ZONDAG 24 SEPTEMBER '89

NATIONALE BIJEENKOMST VAN GEKRAAKTE 'CENTRI SOCIALI'

Zaterdag, 23 sept., begon in Milaan een twee dagen durende bijeenkomst georganiseerd door Leoncavallo, een ontruimd en gesloopt centrum sociali in Milaan, waaraan werd deelgenomen door alle centri sociali van Italië. Om ongeveer 10.30 vertrekt er een demo vanaf de puinhoop van Leoncavallo, die door het centrum van Milaan trok en speciaal door het stadsvernieuwingsgebied Piazza Vetra, het symbool van cityvorming in Italië, het deel van de route dat de politie geweigerd had. De demo eindigde weer voor Leoncavallo. Aan de demo werd deelgenomen door ongeveer 10.000 kameraden. Buiten de 'krakers' en de 'centri sociali' waren er ook vele georganiseerde studenten komitees en kameraden van verschillende revolutionaire groeperingen. Veel van deze kameraden werden aangehouden (op de ingang/inrit van de milaneze rondweg) en sommige voor de hele dag vastgehouden. Een kritiek moment tijdens de manifestatie was in de buurt van Corso Buenos Aires, daar waar de kit de demo verboden had, probeerde de kit de doorgang te blokkeren. De demo brak hecht & compact door deze linie van katten, maar er zijn geen heftige rellen geweest. 'S avonds was er een vergadering voor de voorbereidingen van de bijeenkomst van de centri sociali voor de volgende dag, zondag 24 september. Zaterdag 30 september werd er in Rama een demo gehouden door de krakers van de Romeinse Centri Sociali.

DIVERSITEIT WERELDWIJD

Er zijn nogal wat aktiebladen in dit landje die, ondanks een grote gemene deler qua ideologie, toch zeer verschillend zijn wat betreft opzet en inhoud. Daar mogen we ons gelukkig mee prijzen. Een paar van die aktiebladen worden landelijk verspreid en worden min of meer binnen hetzelfde sientje gelezen.

Neem nou bladen als de NN en de Zwarte. Beiden staan los van elkaar, maar inhoudelijk zijn er duidelijke verschillen waarneembaar. Over het algemeen. Soms vullen ze elkaar aan en dat is iets wat uiteindelijk altijd zo zou moeten zijn. Toch hoor je nogal eens de klacht dat deze twee bladen te vaak elkaar overlappen wat inhoudelijke stukken betreft. Deze klacht is afkomstig van mensen die beide bladen lezen. Bij NN nemen we deze klacht zeer serieus, we vinden dit namelijk zelf ook een bezwaar. Daarom proberen we zoveel mogelijk de stukken die we binnen krijgen, en die al reeds door de Zwarte geplaatst zijn, op onze eigen manier te verwerken. Dat kan ondermeer betekenen dat we contact opnemen met de mensen die het geschreven hebben; dat we er een interview van maken of een eigen zwaai aan het aangeboden stuk geven. Dit altijd in overleg, voor zo ver mogelijk. Want we krijgen nogal eens lange stukken binnen die anoniem verzonden zijn. Er

zijn natuurlijk altijd stukken, bijv. ter mobilisatie voor grotere akties die wel in diverse bladen terecht komen. Maar dat is logies. We nemen zelden stukken over uit andere bladen. Als we hiertoe zouden besluiten dan vinden we het eigenlijk netjes om het desbetreffende blad hierover in te lichten en verder vermelden we de bron waaruit we het gehaald hebben. Uitzondering maken we voor aktieberichten, die nemen we over met bronvermelding, als we het zinvol vinden. In sommige gevallen nemen we stukken uit andere bladen over in overleg met degenen die het stuk geschreven hebben. We kunnen ons namelijk voorstellen dat niet iedereen haar of zijn stuk wil zien in de NN, wat de reden daarvoor dan ook zou zijn. In principe is natuurlijk ieder gepubliceerd stuk openbaar, mag iedereen er mee doen wat ie zelf wil. Maar toch..... Dus als er lange stukken in de NN verschijnen, die reeds in een ander blad hebben gestaan, dan plaatsen we die omdat ze ons zijn toegezonden of nadat we overleg hebben gehad met het blad waar we het uit willen overnemen.

Nogmaals, dit doen we om een ander blad als b.v. de Zwarte, een eigen positie innemen tussen de ander bladen. En dat lukt, wat ons betreft, vrij aardig. We doen veel meer dan alleen maar binnenkomende stukken integraal

overtiepen, wie dat nog niet is opgevallen, leest de beide bladen te incidenteel.

De reden dat we dit schrijven, komt voort uit het feit dat de vorige Zwarte een hoeveelheid artikelen uit NN40 bevatte, zonder bronvermelding. We zien dit als een zwakte-aanbod van de Zwarte, een tekort aan eigen ideeën. Dat er geen overleg hierover is geweest, moet de Zwarte natuurlijk zelf maar weten. Dat de bron niet vermeld werd, tja, zal we een slordigheidje zijn. Maar je kunt je afvragen in hoeverre het lezerspubliek van de Zwarte er op zit te wachten dat er een achtal pagina's uit NN wordt gekopieerd.

We pogen met NN de anti-Shell kampanje ter discussie te stellen. Juist in NN omdat wij de blokkade bij het Shell-lab wel serieus namen, van voor tot achter zoveel mogelijk belicht hebben. Degene die het stuk 'van sprintij naar laag water' voor ons geschreven heeft, was er niet blij mee het terug te vinden in de Zwarte. We bedoelen maar; je kunt zelf ook op het idee komen om op je eigen wijze een discussie aan te zwengelen.

Als dit niet lukt, is er iets mis met de Zwarte.

Als landelijk verschijnende aktiebladen zouden we elkaar moeten aanvullen. Opvullen kunnen we allemaal.

Aktieblad NN

DE ZWARTE 7

DE HARDE KERN

Op de volgende bladzijdes kunnen jullie enkele stukken lezen die we vanuit "De harde kern" geschreven hebben. dit naar aanleiding van discussies die we samen gevoerd hebben. Het eerste stuk is een kritische beschouwing van de beweging, waarbij de nadruk ligt op de ontwikkelingen van de laatste jaren. Het tweede stuk is een poging tot analyse van de wisselwerking tussen individu, verzet en maatschappij. Het derde is bedoeld om een indruk te geven over wat we zelf willen.

1 Om veranderingen op wat voor gebied dan ook te bewerkstelligen, en om de identiteit van jezelf en als groep mensen die zich tegen deze maatschappij

in al z'n facetten verzet te waarborgen, heb je een sterke beweging nodig. Sterk zowel in aantal als in kracht. Kwantiteit en kwaliteit dus. Je kunt er nu eigenlijk vanuit gaan dat er helemaal geen sprake van een beweging is. Momenteel bestaat er geen grote groep mensen die vanuit een gemeenschappelijk idee van verzet zich verbonden voelt in de strijd die ze voert en veranderingen probeert te bewerkstelligen en iets probeert op te bouwen.

Te suggereren dat dit wel zo is maakt een duidelijke analyse van de positie waar we nu in verkeren onmogelijk, omdat de realiteit vervaagt, er is geen erkenning van het probleem en dus geen mogelijkheid om tot de wortels ervan door te dringen en tot een goede aanpak te komen.

Wij zijn niet de eersten die zeggen dat de beweging van de jaren '80 op zijn grenzen gestoten is, misschien wel zo versplinterd dat er van een beweging nog nauwelijks sprake is. Er zijn nog wel groepen en groepjes mensen bezig, er zijn nieuwe initiatieven, maar nauwelijks verbanden of iets gemeenschappelijks behalve (voor velen) hun verleden en vermeende radikaliteit. De voor velen ook buiten de beweging herkenbare, konfronterende, strijd-bare politiek van 10 jaar geleden heeft plaats gemaakt voor een voor velen onherkenbare politiek, die meer op zelfbevestiging dan op 'verbreding' gericht lijkt.

De bewegingen van de jaren '80 konsentreerde zich rondom een aantal strijd-terreinen bijvoorbeeld woningnood, abortus, kernwapens, relatief afgebakend waren en daardoor makkelijk de erkenning en sympathie van grote groepen men-

sen voor zich wonnen. Daarbij hadden ze genoeg uitstraling om mensen van buiten naar zich toe te trekken, en was dat ook één van de doelen.

De kraakbeweging fungeerde voor een aantal van die deelstrijden grof gezegd als een overkoepelende beweging. In de loop van de tijd gaf hij voedingsbodem voor meerdere strijdterreinen. Maar toen bleek dat hij niet in staat was om antwoord op de veranderde kraaksituatie te geven, bleek hij ook niet in staat om, na de ondergang van het kraken, verder ergens anders op door te gaan. Uiteindelijk bleek de kraakbeweging ook een deelstrijd beweging te zijn, in die zin dat hij geen of niet genoeg verbanden naar andere strijdterreinen toe legde. Een breed geaccepteerde algemene visie en inhoud ontbrak.

Keer op keer bleek ook in de andere bewegingen dat het inwilligen of evengoed het niet inwilligen van bepaalde eisen de dood betekende. Er was te weinig lange termijn strategie, te weinig perspectief voor veel mensen om verder te gaan. Ook werd door de meeste mensen dit niet al te belangrijk gevonden. De kraakbeweging was vrij spontaan groot geworden, trok veel mensen aan er was veel enthousiasme zo lang het goed ging, maar kon geen echt alternatief bieden. De subcultuur die hij in zich ontwikkelde was voor veel mensen een paar jaar lang een alternatief, maar uiteindelijk een schijn alternatief dat geen houvast bood. De woede, het enthousiasme, de ideeën verdwenen even spontaan als ze ontstaan waren.

Juist datgene wat de beweging zo had doen opleven leidde tot haar ondergang.

Het is dus belangrijk om de kraakbeweging van toen niet te idealiseren.

Door dat de nadruk op doen in plaats van denken en praten lag (voor veel mensen) werd zij ge-

kenmerkt door sexismen, macho en bonzen gedrag.

Het een en ander leidde ertoe dat groepjes mensen hun eigen inhoud gingen zoeken zonder elkaar te zoeken. Het zorgde voor een grote verscheidenheid aan acties maar geen inhoudelijke eenheid. Er was geen openlijke discussie, er waren bijna geen pogingen om weer bij elkaar te komen.

En terwijl iedereen erbij stond en toekeek, werden de structuren langzamerhand uitgehold, velen knapten af, waarbij er automatisch vanuit werd gegaan dat zij die doorgaan gelijk hadden. Met het waarom van het afknappen werd niets gedaan. Ook de laatste jaren gaat dit proces door, terwijl er nauwelijks nieuwe mensen-bijkomen.

Er wordt nog steeds actie gevoerd, maar de nadruk ligt vaak op het behoud van wat we hebben, ook onze actie-groepjes. Die drang tot behoud werd bepaald door de niet aange-toonde noodzaak van ons bestaan als groep, als beweging.

In plaats van een hoognodige discussiepraktijk kwam er een vaag normen en waarden stelsel, waarin politiek ondergeschikt werd gemaakt aan groepsgedrag. Het beschermen van de eigen groep wordt tot de hoogste norm verheven, zelfkritiek tot laagste norm. Binnen de groepjes voelt iedereen zich veilig en beschermd, waardoor de drang naar vernieuwing (van ideeën, van mensen) niet meer bestaat, eerder nog als bedreigend wordt gezien. Uiterlijkheden worden belangrijker dan inhoud, persoonlijke tegenstellingen zorgen voor onwil om samen te werken, en zo wordt bijvoorbeeld de

reactie op sexistisch gedrag vaak bepaald door de positie van iemand binnen de beweging en veel minder door een konstruktieve discussie en een radikale afwijzing van sexismen.

Het gebrek aan inhoud, het ontbreken van een discussiepraktijk en dit normenstelsel zorg er nu voor dat serieus bedoeld discussie aanzetten (Europese eenwording, IMF, sexismen, revolutionair verzet) verworpen tot mode trends, waarbij de inhoud voor velen ondergeschikt is aan een nieuwe heftigheidskultuur. Er is een ontstellend gebrek aan zelfkritiek, bereidheid om een open discussie aan te gaan: in plaats van discussiëren over inhoud en wenselijkheid van dingen beschouwen velen ze als hapklare brokken, waar we weer

een tijdje achteraan hobbelen. Maar nog los van het feit, dat het bijna onmogelijk is geworden discussies van de grond te krijgen, dat velen meevaren op de deining, valt er ook nogal wat te zeggen over de "diskussies" die er wel zijn de laatste jaren.

Het is positief te noemen dat er de laatste jaren aanzetten zijn om het tij te keren, dat er geprobeerd wordt te zoeken naar een nieuwe eenheid. De manieren waarop dat echter is geprobeerd, hebben naar ons idee geleid tot een groter isolement, tot vorming van elites van radikalen en revolutionairen. Nog steeds is er geen sprake van banden met een grotere groep of basis waar we voor vechten.

Niet alleen hebben ons zelfbehoud en onze arrogantie ons vervreemd van veel groepen in de maatschappij, tevens hebben we ons (eerst door gebrek aan discussie, daarna door de manier waarop er wel gediscussieerd wordt) van elkaar vervreemd. In dat verband zijn er twee ontwikkelingen de laatste jaren die voor evenveel diepte punten zorgden: de ontwikkelingen rond de PVK en die rond het ontluikende 'revolutionair verzet'.

Voor de duidelijkheid: de enige overeenkomst tussen de PVK en groepen die geloven in revolutionair verzet is ons inziens dat ze beiden goed georganiseerd zijn en de discussies van de laatste jaren vooral bepaald hebben.

De PVK

Vast staat voor ons (en vele anderen) dat de kritiek van de PVK op de huidige beweging voor een groot deel terecht is. Daar ging het konflikt dan ook niet om. Het ging (grof gezegd) om hun middelen en de beweging die hen voor ogen staat, en hun plaats daarin.

In plaats van het vertalen van van hun aanval naar de (onze) noodzaak van de invulling van onze politiek lege structuren, die zij probeerden te veroveren kwamen wij niet niet verder dan de defensieve houding die ons al jaren kenmerkt: verdedigen wat nog over is aan structuren, zonder ons af te vragen voor wie, voor wat, waarom.

Er is wel degelijk een aanzet toe geweest, maar nadat door de fysieke overwinning de dreiging weg viel, is ieder zijn/haar eigen weg gegaan,

terwijl voor iedereen duidelijk was dat de enige manier om dit soort uitspattingen te voorkomen het invullen van die structuren zal zijn.

De eenheid waarmee wij de PVK tegemoet zijn getreden is vanaf het begin een schijneenheid geweest: sommige groepen vergaderden liever apart dan op het stedelijk, Slagerzicht moest er met de haren bij gesleept worden. Er waren dan ook twee konflikten: één over de toekomst van de kraakbeweging en één die van revolutionaire groepen, waarbij het in het laatste geval ging om de vraag wie de revolutionaire politiek in Nederland vertegenwoordigde. Deze twee konflikten, die samenkwamen binnen de PVK, werden apart benaderd en dus ook apart uitgevochten: Het grootste dieptepunt was echter niet hun aanval, of onze verdeelde eenheid: het was ons onvermogen, onze angst en onwil om over hun inhoudelijke kritiek te praten, die toch ook voor een deel de onze was. Dat is (jammer genoeg) blijven liggen, we hebben geen duidelijke en inhoudelijke discussie gehad die onze positie had kunnen bepalen over meer dan alleen de PVK.

Over de opbouw van een revolutionaire tegenmacht.

Zoals al gezegd ontstaan in de jaren '80 verschillende groepen, voor wie de politieke inhoud van de beweging op dat moment onvoldoende is, en die intern de discussie aangaan over de toekomst van verzet in Nederland. Een situatie die niet wezenlijk veranderd is nog steeds is er nauwelijks sprake van een open discussie, op stukken die verschijnen wordt nauwelijks gereageerd. Het gaat

hier om stukken die we voor het gemak plaatsen onder de noemer "voor internationale solidariteit en revolutionair verzet".

Als je de inhoud en het verloop van de discussie van de laatste twee jaar volgt, krijg je het idee dat we al een eind op weg zijn. Volgens ons valt dat nogal tegen: reacties op de aard van de discussiestukken, waarin ook nog eens de uitgangspunten ter discussie worden gesteld, worden als afbrekend en negatief gezien en daarom niet serieus genomen.

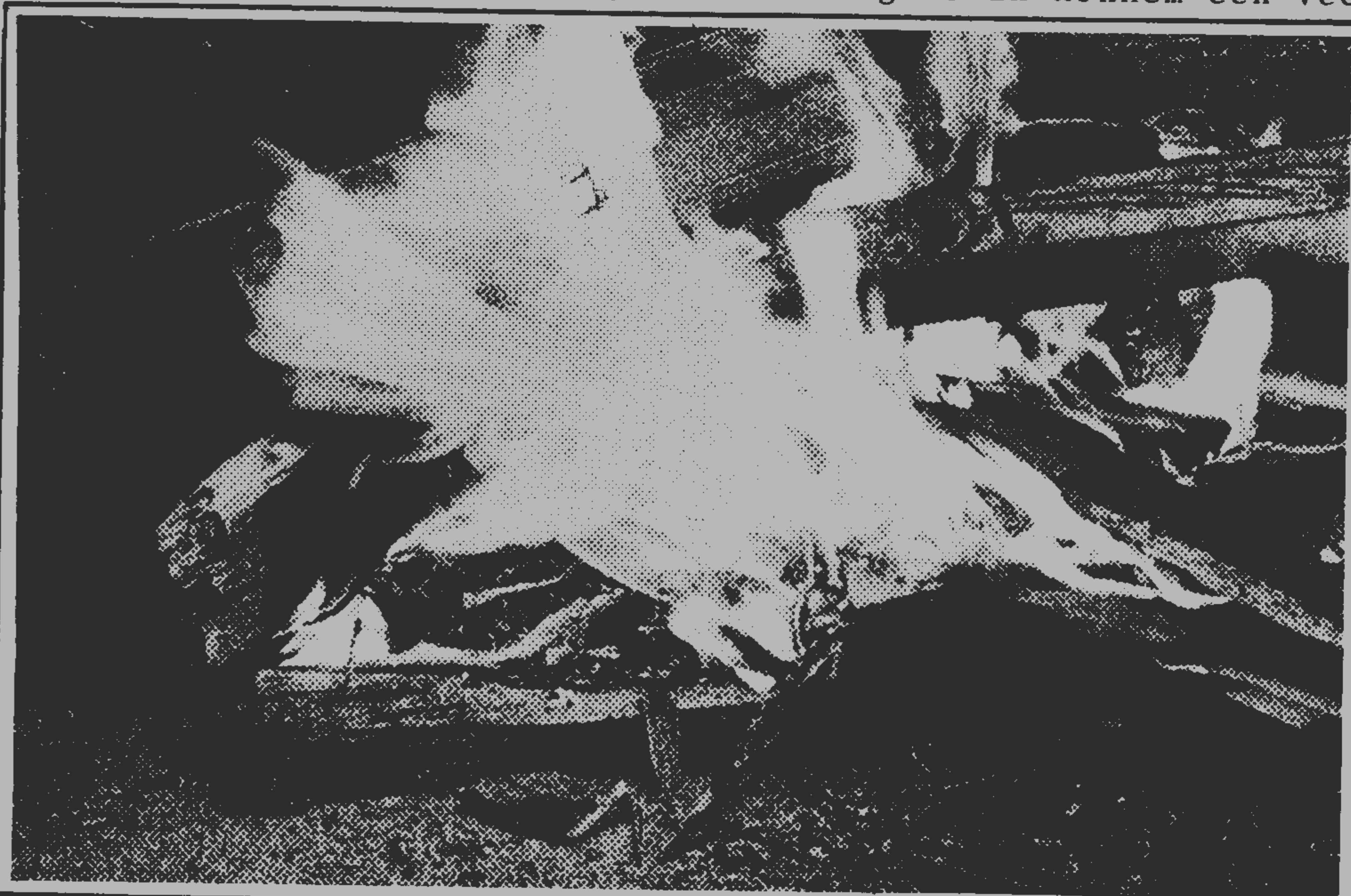
Dat er een grote groep mensen is die zich niets of iets totaal verschillends kan voorstellen bij 'kollektiviteit', 'tegenmacht', 'revolutionair verzet' en 'frontvorming' (en wat ze zich er wel bij voorstellen vaak zeer onaantrekkelijk vinden) schijnt onbelangrijk te zijn. De discussie, eenmaal in beweging, kan niet gestopt worden. Nou dat hoeft ook niet. Wel hebben wij er behoefte aan onze kritiek op deze discussie eens op te schrijven en aan te geven wat wij zelf willen.

Vooropgesteld: iedere discussie waar over hij ook gaat, dient te volgen zijn voor iedereen voor wie ze bedoeld is.

Wij gaan er vanuit dat de discussiestukken en verklaringen bedoeld zijn voor iedereen die radicale veranderingen nastreeft. Deze discussies schietten dat doel al voorbij om de volgende redenen:

1 de discussies zijn (al vanaf het begin) voor veel mensen niet te volgen, niet in de laatste plaats door het woord gebruik.

2 het gebruik van niet ingevulde begrippen. Dit was al op het congres in Arnhem een veel

gehoorde kritiek, helaas heeft bijna niemand zich genoodzaakt gezien die begrippen in te vullen: dat had moeten gebeuren door iedereen die het gebruik van termen als "internationale solidariteit", "frontvorming", "patriarchaat" (etc) zo noodzakelijk vindt. Het feit dat dat niet is gebeurd, heeft er voor gezorgd dat de discussie al twee jaar vastzit, en het nivo van zelfbevestiging niet overstijgt.

3 de discussies worden in zulke algemeenheden en vaagheden gevoerd, dat zo langzamerhand bijna niemand zich nog herkent in de discussie: ze sluiten totaal niet (meer) aan bij de praktijk van velen. Bovendien

voelen velen zich door de taalbarrière machteloos om te reageren.

Een discussie, op deze manier gevoerd, leidt niet alleen tot een ongezonde zelfbevestiging, maar ook tot een (af en toe lachwekkende) zelfoverschatting. Zo wordt een actie met brandende autobanden bij Unilever tot een belangrijke stap voorwaarts, zo wordt iedere wandeltocht tot een radikale, krachtige demo, zo wordt de indruk gewekt

dat er al sprake is van een "revolutionaire tegenmacht" (die naar ons idee vooral op papier bestaat, praktijk is er niet) zo worden zeepbellen gekreërd: wat er nog wel aan acties is wordt enorm opgeblazen, acties worden vooral gebruikt als propagandamiddel.

Niemand kan ontkennen dat het begrip "revolutie" voor velen een romantiese associatie heeft, vooral als dat begrip niet is ingevuld, en alleen maar lijkt te staan voor iets radikaals. Revolutionair verzet wordt al zo lang het bestaat gemythologiseerd. Hetzelfde gebeurt nu hier: de aantrekkingskracht wordt niet bepaald door de inhoud, maar door uiterlijkheden (zoal ook bij "autonomen").

Centraal in de discussies staan ("de") drie hoofdtegenstellingen: kapitaal-arbeid, wit-zwart, man-vrouw. Wij willen niet ontkennen dat dit belangrijke tegenstellingen zijn. Het lijkt er alleen opdat er vooral de nadruk ligt op de eerste. In ieder geval worden de drie steeds te vanzelfsprekend gebruikt. Wij hebben een vierde: de tegenstelling mens-natuur, die de toekomstige ontwikkeling van de gehele we-

reld bepaalt. Alle moderne economiese systemen zijn ook gebaseerd op uitbuiting van de natuur.

TEGENMACHT

Ook hier weer geldt: inhoudelijk vaag, niet ingevuld. Wat is tegenmacht? Het communisme opbouwen? (spandoek bij demo voor rara-arrestanten). Belangrijke vraag: is die tegenmacht bedoeld om eigen machtsstructuren op te bouwen en andere te veroveren, of is hij bedoeld om juist alle machtsstructuren te vernietigen. Leidt het bewust opbouwen niet tot beheersbaarheid van die macht (zowel intern door de best georganiseerde groep, als door de staat)

Middel tot tegenmacht schijnt "frontvorming" te zijn: weer zo'n begrip, nauwelijks duidelijk, vooral niet met wie. Dat daar voor veel groepen geen ruimte is, moge duidelijk zijn: zie de RARA-aanslag tegen de Shell-blokkade. Ondanks alle kritiek op SUZA, die in onze ogen terecht is, is de actie absoluut af te keuren: zo discussieren we dus schijnbaar met elkaar, wie niet horen wil moet maar voelen. En niet van te voren via onze eigen bladen.

MAATSCHAPPIJ ANALYSE

2 We schrijven geen economische analyse van de maatschappij waarin wij leven, omdat ervan deze, vooral de laatste tijd genoeg zijn. Onderstaand stuk gaat over hoe onze levens door de heersende klasse en heersende cultuur bepaald en beïnvloed worden. Helaas is het stuk nogal eenzijdig geworden, en geeft alleen maar een verklaring van hoe de effecten van economische belangen bij ons doorwerken. Op de uitwerking van sexismen, racisme en de tegenstelling mens/natuur, die ons inziens wel gedeeltelijk maar niet uitsluitend door economische belangen verklaard kunnen worden, zijn wij ontoereikend ingegaan. Deels komt dit omdat wij te veel vanuit onze eigen positie gegaan zijn; we zijn een gemengde groep, en we zijn wit. Maar ook omdat wij hier nog niet over uitgediskussierd zijn.

Hoe graag wij onszelf ook zouden zien als "los van de maatschappij", in werkelijkheid zijn wij er onderdeel en produkt van. Het feit dat we een produkt zijn wil niet zeggen dat wij de maatschappelijke tegenstellingen niet kennen. Deze zijn net zo goed als wij

zelf produkt van de maatschappij, zelf het belangrijkste, meest kenmerkende produkt. Het wil dus ook niet zeggen dat wij niet in verzet kunnen zijn tegen de heersende klasse maar ook tegen de door hem tot ideologie gemaakte cultuur. Verzet is evengoed onderdeel van de maatschappelijke realiteit.

Het is belangrijk om in te zien dat wij in twee opzichten een produkt zijn:

* De normen en waarden van de heersende cultuur (sexisme, racisme, hetrosexisme, consumptie-gerichtheid, egoïsme en ook passiviteit), zijn ons van jongs af aan, aangeleerd en zitten diepgeworteld in ons allemaal.

. Rationeel kunnen wij besluiten om met de bestaande orde en bijbehorende ideologie te breken, maar de hardnekkigheid van die ideologie blijft verwarrend en verdeeldheid zaaien in onze pogingen om er los van te komen en blijft ons aan zich binden. Alleen door continu en kritische uiteenzetting en door te streven naar een ander realiteit, dus door onze ideeën in de praktijk te brengen en concreet actie te voeren kunnen we ook van binnen veranderen.

* Onze pogingen los te komen van de heersende burgerlijke ideologie, de ontwikkeling van onze alternatieven en concreet verzet tegen de heersende orde, worden dus door diezelfde gevestigde orde bepaald. Onze ontevredenheid, onze behoeftes aan en verlangens naar een zelfbepaald leven, komt voort uit datgene wat wij hier en nu ervaren, waar wij zelf midden in zitten en deel van uitmaken. De heersende cultuur, de ideologie die de heersende klasse gebruikt om ons aan zich te binden, bepaalt hoe wij zijn en hoe wij leven, en houdt zo doende de maatschappelijke tegenstellingen in stand. Dit moet ook uiterst uitgekend gebeuren, want die groepen die niets bij de huidige maatschappij te zoeken hebben bestaat constant de drang om de tegenstellingen op te heffen. En hoewel de heersende cultuur ons doet geloven dat zijn normen en waarden de enigste zijn, blijven de werkelijke behoeftes en verlangens bestaan, blijft het besef dat er veel in onze levens ontbreekt, bestaan, net zoals de drang tot bevrijding. Voor ons geldt dus zowel de wetmatigheid van kon-

flikt/strijd tussen groepen mensen met tegenovergestelde belangen, als het verlangen van het individu zich los te maken van een machineachtig vastgelegd bestaan en een menswaardig leven te creëren.

Er is sprake van een wisselwerking tussen individu en de maatschappij; aan de ene kant bepaalt de maatschappij het individu, aan de andere kant houdt het individu de maatschappij in stand door zijn passiviteit en stilzwijgende toestemming: niet schuldig maar wel medeplichtig.

Pogingen om ons van elke verantwoordelijkheid vrij te pleiten leiden tot een nog grotere bevestiging; bewustzijn dat wij niet alleen bepaald worden, maar ook meebepalen leidt tot de erkenning, dat wie de maatschappij meebepaald hem ook kan veranderen. Wij worden beïnvloed, maar kunnen ook zelf invloed uitoefenen.

Grootste gevaar is de illusie dat je los kunt staan van de maatschappij: we zijn er door gevormd en zijn er onderdeel van.

Het feit dat we er deel van zijn bepaald de noodzaak tot verzet: en ook verzet tegen de maatschappij kan er niet los van staan.

De opkomst van de consumptie-maatschappij heeft naast dat het erin geslaagd om grootschalig verzet af te kopen (van een hele klasse) en dat het een bijzonder verdovend effect op iedereen heeft, ook een bijzondere vorm van repressieve tolerantie met zich meegebracht. Dit verschijnsel is het sterkst in de geïndustrialiseerde westerse landen, maar in Nederland misschien wel het meest (hoewel het voor sommige landen maar gedeeltelijk opgaat, misschien omdat de middelen er niet voor zijn). De kern van het verschijnsel (afkopen van verzet) is het mechanisme waarbij elk verzet en strijd door de heersende cultuur onschadelijk wordt gemaakt, namelijk door het een plaats te bieden binnen haar bereik. Het verzet wordt hierdoor van zijn betekenis berooft en zo kapot gemaakt. Belangrijk bij dit mechanisme is dat het idee voort leeft dat er nog enige betekenis aan het verzet vastzit, om zodoende verdere impulsen van verzet in goede banen te leiden en onschadelijk te maken.

Voorbeelden hiervan zijn het inkapselen van "subversieve/tegenkultuur", door (o.a.) er een verkoopbare waar van te maken, verzet als koopwaar (punk), een uiterlijke verschijningsvorm die je kunt aanwantschaffen. Wat het ook goed doet, is het institutionaliseren van "radikale" groepen dmv subsidies en hun een erkende

plaats in de maatschappij geven. Tenslotte de burgerlijke aanduiding van verzet als nuttig zijnde en als signaalfunctie, waarmee de ergste uitwassen worden aangegeven, zodat de scherpe kantjes er afgehaald kunnen worden. Zo wordt verzet tot een korrigerende stroming, en wordt het door de heersende cultuur gebruikt. Het risico ontstaat dat verzet helpt de maatschappij te perfectioneren, of in ieder geval de verhoudingen in die maatschappij weer tijdelijk toedekken.

Dit risico bestaat ook voor radikale groepen, de enige manier om dat te voorkomen is steeds de totaliteit der dingen ter discussie te stellen, en steeds weer de eigen positie in de maatschappij, en hoe die maatschappij op verzet reageert, te bezien.

In het groot, is het verzet in het westen door de welvaartsstaat en consumptiekultuur bij voorbaat afgekocht. In echte materiele nood hoeven in ieder geval de grootste groepen westerse staatsburgers al lang niet meer te zitten, voor de kleinere groep waarvoor dat wel zo is, is er nog het vooruitzicht dat het mogelijk is om vooruit te komen, dat welvaart ook voor hen bereikbaar is. In plaats van nood is over de hele linie sprake van teveel en het teveel (met bijbehorende ideologie) werkt verdovend zodat haast niemand opmerkt dat het niet om kwantiteit hoort te gaan maar om kwaliteit.

Goedkoop voedsel ligt er in de supermarkt in overvloed, maar natuurlijk en gezond voedsel is haast niet te koop en onvervuilde lucht om in te ademen en schoon water om te drinken is er ook niet meer. Goedkope gezondheidszorg is op z'n best symptoombestrijding, goedkope medicijnen waar je nog zeker van wordt. De nog steeds door de mannenwetenschap gepushde anti-conceptie pil voor vrouwen met o.a. kans op borstkanker.

En als iets je niet bevalt zijn er tal van klachtencommissies waar je je toe kunt richten, je kunt zelfs een proces aanspannen, je krijgt een advocaat die het voor je opneemt, je kunt zelfs genoegdoening krijgen. En als je het niet meer aankunt zijn er hulpverlenende instanties, sociale werkers om je te helpen en als je echt gaat flippen inrichtingen en gevangenschappen om je te "resocialiseren".

En als je je verveelt is er de televisie, video's....

In de westerse wereld blinkt Nederland uit met haar relatief goede systeem van sociale zekerheid en hoogst efficiënt beleid van repressieve tolerantie. Hoge uitkeringen, mild kraak-en drugbeleid, lage straffen, redelijke minimum lonen.

Natuurlijk is er voor veel van dit alles hard gevochten, het is niet zomaar ontstaan.

Middenin dit alles wordt ons wijsgemaakt dat wij in vergelijking met mensen in andere landen "geprivilegeerd" zijn, alsof de zoethoudertjes de totale kwaliteit van ons leven verbeterd zou hebben. Alsof onze rijkdom niet juist door uitbuiting in de zgn. derde wereld mogelijk wordt gemaakt.

Het bewustzijn hierover zou het mogelijk moeten maken om hier doorheen te prikken, om onze verzachte, bevoordeelde levens, onze rechten, onze vrij plaatsen, hoge uitkeringen en veel vrije tijd aan te wenden tot de strijd voor een zelfbepaald leven.

Maar ook wij blijken gevoelig voor de verlokkingen van de konsumptie-maatschappij, en te snel tevreden met onze eigen ruimte. Op zich zijn veel verworvenheden de moeite waard om voor het behoud ervan te vechten, maar alleen als je ze als middel kunt zien, en niet als doel op zich.

In plaats daarvan is aktievoeren een leuke bezigheid, door middel van theoretische discussie en het schrijven van lange stukken kun je je intellectueel ontwikkelen, de vraag of iemand buiten de eigen klup er iets aan heeft wordt nauwelijks gesteld. Ondertussen wordt steeds duidelijker, dat alles wat er is opgebouwd, weer afgepakt kan worden: buurtfaciliteiten worden gesloten, uitkeringen verlaagd, studiemogelijkheden ingeperkt.

Verworvenheden waar in het verleden voor geknokt is worden van onder onze neus van daan afgepakt. Dit afbraakbeleid brengt mensen in onzekerheid de algemene reactie is een van apathie, steeds meer mensen trekken de conclusie dat je beter voor jezelf kunt zorgen.

Dit zorgt voor een toenemende konkurentie onder elkaar. Het idee dat je samen met anderen moet knokken om verder te komen is grotendeels weg.

De grote bewegingen van eind jaren 70, begin jaren 80 die in staat waren om veel mensen te mobiliseren zijn voorbij, en er is niets voor in de plaats gekomen. De tijdsgeest heeft tot diep in de beweging doorgewerkt, en de beweging is er niet in geslaagd om er iets tegenover te stellen, om reële alternatieven aan te dragen. Veel mensen hebben besloten om eieren voor hun geld te kiezen, en alsnog een respectabele plaats in de maatschappij verworven hebben. Ook zijn er steeds meer mensen die tot vluchtgedrag overgaan. De oorzaken van problemen uitsluitend binnen zichzelf zoeken

Oplossingen worden gezocht therapieën, in de een of ande-

re mystieke leer, af reageren in geaccepteerde vormen (sport, porno) of destructief gedrag. Ondanks het feit dat de tijden harder worden, een grote groep mensen het slechter gaat en de kloof tussen degene die het redelijk goed gaat en de mensen waarvoor de maatschappij weinig of niets te bieden heeft steeds groter wordt, zijn er in het algemeen nauwelijks geluiden van protest te horen. Blijkbaar is noodzaak tot verzet niet voelbaar, en om te voorkomen dat dit zich wel gaat ontwikkelen zal alles ook in de toekomst waarschijnlijk op de grens van het acceptabele blijven. Sowieso gaat de verelendings-theorie niet echt op. Het ontstaan ontstaan van massabewegingen heeft meer met de aanwezigheid van hoop op verbeteringen te maken, perspektief dus, dan alleen maar midden in de ellende zitten. In ieder geval is alleen ellende niet genoeg. Bewustzijn om de oorzaak van de ellende te identificeren, het vertrouwen in eigen vermogen en de wil om om de isolatie te doorbreken. Om in plaats van individuele oplossingen te zoeken met ande-

re samen te werken, zijn even belangrijk (ook de ervaring: kennis, dat kleine overwinningen mogelijk zijn en dat het systeem niet oppermachtig is. Op het moment dat het ware karakter van de maatschappij en de verhoudingen daarin kans krijgt om bij mensen door te dringen (dit gebeurt meestal niet door de dagelijkse sleur, maar door gebeurtenissen die er uit springen), zijn mensen veel eerder in staat om van het geheel bewust te worden en de consequenties daaruit te trekken en er zelf naar te gaan handelen.

Vrouwen en niet blanken mensen staan in het algemeen onderaan de economische ladder. Zij worden dagelijks met hun neus op de feiten gedrukt dat ze een minderwaardige status bezitten. Zij hebben dus niet alleen met het kapitalistische staatsgeweld te maken maar ook met het dagelijkse geweld.

Potentieel kunnen zij makkelijker vanuit hun eigen directe ervaring bewust worden en hebben meer reden dan de witte hetero man, die zich nog altijd ten opzichte van andere superieur kan voelen, om iets anders te willen om totaal met het systeem te breken.

De post-industriële maatschappij produceert een mens voor wie de meeste ellende, zij het geestelijk of materieel, weinig voelbaar is. Omdat zijn/haar zinnen door hersenspoeling verdooft zijn en door verveling afgestompt zijn.

Voor ons allemaal geldt dat onze voorstellingsvermogen door de wereld waarin we leven en onze ervaring erin, beperkt is. Een van de belangrijkste redenen waarom mensen zich bij hun bestaan neerleggen is dat zij

geen andere of betere kunnen voorstellen.

Alleen door zelf naar onze ideeën te handelen, onze eigen

alternatieven te creëren en naar een realiteit te streven, kunnen wij anderen en onszelf aantonen dat er ook andere mogelijkheden zijn.

3 Wat is ons bestaansrecht?

Voor onszelf zien we ons bestaansrecht in het feit dat we fundamenteel iets anders willen dan de bestaande politieke organisaties. Wat ons vooral onderscheidt van die organisaties is dat wij niet geloven dat de uiteindelijke oplossing ligt in het veranderen of bijsturen van de bestaande machtsverhoudingen, maar in de totale verwerping ervan.

Wij zijn dus buiten-parlementair gericht en zien geen redenen om ons te houden aan bestaande wetten en normen. Wij zijn zelf verantwoordelijk voor onze politieke daden. Verder hebben wij weinig of niets gemeen met de organisatievorm van bestaande organisaties. Wij willen zelf, als groep, bepalen waar we staan, wat onze ideeën en keuzes zijn. Wij vinden dat ieder daar op vrijwillige basis aan moet meewerken, waarbij een zo groot mogelijke gelijkheid tussen ieder van ons en een gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel moeten worden nagestreefd.

Wie zijn nu die wij?

Wij zijn een groep mensen die momenteel in politiek kafe "de harde kern" met elkaar iets probeert op te bouwen. We komen allemaal min of meer uit

wat wel de beweging genoemd wordt. We zijn bij elkaar gaan zitten uit onvrede over de harde kern en over de ontwikkelingen binnen de beweging. Een aantal maanden geleden zijn we begonnen met discussieren over onze ervaringen in de beweging, wat we misten, wat we niet goed vonden gaan en wat we zelf willen.

heel belangrijk om niet alleen maar een discussie groep worden. Juist willen we ook onze ideeën in de praktijk uitvoeren. Zo zijn we begonnen met het opzetten van een

bibliotheek Verder hebben we een brochure gemaakt tegen de verkiezingen.

Wat willen wij met discussies?

Door te discussieren met elkaar je eigen ideeën, bewustzijn vorm te geven over waarom je je verzet, hoe de machts tegenstellingen functioneren. Door de ontwikkelingen voelden we de noodzaak om bij elkaar te gaan zitten om onze kritiek te delen en niet alleen gefrustreerd rond te blijven

lopen in je eentje of af te haken.

De hoop door samen inhoudelijk te gaan werken, wel weer een plek te vinden om samen onze ideeën in de praktijk te brengen. Het steeds met zelfkritiek blijven kijken naar de dingen die we doen, zodat we op kritiek reageren van ons

zelf en wat van buiten komt. Wij willen dat onze discussies open blijven zodat mensen die aan willen schuiven mee kunnen praten. Tevens vinden wij het belangrijk om naar buiten toe te laten zien waar wij over praten

Ons bestaansrecht geldt momenteel vooral nog alleen voor onszelf. We hebben ideeën en energie, maar we zullen het eerst nog allemaal in de praktijk moeten brengen voordat we ook echt iets voorstellen.

Dit willen we op verschillende manieren gaan proberen;

- * Ten eerste in onze buurt.
  - * Ten tweede samenwerking zoeken met andere groepen, die dezelfde ideeën hebben als wij.
  - * Ten derde solidariteit met anderen die verder van ons afstaan.
- Buurt.

Wij vinden het belangrijk om juist mensen, die het slachtoffer zijn van de verschillende machtsstructuren die daar conclusies uit trekken, te stimuleren om in verzet te komen en eigen structuren op te zetten en vandaar uit te gaan samenwerken.

Een van de grootste problemen die elke opbouw van verzet belemmert, is de toenemende vervreemding en individualisering. We zien wel elkaars dagelijkse ellende, maar in plaats van elkaar te steunen kiezen we

vaak voor onszelf. Daarom is het juist belangrijk om actief te zijn in je eigen omgeving. Het is belangrijk herkenbaar te zijn, en dat je, als je iets wilt, zelf moet handelen om iets voor elkaar te krijgen, en jezelf niet afhankelijk moet opstellen.

Het is belangrijk om ontwikkelingen in het groot zoals 1992 te vertalen naar wat het in het dagelijkse leven voor mensen gaat betekenen, en om hier samen met mensen die daar het slachtoffer van zijn of worden, iets tegenover te stellen.

Om ook bij ons allemaal het bewustzijn te ontwikkelen, dat kleine veranderingen in onze buurt samenhangen met veel meer dan die buurt. De misvorming van het bewustzijn via het burgerlijke gezin, de school, de massamedia, deze autoritair opgebouwde maatschappij, die doordrenkt is van burgerlijke denkbeelden, maakt het nog steeds mogelijk om de meerderheid van de bevolking te mobiliseren tegen alles wat anders is.

Hiermee zullen we rekening moeten houden, in de manier waarop wij mensen benaderen, en proberen alternatieven te bieden.

Samenwerking met andere groepen.

Als eerste stap zien wij het gaan samenwerken met groepen of belangenorganisaties die al bestaan, en die ook ontevreden zijn met de manier waarop het nu gaat. Deze samenwerking zal tot stand moeten komen door inhoudelijke discussie, informatie uitwisselen en een gezamenlijk doel.

Wij denken daarbij vooral aan migranten- en vluchtelingen-groepen. Wij zijn ons er echter van bewust, dat voor deze groepen het samenwerken met ons geen vanzelfsprekendheid is.

Samenwerking met andere groepen moet ook samengaan met persoonlijke belangstelling en interesse in elkaars cultuur.

De beweging.

Zoals in de voorgaande stukken wel gebleken zal zijn, geloven wij in een beweging die duidelijke verbanden heeft met grotere groepen in de samenleving en niet in een voorhoede, die vrijwel los staat van de maatschappelijke realiteit. Wel vinden we dat we een duidelijk politiek eigen karakter hebben. We willen samenwerking zoeken met groepen die dezelfde ideeën als ons hebben die groepen zijn er ook en komen voor een groot gedeelte voort uit de oude (kraak) beweging. Maar wij denken dat

onze bijdragen voorlopig een papieren is. We kunnen pas een duidelijke bijdrage leveren als we ook meer in de praktijk hebben gebracht. Hier zal voor ons dan ook voorlopig de nadruk liggen.

Internationaal.

Natuurlijk blijft het ook belangrijk om verder dan onze stad en lands grenzen te kijken. Om groepen te ondersteunen in andere delen van de wereld, die net als wij bezig zijn zich te verzetten tegen de macht-verhoudingen. Dit kunnen we doen door te zorgen dat dat we daar informatie over geven en verder brengen in onze omgeving en door het voeren solidariteitsakties. Omdat ook die machtsverhoudingen internationaal werken zullen we ook zelf op dat nivo aan de slag moeten gaan.

De praktijk.

Kraken: Er wordt nog steeds gekraakt in onze buurt, maar niet meer zoals het ooit geweest is. We vinden het belangrijk om te proberen kraken weer wat nieuw leven in te blazen. Kraken blijft één van de directe vormen van verzet. Buiten dat het met woningnood heeft te maken, tast je direct het eigendomsrecht aan, wat één van de fundamenteën is van onze maatschappij. Het is

ook een belangrijk actie middel tegen city-vorming. Het kraken van grotere panden of gekraakte, aangekochte panden zouden juist een symbool kunnen zijn van leven tegen de verwreemding en individualisering in. Vooral ook in een buurt als de onze wordt er alles aan gedaan om via stadvernieuwing de heersende cultuur door te voeren, van ieder voor zich. Oude buurtstructuren zijn kapot gemaakt. Als pand moet je je actief opstellen binnen een buurt en naar buiten treden met wat we hebben (werkplaatsen, filmhuizen en politieke ruimtes).

Verder willen we ons de komende tijd gaan bezig houden met de legitimatie plicht en rascisme dit ook in het kader van de gemeenteraads verkiezingen volgend jaar.

Veel plannen dus, en het is maar de vraag of we ze kunnen verwezenlijken, dat zal de praktijk gaan uitmaken.

Waar we wel al concreet mee bezig zijn zoals we in het begin al zeiden is het opzetten van een bibliotheek. Aan de ene kant willen we boeken en brochures verzamelen over actuele onderwerpen, en onderwerpen waar we ook zelf

mee bezig zijn, aan de andere kant willen we informatie verzamelen over de geschiedenis van politieke theoriën en verzet, van zeg maar de laatste 150 jaar. Dit lijkt ons belangrijk, omdat wij niet de eersten zijn die in verzet zijn gekomen, we kunnen leren uit fouten en gebeurtenissen in het verleden, maar ook op ideeën gebracht worden.

Kollektiviteit.

Als er één begrip de laatste jaren is misbruikt dan is dat wel 'kollektiviteit'. Het wordt te vaak zoals vele begrippen er bij gesleept zonder dat de inhoudelijke betekenisduidelijk wordt gemaakt.

Wat ons betreft willen we dan ook geen gebruik maken van dit begrip en plakken we dat dan ook niet op onze politieke samenwerking. Wij stellen niet dat je het begrip kollektiviteit niet zou kunnen gebruiken alleen dat dit slechts kan gebeuren na een gezamenlijke inhoudelijke begripsontwikkeling door onze politieke strijd. Samenwerking in politieke strijd is niet iets wat je op papier kunt bereiken, het moet in de praktijk ontstaan en groeien. De basis wordt gevormd door onze politieke overeenkomsten, het ondanks de eventuele verschillen gezamenlijk werken, o.a. door persoonlijke inzet en betrokkenheid bij deze strijd. Samenwerking vanuit de volgende duidelijke uitgangspunten: Wil je als groep goed kunnen samenwerken dan moet je elkaar serieus nemen en zo gelijkwaardig mogelijk met elkaar omgaan. Gelijkwaardigheid is iets waar je altijd naar moet streven, ook al hebben er mensen meer kennis, ervaring of kunnen ze hun politieke ideeën uitleggen. Dit wil niet meteen zeggen dat dat negatief hoeft te zijn, zolang er genoeg openheid en ruimte is om je politieke ideeën te ontwikkelen, het samen nadenken over je twijfels, ook al hebben de anderen het wel duidelijk. Het is belangrijk dat je bewuste keuzes kunt maken vanuit je politieke bewustzijn, zodat je niet zomaar overal achteraan loopt. Verantwoordelijkheid ten opzichte van de Harde Kern moet door ons allemaal gedragen worden en vrijblijvendheid is uit den boze.

Dit betekent het nakomen van de gezamenlijke afspraken en het zelf aangeven van het niet nakomen hiervan. Dat voorkomt dat steeds één of twee mensen iemand moeten aanspreken, waardoor de verantwoordelijkheid voor het geheel vervaagd en dat mensen bonzen-

gedrag in hun schoenen gescho-
ven krijgt.

Een groot gemis in de beweging vinden wij het gebrek aan humor, creativiteit en spontaniteit. Wij vinden het juist belangrijk in de omgang met elkaar. Er moet ruimte zijn om eens lol te trappen tijdens een vergadering, je moet uit kunnen stralen naar buiten toe, dat er een goede sfeer is. Juist deze uitstraling naar buiten kan een aantrekkingskracht hebben op mensen. De leukste aktie-voorstellen ontstaan toch vaak tijdens een melige vergadering het

stimuleert de creativiteit. Wij zien onze politieke strijd niet als ons werk, het is ons leven, een keuze die o.a tot stand is gekomen vanuit ons politieke bewustzijn. In ons leven vinden we lol hebben dus ook belangrijk. Politieke samenwerking houdt voor ons ook in dat je reageert op iemand waaraan je merkt dat het niet goed gaat met hem/haar. Het ook belangstelling hebben voor de andere bezigheden van iemand en hoe het gaat als het goed gaat met iemand. Dit alles uit gemeente

intresse en belangstelling. Het versterkt het politieke samenwerkingsverband, je leert elkaar beter te vertrouwen en je betrokkenheid, verantwoordelijkheidsgevoel naar elkaar wordt groter. Als groep moet je steeds weer kritisch naar jezelf blijven kijken en je uitgangspunten blijven bijstellen als dit nodig blijkt te zijn. Deze uitgangspunten vinden wij heel belangrijk in de samenwerking en wij hopen dat het ons ook in de praktijk lukt.

OPEN BRIEF VAN DE HARDE KERN AAN DE TESSELSCHADE STRAAT.....

Open brief aan de Tesselschade-
straat. 2-10-89

Wij
Wij willen duidelijk maken
waarom wij (voorlopig) niet
mee willen werken aan de verdediging van jullie panden, dit om roddels en wilde verhalen te voorkomen.

Wij vinden dat jullie tot nu toe al een duidelijke richting gekozen hebben waarin jullie de verdediging van jullie panden zien: cityvorming in het kader van "het verenigd europa van het kapitaal", 1992 en de opbouw van (revolutionair) verzet daartegen.

Het "verenigd europa van het kapitaal" als kader waar in al ons verzet zou kunnen vallen is niet de onze.

Wat jullie pand direkt met 1992 te maken heeft is ons totaal onduidelijk.

We krijgen dan ook de indruk dat er via jullie pand meer een soort propaganda gevoerd wordt voor een bepaalde politieke lijn die wij dus niet zien zitten.

De beslissing over deze zaken is genomen zonder een bredere discussie met andere (kraak) groepen.

Op zich hebben wij natuurlijk niets tegen de verdediging van panden in het kader van strijd tegen cityvorming.

Dat is jaren zo geweest, en ook de laatste jaren zijn er nog pogingen geweest, die echter binnen de 'beweging' geen respons hebben gevonden.

Op dit moment is er dan ook geen sprake van strijd tegen cityvorming, laat staan een begin van een aanzet daartoe. Strijd tegen cityvorming houdt voor ons in:

- langdurig samenwerken met buurtgroepen die daar al langer mee bezig zijn.

- het ontwikkelen van een perspectief, in samenwerking met andere buurten waar zich in ieder geval dezelfde problematiek aandient.

- bereidheid om samen te werken met mensen die het slachtoffer zijn van de huidige economische ontwikkelingen
- duidelijkheid over de bereidheid van mensen om te werken aan dat perspectief en te knokken voor elkaar

- het opbouwen van een radicale aktiepraktijk.

Een jarenlange strijd dus. Ook al zou dit alles nu gelden, wat absoluut niet zo is, dan nog dringt de vraag op welk pand we met z'n alle zouden kiezen om te verdedigen en als speerpunt van onze politiek te maken.

Dit zou een beslissing van velen moeten zijn.

Dat is samenstrijden, over de grenzen van je eigen pand heen kijken. Wat ons betreft zou dat de Stadhouderskade zijn geweest: liggend in een 19e eeuwse wijk, pand met geschiedenis op het gebied van cityvorming en speculatie schiedenis binnen de beweging, en een eigenaar met een geschiedenis op het gebied van cityvorming en speculatie.

Nogmaals: voorop staat niet de noodzaak van het verdedigen van jullie panden, maar een langdurig verzet tegen cityvorming en de inhoudelijke en taktische keuzes daarbinnen.

De ontwikkeling die jullie voorstaan leidt tot zelfbevestiging en groter isolement. Strijd tegen cityvorming wordt niet geboren uit de theoretische noodzaak van verzet tegen de Europese eenwording, maar zal voortkomen uit de dagelijkse shit waar mensen in zitten. De Hafenstrasse op een spandoek zetten naast de tesselschadestraat is voor ons als een vlag op een modderschuit.

De hafenstrasse heeft gevochten (letterlijk) in de praktijk hun ideeën uitgedragen en met buurtgroepen samen strijd opgebouwd. De vergelijking zit dan ook alleen in jullie hoofden. Een soort jongensdromen romantiek tot revolutionaire

zelfbevrediging.

Samenvattend:

Wij hebben wantrouwen naar jullie politieke intenties en vinden het geheel een grote zeepbel.

Wij gaan juist tegen jullie tekeer omdat jullie zulke grote pretenties hebben die weinig met de realiteit te maken hebben. Het wordt tijd om de schijn van 'we' en 'wij' maar eens te doorbreken.

Mochten wij het helemaal bij het verkeerde eind hebben dan zijn wij altijd bereid tot discussie.

Dit stuk is geschreven door een aantal mensen uit de "Harde Kern". Bovenstaande kritiek wordt gedeelt door een grotere groep mensen die van de inhoud op de hoogte zijn.

.....EN EEN EERSTE REACTIE

We zijn er erg voor wanneer mensen openlijk hun kritiek uit en op onze ideeën. Het bovenstaande stuk geeft volgens ons gedeeltelijk serieuze kritiek. Anderzijds is het doorspekt van een aantal vooroordelen. Door een stuk af te drukken uit onze bijdrage voor de manifestatie in Den Haag willen we alvast een aantal van die vooroordelen ontzenuwen. Uit dat stuk wordt duidelijk waar het ons op dit moment in eerste instantie om gaat, namelijk: kijken hoe en in hoeverre het mogelijk is om ondanks verschillen in ideeën toch te komen tot gezamenlijk handelen op momenten dat dat noodzakelijk is.

Binnenkort zullen we wat dieper ingaan op de kritiek van de Harde Kern en ook andere kritiek die ons bij tijd en wijle ter ore komt.

"Gelijktijdig met het afbreken van de onderhandelingen met de gemeenten hebben we een stuk naar buiten gebracht, waarin we beschreven hebben hoe we tot die stap gekomen zijn. We hebben ons in dat stuk met name gericht tot mensen uit anti- en buitenparlementaire siens, varieërend van mensen die leven in kraakpanden tot nieuwe structuren zoals die de afgelopen jaren ontstaan zijn rondom vrouwenstrijd, anti-apartheid, anti-imperialisme, autonomenstrijd enz. We hebben zo precies mogelijk proberen te beschrijven hoe bepaalde ontwikkelingen in ons huis gelopen zijn, bijvoorbeeld hoe kraakstrijd gelijkelijk aan los is komen te staan van andere vormen van strijd, hoe we ons in een defensieve houding ten aanzien van de gemeente hebben laten manoeuvreren, hoe ons dat verzwakt en versplinterd heeft. Vervolgens hoe we tot een offensievere houding gekomen zijn en waarom we het belangrijk vinden weer naar de verbindingen te zoeken. De verbinding tussen wat er allemaal op ons afkomt: ontruimingen, vergaande city-vorming en yuppieficatie, de vereniging van het kapitaal in west-europa. Als ook de verbindingen tussen mensen die zich willen verzetten.

We zien het zoeken naar die verbindingen en het leren omgaan met de onderlinge verschillen als een absolute noodzaak om te komen tot een meer gezamenlijke en krachtige strijd.

In de eerste plaats zien we dat als een noodzaak vanuit de concrete situatie van onze panden. In de strijd om het behoud van onze panden hebben we steun nodig van andere mensen, moet er samenwerking tot stand komen. Omgedraaid is samenwerking ook nodig als we denken aan al die andere mensen die gekonfronteerd worden met ontruimingen en stadsvernieling.

We willen deze gelegenheid nu aangrijpen om te vertellen hoe wij intern in huis omgaan met de onderlinge verschillen, de problemen waar we op stuiten daarbij en de voorzichtige vooruitgang die we boeken. We willen dat vertellen, niet omdat we denken zo bijzonder te zijn, maar net omdat we denken

dat we dat niet zijn. Ons huis is een samenwerkingsverband in het klein. We denken dat er een aantal parallelen te trekken zijn tussen wat zich in onze groep afspeelt en wat zich binnen en tussen andere groepen afspeelt in dat diffuse geheel dat we 'beweging' noemen.

Hoe gaan wij om met de verschillen? Wat daar in eerste instantie bij hoort is zeggen wat ons motiveert om überhaupt iets met de verschillen te doen. Allereerst motiveert ons het gevoel dat we allemaal bij het huis hebben. Het huis is niet alleen een verzameling dode stenen die op een systematische manier geordend zijn. Het huis is deel van ons leven. We hebben er een stukje persoonlijke en politieke geschiedenis en heden mee. Het is een verworvenheid van onze gezamenlijke strijd, een verworvenheid uit de geschiedenis van de kraakbeweging en het is een materiele basis onder de strijd die we verder voeren. Het huis is in elk geval datgene wat we heel concreet samen hebben. Hieruit vloeit de wil voort om ons dat huis niet zomaar te laten ontnemen. Als we er al niet in slagen om het te behouden, dan willen we er niet zonder meer uitgaan. We willen op zo'n manier vechten voor het huis dat we er sterk uitkomen, dat het ons iets oplevert in plaats van dat we alleen maar iets verliezen. Iets wat die strijd ons potentieel zou kunnen opleveren is dat we zien dat het mogelijk is om met elkaar stappen te zetten, samen te strijden, ook al denken we niet overal hetzelfde over, ook al zijn er verschillen.

Soms lijkt het alsof we helemaal niet in staat zijn om met die verschillen om te gaan. Vervallen we in het verzwijgen van de verschillen, proberen we de illusie hoog te houden dat er overeenstemming is door het niet te hebben over de dingen die gevoelig liggen. Of we vervallen in het elkaar bestrijden, luisteren we niet naar wat de ander wil zeggen, verliezen we uit het oog dat het er om gaat een basis van overeenstemming te zoeken met elkaar.

Een voorbeeld: Een terugkomend moeilijk punt bij ons in huis blijft hoe belangrijk het is om europa 92 bij onze analyse en strijd te betrekken. De een zegt

groot, te abstrakt, te onaantastbaar. Het automatische weerwoord van een ander is: de vijand is groot, het is struisvogelpolitiek om dat niet te willen zien en die vijand is op heel concrete punten aantastbaar. Het tegenover elkaar zetten van die stokpaardjes helpt ons eigenlijk geen steek verder. Hoogstens in die zin dat we weer opnieuw genoodzaakt worden om te zoeken naar de basis van overeenstemming.

De basis van overeenstemming zit 'm bij ons in huis in elk geval op twee punten. Ten eerste op het uitgangspunt dat we geen hiërarchie aan willen brengen in wat het belangrijkste is: de strijd voor

het behoud van de panden, de strijd tegen city-vorming of de strijd tegen het verenigd europa van het kapitaal. We willen die speerpunten alledrie blijven betrekken in onze strategie, we vinden ze alledrie belangrijk in hun samenhang, ook al ligt voor mensen persoonlijk de nadruk verschillend. Ten tweede is er overeenstemming over het feit dat we iets moeten ondernemen tegen het anti-kraakbeleid en tegen city-vorming en dat die ontwikkelingen op dit moment samenhangen met het streven naar Europese eenwording. Hoe die samenhang geanalyseerd wordt, daar verschillen de meningen over. In feite komen aan de hand van de discussies over europa 92 het scherpst de verschillen boven water in visie op strijd. Die verschillen in visie zijn een gegeven bij ons in huis waar we vooralsnog moeilijk mee om kunnen gaan.

Wat we wel goed vinden gaan bij ons in huis is dat de verschillen in visie in elk geval duidelijk op tafel liggen. We gaan ze niet altijd aan, maar het is voor iedereen duidelijk wie waar staat. Dat geldt ook voor de verschillen op het nivo van wie wat prakties wil doen en wat niet. Er is een tamelijk grote duidelijkheid over waar je bij wie op kunt rekenen en waarop niet. Samen hebben we overeenstemming over de gedachte dat iedereen die dingen moet doen waar zij of hij zich toe in staat acht, iets van denkt te leren of waar zij of hij de meeste energie uit haalt. Jeder moet zich ook afzonderlijk verder kunnen ontwikkelen bij de gezamenlijke strijd die we voeren. Daarnaast zijn het met name ook steun en positieve reacties van buitenaf die ons sterken om ondanks verschillen met elkaar door te willen gaan....."

Een voorbeeld van zo'n positieve reactie van buitenaf was het spandoek waar de mensen uit de Harde Kern het over hebben in hun stuk. Dat spandoek was gemaakt door mensen uit de Hafenstrasse uit solidariteit met onze panden. Voor ons een hartverwarmend gebaar.

Bewoonsters en bewoners van Tessel-schadestraat 7 en 9

INTERVIEW MET DE LEIDING VAN DE GRAPO

De spaanse regering en de ETA(m) houden weer een nieuwe gespreksronde om een basis te leggen voor een mogelijke onderhandeling die zou kunnen leiden tot het einde van de gewapende activiteiten van deze organisatie. De GRAPO op hun beurt, blijven van mening dat er op dit moment niet de juiste kondities zijn om tot een onderhandeling te komen. Ze bevestigen dat ze door zullen gaan met de gewapende strijd.

In een interview dat ze aan Area Critica toestonden zegt het centraal kommando van de GRAPO dat hun doel op dit moment is zich sterk te maken om een nieuwe impuls te geven aan het revolutionaire proces zoals ingezet door de MRP (movimiento de resistencia popular = volksverzetsbeweging).

A(rea Critica): Met de laatste akties in Galicia, Asturias en Madrid staat de GRAPO weer in de schijnwerpers ondanks het feit dat de regering en het ministerie van binnenlandse zaken het probleem GRAPO al als opgelost presenteerden. Nu geeft de regering zelfs al de mogelijkheid van een nieuwe reorganisatie toe. Ze beweren dat er een duister personage achterzit, die achter de coulissen de touwtjes in handen heeft. Wat is hiervan waar?

G(RAPO): Voor iedereen die gezien heeft hoe nerveus de ondernemers en de regering geworden zijn na onze laatste akties, is het wel duidelijk dat niet alleen de reorganisatie van de GRAPO een feit is maar ook dat binnenlandse zaken en politie niet bij machte zijn onze guerilla-activiteiten te stoppen. Maar natuurlijk stellen ze de zaken anders voor. Elke keer dat we een aktie ondernemen praten ze over een mogelijkheid tot reorganisatie. Hoe is dit te verklaren?

Het is heel eenvoudig. De regering probeert de revolutionaire boodschap van onze strijd en van onze militaire en numerieke vooruitgang te verdoezelen.

A: Jullie ontkennen niet dat de politie toch aanzienlijke successen geboekt heeft met het oppakken van meerdere militanten van de GRAPO.

G: Nee, zeker niet. Het is niets anders dan de logiese konsekwentie van een voortdurende oorlog. In de loop van de oorlog sneuvelen enkele strijders en anderen nemen hun plaats in. Je kunt zeggen dat onze activiteiten kontinu zijn geweest vanaf onze oprichting in 1975. Wat gebeurt is is dat wat sommige akties van ons geen bekendheid hebben gekregen.

A: Welke akties bedoelen jullie? De laatste aanslagen van de GRAPO hebben juist veel aandacht in de media gekregen.

G: Die akties bedoelen we niet, we bedoelen die van daarvoor, die een uiting waren van onze behoefte tot reorganisatie. Maar daar is in de media niets over verschenen. Er zijn onlangs zowel op de radio als op de t.v. speciale programma's over GRAPO geweest en de tijdschriften hebben uitgebreide reportages gepubliceerd maar dat was nou niet bepaald om ons in de hemel te prijzen. Integendeel, ze hebben een kwaadaardige en geplande desinformatieve campagne tegen ons gelanceerd met de bedoeling de publieke opinie te verwarren en te desoriënteren. Ze hebben ons weer eens afgebeeld als een stelletje fanatiekelingen waarvan de politiek bestaat uit het doden van mensen, en als elementen zonder ideologie die wanhopig aktievoeren, of als een geïsoleerde groep die haar militanten uit de georganiseerde misdaad haalt en heel veel enzovoorten met dergelijke kwalifikaties. In onze opinie is dat maar een rookgordijn waarachter ze de werkelijke politieke bedoelingen van onze laatste akties verbergen.

A: Kunnen jullie uitleggen hoe deze politieke bedoelingen eruit zien?

G: Deze akties moet je zien in de kontekst van onze reorganisatie. De akties tegen de ondernemers in Iruña (Pamplona) hebben te maken met het feit dat ze weigeren revolutionaire belasting te betalen en de aanslag op de Centrale Uitgifte van het Nationale Dokument in Madrid heeft te maken met de behoefte om blanco dokumenten te bemachtigen. De bedoelingen van de GRAPO in de laatste etappe zijn geweest: het bemachtigen van voldoende financiële bronnen, wapens en middelen om de infrastructuur te versterken. Hiermee kan de GRAPO in de toekomst doorgaan met hun deel van het revolutionaire proces zoals dat is ontwikkeld door het MRP.

A: Om terug te gaan naar het begin. Er hebben altijd al vermoedens bestaan over het funktioneren van de GRAPO. Wie bestuurd de organisatie?

G: Deze vraag is al duizend keer beantwoord. Onze organisatie is militant maar dat wil niet zeggen dat we volgens een militair konsept werken. Wat dit betreft zien we heel duidelijk de noodzaak van een politieke richting. Voor

ons stuurt de politiek het geweer. We zijn ons bewust van het feit dat, als we de kapitalistische staat omver willen werpen en een nieuwe samenleving willen creëren, we naast een politieke organisatie van de massa ook een volksleger nodig hebben. En een revolutionair proces onder leiding van het proletariaat. Als zijnde deel van het MRP, aksepteren we de raadgevingen en juiste oriëntaties van de revolutionaire partij, van de PCE(r) (=heropgerichte kommunistiese partij van spanje). Wij aanvaardden hun politiek. Boven dien bestaat een deel van onze organisatie uit militanten van de PCE(r) en ze doen met ons mee net als alle anderen. Waarom zouden we ons tegen de leiding van de partij plaatsen? Het zou wat anders zijn als de PCE(r) de gewapende strijd af zou wijzen of zou gebruiken om allerlei politiek geslijm of geruilebuit met de vijanden van het volk te bewerkstelligen. Overigens worden al onze plannen uitgewerkt door het Centrale Kommando en uitgevoerd door de militanten of kommando's van onze organisatie.

A: Denken jullie niet dat de GRAPO met de democratie de rechtvaardiging van de gewapende strijd verloren heeft? Is het niet mogelijk de problemen van onze samenleving op een vreedzame manier op te lossen?

G: Tot nu toe is deze vermeende democratie allen maar een instrument van de dominante spaanse klassen geweest; namelijk om de arbeiders en de volksbeweging te onderdrukken. De verschillende regeringen van de monarchie hebben meer dan eens de kans gehad om te laten zien dat ze echt van plan zijn de problemen op te lossen en een stap te zetten in de richting van een systeem van werkelijke vrijheden. Echter de eerste maatregel van de regering van de UCD was, al degen die zich in de strijd tegen het regime van Franco het meest onderscheiden hebben in de gevangenis te houden. En aan de regering van Felipe González maken we geen woorden vuil. Iedereen weet dat hij debuteerde met de moord op Juan Martin Luna, de leider van onze organisatie, toen hij een eenzijdig bestand had aangekondigd zodat de socialisten hun verkiezingsbeloftes na konden komen. Vreemd genoeg sloeg niemand zich toen op de borst uit smart over het geweld, over de vredeswense en al die andere hersenspinsels die ze tegenwoordig uitbraken als we een of andere aktie uitvoeren. De democratische ommezwaai houdt voor ons niets meer in dan een poging om met het francisme zonder Franco door te gaan om de uitbuiting en de terroristiese repressie van de staat te intensiveren. Die repressie vind je vandaag de dag over het hele land verspreid.

A: Denken jullie echt dat jullie het systeem kapot kunnen maken op basis van geïsoleerde gewapende akties die veel eerder lijken te leiden tot het provoceren van een reactie of het vergemakkelijken van een verharding van de repressie?

G: Natuurlijk kunnen we met onze akties, die verre van geïsoleerd zijn, het kapitalistische systeem niet kapot maken. Wat we wel kunnen is krachten verzamelen en het verzwakken van de vijand. Dat is nu het doel van onze strijd. Dat wil niet zeggen dat we verantwoordelijk zijn voor escalerende repressie of iets dergelijks. De repressie is niet van ons afhankelijk maar inherent aan het fascistoïde karakter van de spaanse staat. We leven in een samenleving in crisis en in deze situatie verscherpen alle tegenstellingen zich onvermijdelijk. De repressie wordt gebruikt om het volk te verplichten te marcheren in de richting die door het kapitalistische systeem bepaald is. In deze omstandigheden werkt het bestaan van een gewapende organisatie als een stimulans voor de arbeiders om hun strijd voort te zetten. Tot de tijd een weg bepaald heeft die leidt tot een direkte kenfrontatie met de staat. Ten slotte waar repressie is, is weerstand en dat is het dat de regering isoleert en tegen de muur zet.

A: Is het niet wat overdreven te veronderstellen dat het verzet de regering isoleert en tegen de muur zet.

G: Het kan wat paradoxaal lijken maar zo is het. We bevestigen dat de regering de oorlog die zij voert tegen het volk en zijn revolutionaire organisaties aan het verliezen is. Ze raken de weinigen die achter hun staan kwijt; we maken de staat kapot. En laat het duidelijk zijn dat als we dit zeggen, dat we niet alleen over de GRAPO praten. Alhoewel we met meer dan dertien jaar strijd wel mogen stellen dat onze bijdrage erg belangrijk is. De feiten spreken voor zich. Dat verhaal van de smerige oorlog, van de Amedos en de zijnen, bekend geworden is, is alleen te verklaren door de aanhoudende klappen die ze ontvingen uit handen van de guerilla. Van gedomsticeerd links tot en met verwilderd rechts, allemaal zijn ze het erover eens dat de staat de oorlog moet verklaren aan de revolutionaire beweging, indien nodig gebruikmakend van de smerigste methodes als verdwijningen en mishandeling; en ze willen allemaal dat het goed gebeurt, dat 'men' het niet ziet en dat het voor niemand een smet oplevert, en boven alles ... dat het resultaten oplevert. Om de oorlog te vergemakkelijken had-

den alle politieke krachten een verbond van stilte gesloten, die alweer gebroken is als gevolg van het feit dat de staat de oorlog aan het verliezen is. Terwijl wij groeien en toeslaan waar en wanneer het ons goed lijkt, zijn zij alleen geïsoleerd en zonder andere argumenten dan recht-voor-de-raap-repressie.

A: Wat wil dat zeggen van waar en wanneer jullie het nodig vinden?
G: Het is een beetje ingewikkeld om in detail uit te leggen. Dit probleem heeft te maken met de huidige bundeling van krachten wat van beslissende invloed is op de manier waarop we de oorlog van de guerilla voeren. Er zijn mensen die denken dat we niets serieus doen als we niet elke dag een slag leveren, een zichtbare veldslag snap je, zodat ze kunnen zien hoeveel verliezen we geleden hebben of hoeveel wapens we gewonnen hebben. Dat slaat nergens op. Als dit ooit gebeurd dan is het duidelijk dat we niet alleen gereorganiseerd zijn maar ook dat we aangekomen zijn bij de laatste fase van de oorlog. Ondertussen, wat gebeurt er? Gaan we al onze vijanden een voor een afmaken tot ze op zijn? Het zal duidelijk zijn dat we op die manier nergens komen. Onze akties komen overeen met de strategie van een voortgezette volksoorlog en een taktiek die zich ieder moment aanpast bij de strategie, daarom hebben onze akties een selektief politiek karakter. We executeren degenen die, al naargelang de omstandigheden, op dat moment voor ons van belang zijn om te groeien, om vooruit te gaan en die aan de andere kant van belang zijn om de vijand uit te roeien en terug te doen trekken.

A: Volgens regerings bronnen zou het aantal aktieve leden van de GRAPO niet boven het dozijn uitkomen. De minister van binnenlandse zaken, José Luis Corcuera, heeft gezegd dat de organisatie slecht één kommando kent die zich van de ene plek naar de andere verplaatst. Wat is de werkelijke sterkte van de GRAPO?

G: 4 oktober jongstleden overviel een kommando van ons de Centrale Uitgifte van het Nationaal Document in Madrid. Bij deze aktie kwam een agent om en onze strijders namen meer dan 800 blanco dokumenten mee die nodig zijn om een veilige identiteit te geven aan diegenen die klandestien vechten. Kun je je voorstellen dat een operatie van zo'n omvang uitgevoerd zou kunnen worden door een kommando dat zich, zoals ze veronderstelden, een paar dagen eerder op honderden kilometers van Madrid bevond? Wie zorgde er dan voor de informatie? Wie bereidde de infrastructuur voor? Wie zorgden voor de wapens? Ten slotte, zelfs om zo te kunnen liegen ontbreekt ons nog wat verbeeldingskracht. We willen hiermee niet zeggen dat we sterk zijn, integendeel, we zijn zwak en zeggen het ondanks dat we weten welk demagogies gebruik de institutionele pers hiervan zal maken. Maar daar maken we ons geen zorgen over. Onze zwakheid is relatief. Vandaag de dag bezitten we genoeg kracht om de oorlog met hun aan te gaan. We hebben zoveel militanten als nodig voor de huidige situatie van ons land. Jullie kunnen er zeker van zijn dat we met meer zullen zijn als dat nodig is; en als er honderdduizenden nodig zijn dan zullen we met honderdduizenden zijn en dan zullen we bezig zijn de revolutie te maken. Dit is niets anders dan het aloude probleem van akkumulatie van krachten dat toepasbaar is op welke revolutionaire beweging dan ook.

A: De eis van de organisatie om revolutionaire belasting te heffen kreëert bij veel ondernemers een gevoel van onrust. Met in het achterhoofd, zoals de politie bevestigde, dat de GRAPO zich tot voor kort financierde met roofovervallen op banken, op welke omstandigheden is deze verandering van het verkrijgen van economische middelen een antwoord?

G: Ondanks het feit dat de eis van revolutionaire belasting niet zo nieuw is betekent het zeker een belangrijke verandering ten opzichte van de tijd waarin we ons verplicht zagen ons te financieren door middel van onteigenen van banken. We hebben deze bron verlaten en ons gewend tot privékapitalisten omdat die meer politiek en minder risikovol zijn. De uitbuitende klasse moet betalen voor het regime dat ze in stand houdt, en niet allen politiek maar ook concreet. Het eisen van revolutionaire belasting moet je zien in het kader van het werk voor de organisatie en financiering van de Verzetsbeweging.

A: Maar rechtvaardigt dit ontvoeren van of overvallen op personen, ook al gaat het om kapitalisten?

G: Zonder meer. Tegen de kapitalist als persoon hebben we niets. Het is tegen het kapitalisme als vertegenwoordiging van een klasse die de arbeidersmassas onderdrukt en uitbuit dat we onze wapens richten. Daarom is niet alleen een persoonlijke aanval gerechtvaardigd maar ook z'n fysieke eliminatie als ie weigert mee te werken. Om het duidelijker te stellen; als hij weigert om een deel van de enorme winsten die hij heeft gestolen van de arbeiders door middel van uitbuiting en slechte arbeidsomstandigheden die aan slavernij doen denken, terug te geven. We willen nu ook even goed duidelijk maken dat we nooit iets zullen ondernemen tegen degenen die ingaan op onze eisen.

A: De arbeiders, die zich ongetwijfeld drukker maken over concrete en dagelijkse problemen, lopen niet echt warm voor de ideeën van de organisatie. Kan de GRAPO op enige steun vanuit de arbeidershoek rekenen?

G: Het is logies dat de arbeiders geen oorlog willen maar het systeem zelf dwingt ze een positie in te nemen. Weinigen van hen geloven nog dat de parlementaire mechanismen effectief genoeg werken om hun problemen op te lossen en nog minder geloven ze in de beloftes van de politikus die aan de beurt is. Integendeel, het zijn er telkens meer die een duidelijke en openlijke positie ten gunste van de gewapende strijd en de revolutionaire groepen innemen. Als je alleen al kijkt naar de golf van stakingen en manifestaties tegen de regering en werkgevers wordt het duidelijk dat er een verandering van politiek bewustzijn plaats gevonden heeft. Het is deze verandering die de regering noopte de ante terroristiese Wet uitgebreider op de hele bevolking toe te passen, terwijl ze in het begin bedoelt was voor een klein aantal personen. Wat betreft de steun waar we op kunnen rekenen is een goede maar toch wat vreemde en indirecte maatstaf de uit gebreide campagne die het ministerie van binnenlandse zaken met behulp van media aan het ontwikkelen is. Hierin leggen ze de nadruk op ons geïsoleerdzijn van de arbeiders en andere delen van het volk. Waarom zouden ze daar zo op hameren? Juist omdat het velen zijn die ons steunen en vooral omdat duizenden, honderdduizenden ogen op ons gericht zijn. Meer en meer mensen zijn zich bewust van de manier die wij voorstaan om hun problemen op te lossen. Kun je je betere steun voorstellen?

A: In jullie verklaringen beschuldigen jullie de regering van systematies gebruik van mishandeling en smerige oorlog tegen de revolutionaire beweging. Jullie lijken de methodes die de revolutionaire beweging hanteert om mogelijke machtsmisbruik van de politie te vergelden te vergeten.

G: De regering zal nooit mishandeling afwijzen. Ze passen het systematies toe en niet allen in afzonderlijke gevallen zoals ze pretenderen. Om mishandeling uit te bannen zijn verregaande hervormingen van de staatsinstellingen nodig, en dat is nog niet gebeurd en het gaat ook niet gebeuren. In werkelijkheid zijn ze met het omgekeerde bezig, ze zijn bezig de staatsinstellingen verder te militariseren en de politie meer privileges te geven.

A: Het lijkt alsof jullie de ogen openlijk sluiten voor het feit dat de regering gratie schenkt aan politieke gevangenen. Komt dat omdat het jullie eigen meningen tegen spreekt?

G: De gratie is het gevolg van berouw en verraad. De regering opent de deuren van de gevangenis niet voor nix. De enige echte maatregel die ze genomen hebben is het isoleren van politieke gevangenen en ze levenslang opsluiten in betonblokken. We weten heel zeker dat we de gevangenen met onze strijd uit de gevangnissen gaan halen, en met geweld.

INTERVIEW MET DE LEIDING VAN DE

GRAPO

A: Heeft de GRAPO momenteel nog contact met andere gewapende organisaties binnen de spaanse staat?

G: Nee, we onderhouden geen relaties met geen enkele gewapende organisatie.

A: En in Europa, wat voor relaties hebben jullie met het zogenaamde euroterrorisme?

G: Ze hebben recentelijk nog al wat ophef over ons gemaakt door ons in te delen Bij het zogenoemde Front van de Guerilla van West-Europa maar in werkelijkheid slaat dat nergens op. Het is waar dat een deel van de europees revolutionair beweging anti-imperialistische strijd met nogal abstracte en onduidelijke doelen voert. Wij voelen ons solidair met revolutionairen uit alle landen die strijden tegen het imperialisme, tegen de staat tegen de onderdrukking, tegende uitbuiting van de arbeiders en die daardoor achtervolging, mishandeling en gevangenisstraf riskeren. We identificeren ons ook met diegenen die zich bevinden in een proces van het zoeken naar een werkelijk revolutionaire lijn en die eraan werken een organisatie met die lijn op te zetten. Maar we wijzen de ideeën van degenen die een internationale strijd voorstaan, los van de verzetsbewegingen van elk land volledig af.

A: Wat is internationaal gezien jullie positie ten opzichte van de USSR. Is jullie opinie perestrojka datgene wat de weg naar het kapitalisme in de USSR vrij maakt?

G: De socialistische landen bevinden zich in een ingewikkelde en delikate situatie die we zouden kunnen kwalificeren als stagnatie; zowel politiek als sociaal en economisch. In onze ogen is dat het gevolg van de politieke en ideologische lijn die de kommunistische partijen van deze landen hebben aangehouden, we aarzelen niet om deze lijn revisionistisch te noemen. De verscherping van de tegenstellingen tussen de socialistische en de imperialistische landen, en de interne problemen zelf waar ze mee te maken hebben, hebben ervoor gezorgd dat ze hun oude politiek herzag en een paar van de oude fouten hersteld hebben. We vertrouwen erop dat de perestrojka een goede stap in die richting is, maar we zijn er niet van overtuigd dat het genoeg is. Hoe dan ook, ze zouden een rektifikatie door moeten voeren die veel verder gaat; gebaseerd op de principes van de klassenstrijd. Ondertussen geloven we niet dat er een herstel van de kapitalistische orde op komst is.

A: Laatste vraag, overweegt de GRAPO momenteel de mogelijkheid van onderhandelingen met de regering?

G: Jazeker. We blijven volhouden dat het nooit mogelijk was en is een onderhandeling aan te gaan op de manier en met de inhoud zoals sommigen het ons voorgesteld hebben. En we zeggen dit met in ons achterhoofd de verklaringen van de regering of andere woordvoerders van het regime. We geloven dat het belangrijkste om rekening mee te houden het feit is dat de kapitalistische staat zich nooit over zal geven. Om de democratie in spanje te herstellen zal het volk de staat kapot moeten maken en een nieuwe creëren. Dus alle voorstellen om tot vrede of institutionele veranderingen te komen lijken ons vals, verneukerachtig en oneerlijk zolang ze de kapitalistische staat en zijn belangrijkste pilaar -het leger- niet vernietigd hebben. Hierbij kan geen sprake zijn van twijfels of twee-

ledigheid. Het socialisme of de onafhankelijkheid kun je allen bereiken door middel van gewapende strijd en nooit door middel van een onderhandeling die streeft naar het einde van deze strijd. Maar goed, dit alles wil niet zeggen dat er zich in onze strijd zal voordoen dat, om wat voor reden dan ook, het de revolutionaire krachten goed uitkomt de onderhandelingen te gebruiken om steun van het volk te krijgen, of om wat plannen van de oligarchie te ontmaskeren. Maar in iedergeval houdt dit niet in dat we de revolutionair politieke positie zullen verlaten, noch dat we met minder inspanning en voorbereiding met de strijd bezig zullen zijn. Om deze redenen weigeren we steeds de wapens neer te leggen en een plaats in de legaliteit te accepteren.

Interview met Selman Arslan.

Inleiding:

24 oktober a.s gaat in Düsseldorf (BRD) het proces van start tegen 20 Koerden, die in februari '88 in Duitsland werden opgepakt.

Hieraan vooraf ging een maandenlange kriminaliserings-kampagne van het Bundeskriminalamt tegen de bevrijdingsstrijd in Koerdistan.

De BRD ontwikkelt zich steeds duidelijker als oorlogspartner van Turkije door investeringen van de multinationals, het trainen van speciale smeris- en legereenheden, het leveren van wapens en nu ook door de nietsontziende aanpak van Koerden in ballingschap in samenwerking met de Turkse geheime dienst MIT.

Het proces vindt plaats in een voor 7,5 miljoen speciaal aangepaste procesbunker; de gevangenen zijn inmiddels overgeplaatst naar bajessen in de omgeving van Düsseldorf en zullen worden voorgeleid in aparte kooien van pantserglas.

Een degelijke voorbereiding op het proces wordt de gevangenen onmogelijk gemaakt door strikte isolatie-maatregelen, het verdwijnen van advocatenpost, het onthouden van inzage in de processtukken of het weigeren deze te vertalen. Zij eisen dan ook hun samenvoeging om zich gezamenlijk voor te kunnen bereiden.

Turkse en Koerdische organisaties mobiliseren grootscheeps voor het proces. Er wordt geprobeerd VN-waarnemers, een internationale juristen-vereniging en parlementariërs uit meerdere landen aanwezig te laten zijn om op alle mogelijke nivo's de smerige rol van de BRD aan de kaak te stellen.

Zij roepen op om op 21 oktober aan een grote demonstratie deel te nemen in Düsseldorf, waar meer dan 10.000 mensen worden verwacht.

Tot nu toe stond de ondersteuning vanuit de Duitse scene op een laag pitje, verheugend was eigenlijk alleen dat Koerdische en Turkse organisaties elkaar tegenwoordig niet meer uitsluiten, maar samen aan de weg timmeren. Er zit beweging in de opvattingen rondom de Koerdische bevrijdingsstrijd, waarvan tot voor kort nog regelmatig de starheid werd benadrukt. Duidelijk is ook hun kritiek naar radikaal/revolutionair links in West-Europa. Zij zijn van mening dat solidariteit uit die hoek o.a. in zou moeten houden ons garant te stellen voor de extreem hoge proceskosten (500.000 DM), zodat dat niet ten koste gaat van geld, dat naar Koerdistan zou moeten gaan.

Verder spreekt het interview voor zich. Dood aan het fascisme!

Vr. Eind 1987 begon het Openbaar Ministerie, o.l.v. Rebmann met een ware golf van kriminalisering tegen Koerdische organisaties op te treden, die de onafhankelijkheidsstrijd in N.W. Koerdistan ondersteunen.

Huiszoekingen, papieren, maar ook eld werden in beslag genomen, 1 keer zelfs 700.000 DM.

Deze campagne bereikte haar voorlopige hoogtepunt in feb. '88 door de arrestatie van 20 Koerden en Koerdinnen op basis van §129 a. Jij was 1 van hen, kun je ons vertellen wat er toen met je gebeurde?

S. Ik was die dag, 16 feb. '88, in het gebouw van het Koerdistan-komitee, ik was in het archief toen ik plotseling lawaai hoorde en naar beneden ging- de politie was inmiddels al binnen: zij hadden de ijzeren voordeur ingetrapt. Het was een speciale interventie-eenheid (SEK), ca. 9 personen met kogelvrije vesten, stalen helmen en met machinepistolen gewapend. Ik wilde vragen wat er aan de hand was, maar werd onmiddellijk door iemand van achter plat op de vloer gedrukt en met de handen op de rug geboueid. Ik werd gefouilleerd, maar wat dachten ze te vinden: ik had een boek en een pen in mijn handen. Toen ik weer wilde opstaan, hielden ze een machinepistool tegen mijn slaap en zeiden dat

zolang ze geen aanwijzingen hadden gegeven ik op de grond moest blijven liggen.

Zo moest ik ongeveer 3 kwartier op de grond liggen, met een machinepistool tegen het hoofd.

Er was die avond een bijeenkomst van enkele Koerdische en Turkse organisaties in het gebouw. Er was in die tijd een hongerstaking aan de gang in de bajessen van Turkije en N.W. Koerdistan en er zou worden overlegd welke ondersteunings-acties zouden kunnen worden gedaan. De mensen werden tegen de muren geworpen en geslagen, hoewel niemand verzet bood. Ja en toen hebben ze ons 1 voor 1 naar het Hoofdburo gereden en in aparte cellen opgesloten.

Waarom we waren opgepakt vertelde ons niemand. De volgende dag werden we tegen 11.00 uur vanuit Bonn-Köln per helikopter naar Karlsruhe gevlogen. Daar werden we voorgeleid voor de rechter-kommissaris. Ik wilde m'n advocaat spreken, maar ze lieten dat niet toe. De aanklacht luidde, lid te zijn van een terroristische vereniging, die binnen de PKK zou bestaan. Ik werd beschuldigd van poging tot moord en vrijheidberoving, dan wel deelname daaraan. s Avonds werd ik vervolgens, dit keer met de auto, naar de bajes in Köln-Ossendorf gebracht

VR: Kun je iets over de bajes-omstandigheden in Ossendorf zeggen?

S: Die avond stopten ze me in een aparte cel. Toen ze me de volgende morgen om zeven uur ontbijt wilden brengen, heb ik hen meegedeeld dat ik in hongerstaking was gegaan en nu eindelijk mijn advocaat wilde spreken. Ze zeiden dat ik hem kon schrijven. Toen wilde ik kranten krijgen, maar ze zeiden dat de rechter-kommissaris daar eerst toestemming voor moest geven. Bovendien werd mij onmiddellijk apart luchten voorgeschreven. Ik wilde met de verantwoordelijken spreken, dat was een politie-inspecteur voor veiligheid en orde bij wie ik mijn beklag heb gedaan. Hij zei echter, dat alles door de rechter-kommissaris werd vastgesteld en hij niets voor mij zou kunnen doen. Omdat wij direct, door middel van een hongerstaking, tegen deze behandeling protesteerden -er waren namelijk nog twee andere vrienden van ons daar beland: Gülehan en Kadah- zagen ze zich gedwongen iets te ondernemen. Het luchten apart werd dezelfde dag nog opgeheven. Maar de eerste Duitse krant kon ik pas half mei lezen! En alhoewel we met andere gevangenen samen werden gelucht,

was de deelname aan andere gemeenschapsactiviteiten verboden.

Vr. Jullie konden elkaar dus ontmoeten?

S. Nee, mensen die aangeklaagd zijn voor par. 129a moeten van elkaar gescheiden worden gehouden, we werden in 3 verschillende afdelingen opgesloten. Bovendien werd ik na 1 week overgeplaatst naar het bajesziekenhuis in Fröndenberg. Er waren aanwijzingen dat ik aan geelzucht zou lijden, vandaar. Na twee weken brak ik toen de hongerstaking af.

Vr. Jullie hebben meerdere hongerstakingen gevoerd om betere omstandigheden te bevechten. Hoe waren de reacties van het apparaat en van de publieke opinie? Was er ook sprake van verbeteringen?

S: We hebben twee grote hongerstakingen gevoerd, waaraan bijna alle gevangenen van ons hebben deelgenomen. De eerste was in december '88-januari '89, de andere van maart tot juni '89. Op verschillende momenten waren er bovendien nog aparte, kleiner hongerstakingen.

De eerste lange hongerstaking was gericht tegen het uitbrengen van de aanklacht tegen ons en de overname van de zaak door het gerechtshof in Düsseldorf (speciale rechtbank voor politieke processen) De toenmalige voorzitter Arendt (die onder andere ook Ingrid Strobl heeft veroordeeld) gaf onmiddellijk het bevel uit onze gevangenschap onder 50 verschillende regels te laten vallen. Dat konden we niet accepteren en dus reageerden we met een hongerstaking. De 16^e jan. '89 werden er enkele bepalingen veranderd. We mochten weer naar de korte golf en de FM-band luisteren op de radio en ook meerdere Turkse kranten lezen. Na de tweede hongerstaking werd voor enkelen van ons de bezoektijd verlengd, weliswaar op aandringen van onze advocaat, maar nee, wezenlijke veranderingen vonden niet plaats. Er kwamen nauwelijks reacties van buiten. Een keer hielden Koerdische vrienden een zwaaidemo bij de bajes, maar daarvan hoorden we pas later. Ik kreeg in die tijd nauwelijks post en ook geen bezoek.

Vr: Hoe zag het eruit met bezoeken?

S: Het maakte niet uit wie er op bezoek kwam, vriend, familie of advocaat, bezoek vond altijd achter een glazen afscheidingswand plaats. Een keer werd ik bezocht door mijn schoonzuster met haar kleine dochter, die is vijf jaar oud. Het bezoek vond plaats onder het wakend oog van de bajes en iemand van de recherche. Een tolk moest elk woord vertalen wat we uitwisselden, alles werd geteerd. Het kind was totaal ondersteboven van deze situatie. Ze moesten tien of twaalf deuren door om tot in de bezoekruimte te komen en voor een vijfjarig kind is

zoiets gewoon onvoorstelbaar. Ze zei de hele tijd geen woord, stond alleen maar dicht tegen haar moeder aan toe te kijken. De scheidingswand tussen ons begreep ze ook helemaal niet. Het bezoek werd ook regelmatig gesaboteerd: een vriend had toestemming voor een uur bezoek, ze lieten hem echter pas na een half uur binnen. Toen zeiden ze na een half uur, dat het bezoek voorbij was, het half uur vertraging werd er dus afgetrokken. Brieven of kaarten zonder afzender werden tegengehouden. Datgene wat we aan post ontvangen wordt natuurlijk geregistreerd, namen en adressen etc. In dat geval bestaat er geen bescherming van persoonsgegevens. Voor sommige mensen is dat misschien geen probleem, maar voor anderen wel degelijk. We weten ja van de samenwerking met de Turkse geheime dienst MIT. Ook kopieën werden gewoon, zonder opgave van redenen, tegengehouden. Tegenwoordig gaan de beperkingen meer in de richting van sabotage van onze procesvoorbereiding. Een advocaat probeerde delen van de processtukken aan een gevangene (Ali Haydar Kaytan) te sturen. Het ging daarbij om de verklaringen van een kroongetuige. Bij de processtukken waren die alleen in de Duitse taal te vinden. Maar slechts drie van ons kunnen Duits, de anderen verstaan alleen een paar woorden of helemaal niets. Die verklaringen werden niet door de rechtbank vertaald, daarom hebben we het maar zelf gedaan, ieder een ordner. De vertalingen hebben we toen naar onze advocaten opgestuurd, die ze vervolgens weer zouden verdelen. Deze vertalingen werden tegengehouden met het argument dat ze in een vreemde taal geschreven waren, die de rechter-kommissaris niet zou kunnen lezen. Dat is natuurlijk een poging de procesvoorbereiding te saboteren, ze weten verdomd goed dat mijn vrienden zich daar nu politiek op moeten voorbereiden.

Vr: Hoe ging het met materiaal zoals kranten, tijdschriften, publicaties van jullie partij?

S: Dat had zowel de hoge raad als het gerechtshof volledig verboden. De hoge raad gaf daarvoor als reden, dat zulke uitgaves ons moreel zouden sterken en ons aan de partij zouden binden, dat zou echter de interne veiligheid en orde van de bajes negatief beïnvloeden. Het gerechtshof gaf als argument dat Serxwebun en Berxwedan (maandelijkse dan wel tweewekelijkse uitgaves van de PKK in het Koerdisch dan wel Turks) zouden propagandablaadjes zijn en terreuracties in Turkije ondersteunen. Ook dat zou de veiligheid en orde in de gevangenis niet dienen. Het werd verboden om wat voor publicaties dan ook van de Agri-uitgeverij te ontvangen.

Vr: Hoe stelden jouw medegevangenen zich op, welke houding namen ze tegenover jou aan?

S: Afgezien van de eerste drie maanden bevond ik mij de hele tijd op een extra beveiligde afdeling. Daar waren gevangenen die seksuele delikten hadden begaan of ook zgn. zware misdadigers, die overvallen hadden uitgevoerd of mensen hadden vermoord. Voor hen maakte het niet veel verschil of ze binnen of buiten waren. Ze hadden televisie, konden met elkaar kaartspelen. Enkelen schenen behoorlijk tevreden te zijn. Sommigen hadden de laatste twintig jaar steeds weer in de bajes doorgebracht. Terwijl ik in Ossendorf zat werd er iemand vrijgelaten, die echter na twee maanden alweer terugkwam. Hij kon met het leven buiten niet omgaan. Dat toont aan hoe de bajespolitiek functioneert: er wordt dan wel steeds beweerd dat de mensen in de bajes geresocialiseerd worden, maar het tegendeel is het geval. Mensen die gedurende enige tijd in de bajes zaten, kunnen wanneer

ze er weer uitkomen, niet met de situatie omgaan.

Vr: Vonden er ook gesprekken plaats bij het luchten?

S: Ja, sommigen hebben best wel met me gepraat. De meesten waren echter zeer voorzichtig. Er werd hen verteld dat we zeer gevaarlijk zouden zijn, dat ze voor ons zouden moeten oppassen.

Vr: Ze hebben dus behoorlijk hun best gedaan om vooral geen contact tot stand te laten komen tussen jullie en de andere gevangenen?

S: Ja, we werden zowiso van de buitenwereld afgezonderd en in de bajes werden we nog eens extra van mensen geïsoleerd.

Vr: De aanklacht van het openbaar ministerie tegen jullie luidt: "lidmaatschap van een terroristische vereniging binnen de arbeiderspartij van Koerdistan PKK". Wat vind je eigenlijk van deze beschuldiging?

S: Nou, eigenlijk is dat belachelijk. Wanneer ze ons ervan zouden beschuldigen leden van de PKK te zijn of sympathisanten, okee, maar dat kunnen ze niet maken, zoals ze later bij de opheffing van mijn hechtenis voor het gerechtshof openlijk hebben toegegeven. Juridisch heeft deze beschuldiging geen poot om op te staan. We hebben van het begin af aan gezegd, dat het een politiek proces is. Eraan ten grondslag ligt het belang van de BRD in het Nabije Oosten, ook binnen NAVO-verband. Zo staat er in de aanklacht vermeld, dat er hier in de BRD en in heel Europa ongeveer een half miljoen Koerden leven, dat de Arbeiderspartij van Koerdistan, de PKK, van in het buitenland levende Koerden veel steun ontvangt, vooral financieel. Er zijn ook mensen van hier naar Koerdistan gegaan om aan de strijd deel te nemen, om hun land te bevrijden. Bij elk ander proces begin je met een daad of bestaat er een groep waartegen het onderzoek zich richt. Bij ons wordt dat omgedraaid: eerst worden we opgepakt, toen werd met behulp van kroongetuigen elk van ons een passende misdaad toebedacht. Ik kan er nu hier niets verder over kwijt, maar verdere bewijzen over de onrechtmatigheid van dit proces zullen we na het begin openbaar maken. Er is geen juridische basis, de hele rechtzaak staat duidelijk in het teken van de belangen van de Duitse imperialisten in het Nabije Oosten.

Vr: Het openbaar ministerie heeft tegenover jou de aanklacht "lidmaatschap" terug moeten nemen, vervolgens die van "ondersteuning" - wat blijft er eigenlijk over van de oorspronkelijke aanklacht?

S: Alleen het vervalsen van identiteitspapieren! Dat zullen ze nu waarschijnlijk wel in de aanklacht hebben staan. Ondertussen heeft

het OM mij ook al een aanbod gedaan: wanneer ik een deel van mijn geëiste schadevergoeding zou laten vallen, zouden zij bereid zijn de hele zaak tegen mij stop te zetten. Ik zou afstand moeten doen van zes maanden schadevergoeding en voor de maanden die overblijven, zouden zij bereid zijn me tien Mark per dag te betalen. Dit voorstel heb ik afgewezen.

Vr: Vanaf de 24^e oktober gaat het proces voor het Oberlandesgericht in Düsseldorf van start. Zou je in het kader van de ontwikkelingen rondom het proces een prognose willen geven?

S: Aangezien het niet om een juridisch, maar om een politiek proces gaat is een juridische verdediging moeilijk. Wanneer ze zich echter daadwerkelijk op het juridische vlak gaan begeven, zullen ze voor aanzienlijke problemen komen te staan. Ik zou dat iets willen verduidelijken: begin van het jaar werd duidelijk dat tegen mij werkelijk geen bewijzen voorhanden waren. Ze kwamen met het voorstel dat ik een verklaring af zou leggen. Ze wilden weten met wie ik had gewerkt sinds ik in de BRD was, wat ik had gedaan, met wie ik überhaupt contact had gehad, namen, adressen enzovoort. Wanneer ik deze vragen zou beantwoorden zouden ze me vrijlaten en de par. 129a aanklacht tegen me laten vallen. Dat heb ik natuurlijk afgewezen.

Vr: Is dit voorstel ook aan anderen gedaan?

S: Dat vermoed ik. In mei '89 werd ik voorgeleid om verlenging te krijgen; opnieuw geen bewijzen, maar de aanklacht wegens medeplichtigheid aan moord bleef overeind staan. Openlijk zeiden ze dat wanneer ik de gewenste verklaring niet zou afleggen, het proces gewoon door zou gaan. Het zou zelfs kunnen betekenen dat ik levenslang zou kunnen krijgen. Dat maakt heel erg duidelijk, dat ze juridisch niets in handen hebben. Natuurlijk wil het OM het proces niet verliezen. Maar justitie wil zich eigenlijk het liefst uit de hele affaire terugtrekken. Ik vermoed dat ze naar een kompromis zoeken; ik zal een beetje moeten uitweiden om dat preciezer te verklaren: De imperialistische staten worden in toenemende mate door sociaaldemocraten geregeerd. Er is tegenwoordig wereldwijd een wisseling van de wacht aan de gang. De betrekkingen tussen de Sovjet-Unie en de USA spelen daar natuurlijk een rol in. Aan het begin van de negentiger jaren zal het nog duidelijker worden, maar ook nu al zien we in vele regio's dat de conflicten ten gunste van de imperialisten worden opgelost. Deze ontwikkeling tekent zich ook in de BRD af. Het is mogelijk dat bij de komende verkiezingen ook

hier een wisseling gaat plaatsvinden. Daarvoor wordt nu het pad al vrijgemaakt, bijvoorbeeld de wisselingen in de ministeries.... In het ministerie van binnenlandse zaken vooral... Tja, en volgend jaar gaat de procureur-generaal met pensioen. En ik vermoed, dat het ministerie van justitie eveneens omgewisseld gaat worden ook in het geval dat de konservatieve regering aan de macht blijft. Dan zul je kunnen horen dat diegenen, die voor dit proces verantwoordelijk waren en voor deze politiek als geheel, nu helaas niet meer aanwezig zijn en de nieuwe regering zich niet meer verantwoordelijk voelt.

Vr: Dus volgens jouw inschatting is de politieke dimensie voor de rechtbanken te groot. Ze willen de politieke konfrontatie vermijden en proberen daarom het vuurtje juridisch op een laag pitje te zetten?

S: Ja, dat denk ik. Natuurlijk kan het nog wel heel anders uitpakken, uiteindelijk zal bij dit proces veel van de politieke ontwikkelingen in Koerdistan afhangen.

Vr: Dat moet je konkreter maken.

S: Wel, volgens de plannen van de NAVO-bijeenkomst in '87 moest de PKK in het Nabije Oosten worden verzwakt, parallel hieraan moest het verzet in de gevangenis worden vernietigd. (Dekreet van 1 aug.) En hier in Europa zou de politieke leiding door provocateurs moeten worden overgenomen na de arrestaties - zou het zo gelopen zijn, volgens plan, dan zou de mogelijkheid hebben kunnen bestaan de PKK op een reformistische lijn te brengen.

Vr: Je bedoelt erkenning van de autonomie voor Koerden?

S: Precies, dat hadden ze gehoopt. Maar 't liep anders. De strijd in Koerdistan, in de bajessen daar is juist sterker geworden. En de huiszoekingen en arrestaties hier in de BRD zouden de hier levende Koerden eigenlijk moeten afschrikken. Dat hen dat niet is gelukt, staat ook in het jaarverslag van de binnenlandse veiligheidsdienst: hoewel de PKK organisatorisch uiteengeslagen zou zijn, nam de ondersteuning toe.

Vr: Voor het eerst wordt er nu een par. 129a aanklacht en een mammoet-proces (2 jaar zal 't vermoedelijk duren) tegen een buitenlandse bevrijdingsbeweging ingezet. Welke betekenis heeft dat volgens jou voor de verdere ontwikkelingen in de BRD, zowel voor jullie als Koerden, als ook voor andere buitenlandse bevrijdingsbewegingen?

S: In de afgelopen tien jaar zijn er in de BRD bijzonder reaktionaire ontwikkelingen geweest, zoals bv.

het succes van de Republikeners bij de laatste verkiezingen. De oorsprong hiervan ligt echter al in het begin van de 80-er jaren met de vreemdelingenhaat. En alhoewel ik gezegd heb dat er wereldwijd een wisseling van de wacht plaatsvindt, van de conservatieve naar de sociaal-demokraten, toch werd de basis hiervoor door de conservatieven gelegd.

In haar oprichtingsverklaring heeft de PKK de nu volgende zienswijze gepubliceerd: De macht in de imperialistische landen bestaat uit twee delen, die als twee kanten van dezelfde medaille gelden: aan de ene kant de sociaal-demokraten en liberalen, aan de andere kant de christen-demokraten. Wanneer de economische situatie stabiel is, komen de sociaal-demokraten aan de macht; spitst die zich echter toe, dan wordt de macht door de conservatieven overgenomen. In principe verandert er bij dit wisselspel niets. Marx zei - met een citaat van Hegel - dat zich in de geschiedenis alles twee keer herhaalt. Ik wil niet zeggen dat er nu sprake is van een gelijke situatie, maar er zijn toch overeenkomsten met de tijd dat het nazi-regime begon: allereerst waren de joden het doel, er werd een hetze tegen hen opgezet. Toen werd de zgn Rijksdagbrand in scène gezet, waarna de democratie en in het bijzonder de communistische partijen werden verboden, rechten opgeheven werden. Met de vreemdelingenhaat en de daaruit voortgekomen ontwikkelingen zie ik een parallel: door dit proces willen ze twee vliegen in één klap slaan. Allereerst scheppen ze een vijand in eigen land die ze op politiek, juridisch en economisch gebied nodig hebben - en tegelijkertijd willen ze ook in het buitenland een stap zetten. Want het moge toch duidelijk zijn dat ze nu ook andere buitenlandse organisaties heel makkelijk kunnen aanpakken. Het zou niet alleen voor de Koerdische bevrijdingsstrijd een klap zijn.

Vr: Nu hebben we enkele algemene politieke vragen voor je: weliswaar heeft Koerdistan het laatste jaar vaak in het middelpunt van de belangstelling gestaan, desalniettemin hebben veel mensen hier niet echt een beeld van waar Koerdistan ligt, hoe groot het is.

S: Koerdistan ligt in Voor-Azië. Het is opgedeeld tussen Irak, Iran, Syrië en Turkije. De oppervlakte bedraagt 550.000 km² en er zijn naar schatting 25 tot 30 miljoen inwoners. De Koerdische taal is een Indo-Germaanse taal, dus aan de Duitse verwant. De Koerden zijn ongeveer 1000 v. Chr. uit Noord-Europa weggetrokken. Koerdistan heeft zeer rijke olievoorraden, wat het land militair en politiek een belangrijke strategische positie geeft. Iedereen heeft groot belang in Koerdistan, vooral de imperialisten. Natuurlijk willen ze voorkomen dat zo'n regio onaf-

hankelijk wordt dat wil zeggen aan hun controle wordt onttrokken. Al in de vorige eeuw ontstonden nauwe banden tussen de Osmanen en het Duitse rijk. Moltke reisde toendertijd door Koerdistan, leerde het strategisch, politiek en ethisch kennen. Vervolgens gaf hij advies aan de Osmaanse regering hoe ze het beste met de opstanden in Koerdistan konden omgaan. Ze begonnen daar, waar de opstanden uitbraken, de mensen gewoonweg te deporteren; d.w.z. dat deze deportatiepolitiek al meer dan honderd jaar oud is. Begin zeventiger jaren werd de bevrijdingsstrijd in Zuid-Koerdistan door de Engelsen en Arabieren neergeslagen. Wanneer het erom ging, de Koerden neer te slaan, kregen de landen in de regio steeds militaire en politieke ondersteuning van de imperialistische landen.

Vr: Hier in de omgeving van Bonn, in St. Augustin, worden elite-eenheden van het Turkse leger door de Bundesgrenzschutz opgeleid voor hun inzet in NW-Koerdistan. Welke consequenties heeft dat voor de bevolking?

S: Met Bundesgrenzschutz bedoel je waarschijnlijk deze GSG-9 eenheid (de anti-terreur eenheid van de Duitse staat) ?

Vr: Ja precies.

S: Sinds '87 worden de "zwarte kevers", een speciale eenheid van het Turkse leger door de GSG-9 opgeleid. Hun training richt zich voornamelijk tegen de guerillastrijd. Ze opereren in het geheim en zelfstandig. Soms vallen ze de guerilla rechtstreeks aan met hun supermoderne uitrusting. Dan weer

trekken ze kleren als van guerillastrijders aan, overvallen dorpen en doden de mensen om dan later te beweren dat de guerilla's het zijn geweest. Bij hun operaties maken ze hun gezichten steeds zwart, vandaar hun naam. Dit type oorlogsvoering vindt bv. ook in El Salvador plaats. Ontwikkeld werd deze speciale oorlogsvoering in de USA tijdens de Vietnam-oorlog. Er zijn echter nog een hoop andere speciale eenheden die in de BRD worden opgeleid. Eigenlijk wordt de gehele opleiding van het Turkse leger door de Duitsers gedaan. Ook hier betreft het een historische samenwerking: Atatürk ontving in Duitsland een militaire training. En het gehele arsenaal aan G-3 geweren, machinepistolen voor de smeris of hun knuppels - alles komt uit de BRD.

Vr: Welke concrete belangen heeft de BRD in het conflict tussen Turkije en Koerdistan? Welke rol speelt de BRD volgens jou in het Nabije Oosten?

S: Al in de eerste wereldoorlog hebben de Osmanen en het Duitse rijk samen gevochten. Na de tweede wereldoorlog waren de Europese imperialisten verzwakt, ze moesten zich in verregaande wijze terugtrekken uit de door hen gekolonialiseerde landen. Het enige land dat in deze oorlog niet zulke grote verliezen had geleden, de USA, nam de leiding over binnen het imperialistische kamp en daarmee natuurlijk ook de controle over het Nabije Oosten. Aan het begin van de zeventiger jaren, nadat het USA-leger in vele conflict-gebieden van de wereld nederlagen had geleden, hadden de Europese imperialisten zich in-

middels weer versterkt, meer aan-
eengesloten namen ze een meer
onafhankelijke positie in t.o.v.
de USA. Ze namen leidende posities
in. Aangezien de BRD zeer goede
betrekkingen onderhield met alle
landen in het Nabije Oosten was
het duidelijk, dat zij een leiden-
de rol in deze regio zouden spelen.
Hoewel de Israëli's en de Arabie-
ren tegenstanders zijn, of ook
Iran en Irak, toch hadden beide
zijden steeds goede betrekkingen
met de BRD, op alle nivo's.
Wat betekent dat nu voor Koerdi-
stan? Inderdaad zou een onafhan-
kelijk of, minder nog, autonoom
Koerdistan de krachtsverhoudingen
in de regio aanmerkelijk verstoren.
Het autonomie-vraagstuk brachten
de imperialisten pas steeds weer
op tafel op het moment dat de
regime's die Koerdistan gedeeld
en gekolonialiseerd hebben, blijk-
baar de controle over de Koerden
verloren. Pas dan werd het
Koerden-vraagstuk bij onderhande-
lingen op de agenda gezet of als
dreigmiddel benut. Nu de Koerdische
bevrijdingsstrijd onafhankelijk is
en op eigen benen staat, wordt deze
vraag geheel anders bediscussieerd.
Nieuwe instituties worden opgericht,
bondgenootschappen afgesloten -
vooral door reformistische Koerdische
kringen, die proberen de autonomie
erdoor te drukken. Vooral in
Frankrijk en Zweden is dat het
geval d.w.z. onder de controle van
de imperialisten. Dat ook de BRD
een grote vinger in de pap heeft,
wordt aangetoond door de parlements
debatten van het afgelopen jaar:
alle partijen, van de Grünen tot
de CSU, eisen ondertussen autono-
mie voor de Koerden. De BRD is en
was het enige land dat de laatste
jaren succes had met z'n Nabije
Oosten politiek en er bovenop zijn
ze de op één na sterkste kracht
binnen de NAVO achter de USA. Ze
willen onder geen beding dat de
grenzen in het Nabije Oosten, die
tegen de wil van de volkeren
werden getrokken, veranderd worden.
Niet in Koerdistan, maar ook in
Palestina niet. Zou er een onaf-
hankelijk Palestina bestaan, dan
hadden de imperialisten een belang-
rijk steunpunt verloren. Zou er
een onafhankelijk Koerdistan tot
stand komen, dan zou dat militair
en economies een enorm verlies
betekenen. De industrie in de BRD
is afhankelijk van aardolie. En
die komt, voorzover ik weet, voor
60 % uit het Nabije Oosten. De
grootste olie-reserves liggen in
Koerdistan. Als die onder controle
zouden staan van een onafhankelijke
socialistische regering, dan zou de
BRD in een moeilijk parket terecht-
komen. Het is daarom duidelijk dat
ze er alles aan doen om de bevrij-
dingsstrijd daar om zeep te helpen
of tenminste te vertragen.

Vr: Hoe schat je de aktuele situ-
atie in binnen Turkije?

S: Er zijn twee dingen waarover
ik iets zou willen zeggen:

1) Wat betreft de politiek van
revolutionair links: er is momen-
teel geen enkele linkse organisatie,

die de politieke ontwikkelingen
kontroleert en organiseert. Er
vinden veel afsplitsingen plaats
en dat verzwakt links nog bovenop
de klappen die ze na de staats-
greep van 12 sept. al te verduren
had. Aan de andere kant is er een
sprake van een arbeiders- en
jongerenbeweging, die zich spon-
taan, d.w.z. ongeorganiseerd ont-
wikkelt. Er is geen politieke
leiding, en dat is een zwak punt.
Weliswaar kunnen de spontane bewe-
gingen enkele demokratiese en
ekonomiese rechten afdwingen, maar
meer ook niet.

Een oplossing zie ik in een front,
waarin alle linkse mensen, die er
serieus voor willen strijden een
demokraties land wordt, zich aan-
eensluiten. En ze moeten hun hou-
ding t.o.v. de Koerdische bevrij-
dingsstrijd veranderen! Wat ze er
tot nu toe over zeiden of hoe ze
zich opstelden, kun je niet als
demokraties of revolutionair be-
stempelen; het was eerder chau-
vinisties. De laatste hongerstaking
en de akties van de Koerdische
guerilla hebben het afgelopen jaar
een grote sympathie gekweekt bij
het Turkse volk. Veel mensen die
tot nu toe bang waren over het
Koerden-vraagstuk te spreken of
over wat er in de bajessen gebeurt,
hebben twee-driedaagse honger-
stakingen gedaan. Akteurs, kunst-
enaars, bijna alle maatschappelijke
groepen hebben de hongerstaking
ondersteund.

Zolang Turkse linkse groepen geen
bondgenootschap aangaan met de
Koerdische bevrijdingsstrijd zal die
op weinig sympathie of succes kun-
nen rekenen bij de bevolking.

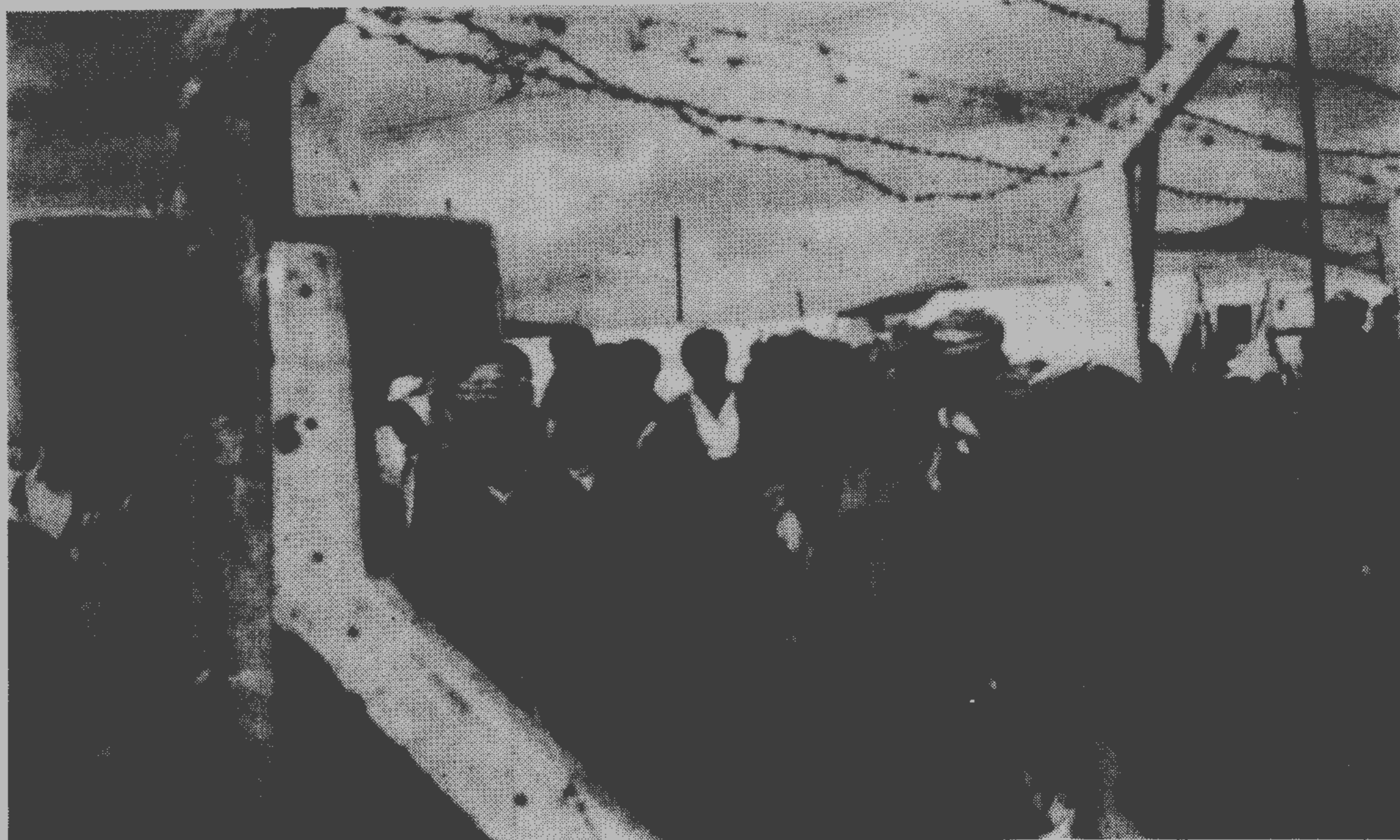
2) De politiek van de bourgeoisie:
die steken momenteel diep in de
problemen. De afgelopen weken wer-
den er veranderingen aangebracht
in de handelswetten. De invoer-
rechten werden verlaagd, waardoor
buitenlandse produkten goedkoper
als binnenlandse produkten kunnen
worden verkocht. Dat is een klap
voor de Turkse bourgeoisie en er
zijn daarom heftige diskussies
ontstaan tussen hen en de Turkse
regering. De houding van de rege-
ring is, dat de Turkse ekonomie en
industrie zich moet voorbereiden
op de toetreding tot de EG. De
standaard en kwaliteit van de

Turkse produkten moeten zich ver-
beteren.

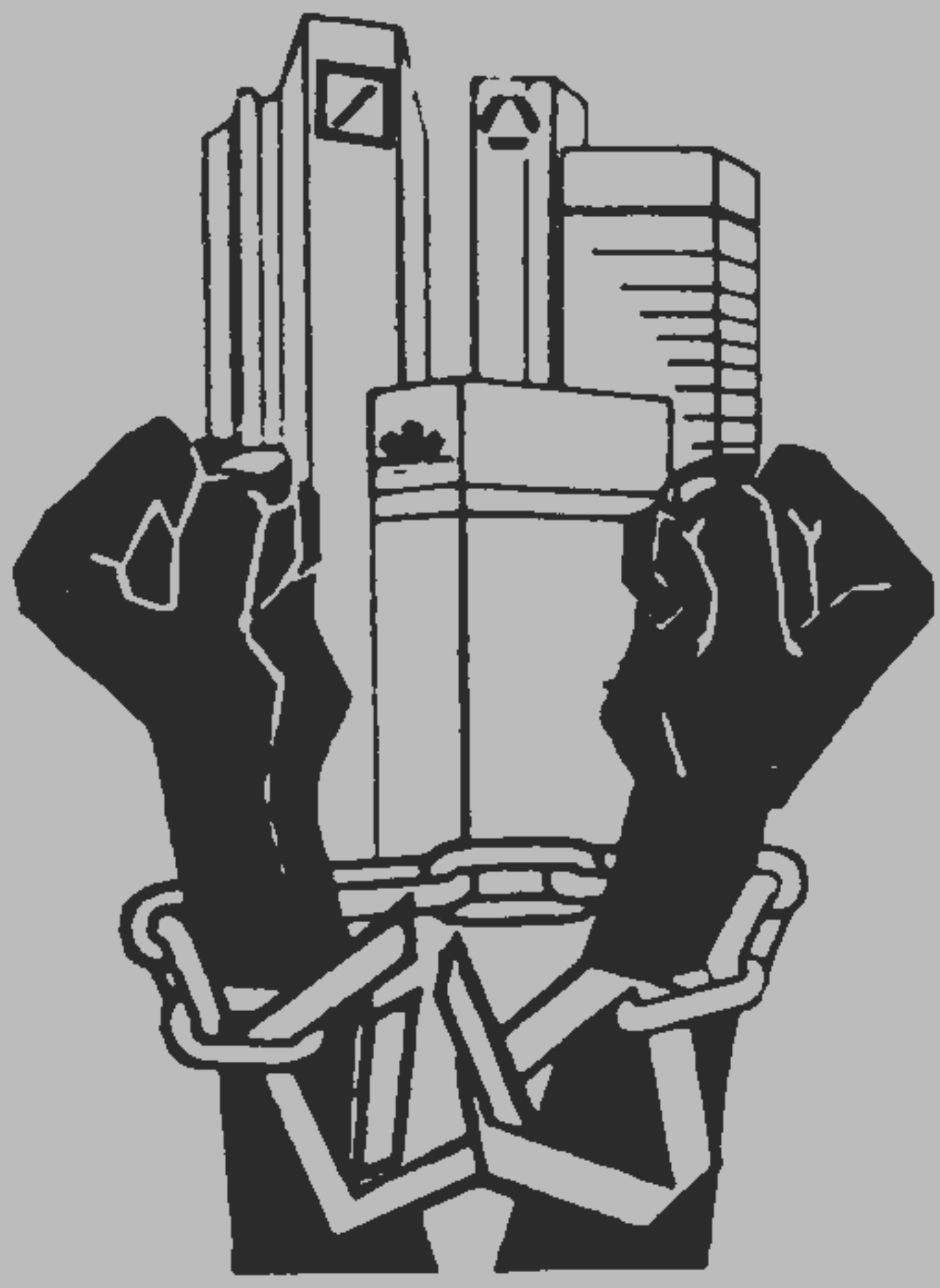
Zo wordt bijvoorbeeld de FIAT auto
in Turkije onder de naam Murat
gemaakt. Deze auto, die kwalitatief
beter en goedkoper is als de binnen-
landse auto's, moet er toe bijdragen
dat de produktie van Turkse auto's
zich aan de Europese standaard aan-
past. Dat kan echter alleen met
behulp van extreem goedkope arbeids-
krachten worden bereikt, terwijl
desalniettemin de afhankelijkheid
blijft bestaan: belangrijke reser-
veonderdelen of deelprodukten voor
de binnenlandse produktie komen
uit het buitenland.

In de herfst moet er een nieuwe
president worden gekozen. De rege-
ring van de Moederlandpartij ANAP
bereikte in de laatste gemeente-
raadsverkiezingen slechts een
stemmenpercentage van 21%. Dat de
regeringspartij, die in een land
reel slechts 21% van de stemmen
krijgt, in het parlement 60% van
de zetels krijgt, is pas mogelijk
geworden door de verandering van
de kieswet in '87. Hierdoor kon
de ANAP, die toen nog 36% van de
stemmen kreeg, hun zetelaantal
verdubbelen.

De belangrijkste steun voor de
huidige regering komt van de staats-
greepfractie. Door hen werd de
ANAP op de machtsovername voor-
bereid: de junta keerde in civiele
kleden terug. Ondertussen wordt er
ook in het buitenland (in Engeland
en de USA) over gepraat of er
misschien een nieuwe staatsgreep
zou moeten komen. De situatie is
op dit moment weliswaar niet gelijk
aan die van 1980, maar heeft wel
overeenkomsten. Toen was er ook
geen kandidaat voor het president-
schap. De ekonomiese situatie was
katastrofaal - meer als 300.000
arbeidersters waren in staking,
al maanden achter elkaar. Hoewel
de revolutionaire oppositie ook
toen al erg versplinterd was, was
ze toch nog krachtig. Er bestond
het "gevaar", dat de bourgeoisie
de macht kon verliezen en een
demokratiese regering aan de macht
zou komen. Daarom vindt toen de
staatsgreep plaats. En alhoewel de
militairen tegenwoordig zeggen dat
ze zich niet met de politiek be-
moeien, toch is duidelijk dat ze
achter de schermen alles kontro-
leren.

Vr: Je zegt, dat de mogelijkheid van een nieuwe staatsgreep wordt bediscussieerd; ik heb gehoord dat er gedacht wordt aan de mogelijkheid dat progressieve militairen een coup plegen?

S: Zulke ideeën ontstaan meestal binnen reformistische kringen, misschien zelfs wel bij de Turkse communisten? Ze willen niet inzien dat de werkelijke machtsposities binnen het leger door reaktionaire en fascistiese officieren en generaals worden bezet. Een deel van de bourgeoisie, waarvan zij misschien denken dat ze vooruitstrevend zijn, en die binnen het leger opkwam in de veertiger jaren, speelt überhaupt geen rol van belang. Blijkbaar begrijpen ze net zo weinig van het fascistiese karakter van het leger als van het fascistiese karakter van de staatsgreep. Nee, wanneer er nu opnieuw een staatsgreep komt dan natuurlijk door de fascistiese, reaktionaire militairen.

Vr: Hoe zie je het perspectief voor de Koerdiese bevrijdingsstrijd?

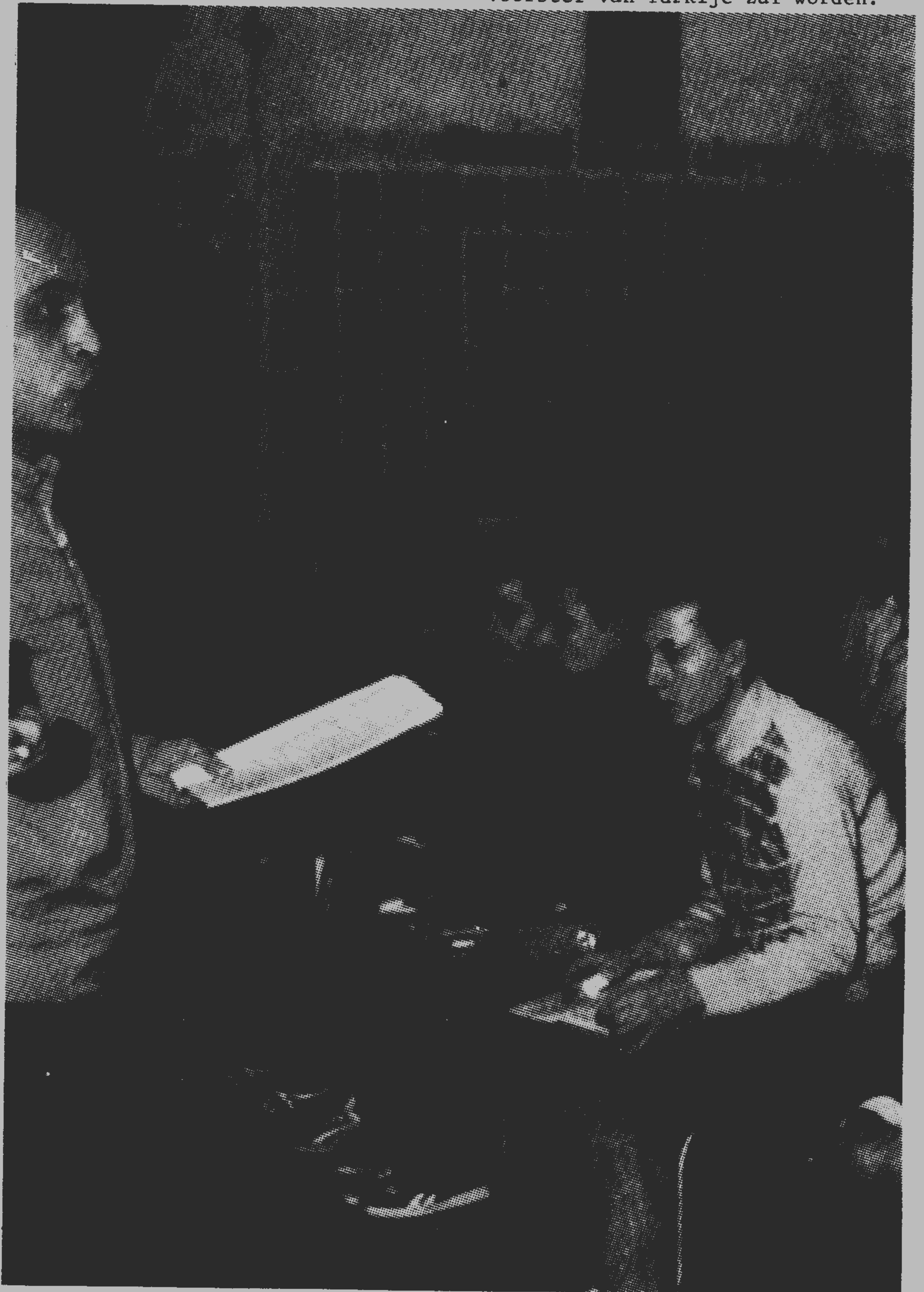
S: De bevrijdingsstrijd heeft dit jaar een belangrijke fase bereikt. Ik durf te zeggen dat zoiets voordien bij andere bewegingen in Zuid- en Oost-Koerdistan nog nooit is voorgekomen, hoewel ze getalsmatig en ook militair erg sterk waren. Ik denk dat het ook ligt aan de verschillende maatschappelijke verhoudingen in Zuid- en Oost-Koerdistan enerzijds en NW-Koerdistan anderzijds. Daar heersen nog steeds stamhoofden. Wanneer een stamhoofd zegt: wij strijden, dan strijdt iedereen van de stam. In NW-Koerdistan ligt het anders, hoewel er daar in enkele regio's ook nog stammen bestaan, gedeeltelijk zelfs dezelfde als die in Zuid- of Oost-Koerdistan. De betrekkingen tussen de feodale heersers en de grootgrondbezitters enerzijds en de dorpsbewoners en boeren anderzijds hebben zich echter sterk veranderd. Er zijn industriegebieden ontstaan (natuurlijk niet met Koerdies maar met Turks kapitaal en voor meer dan 90% van de staat afkomstig). Dat heeft natuurlijk ook gevolgen gehad voor de maatschappelijke structuur. Er ontstond een burgerklasse en een proletariaat. Militair en politiek waren we het afgelopen

jaar zeer succesvol. De eenheden van het volksbevrijdingsleger ARGK hebben zich uitgebreid: voorheen waren het 10-30 personen per groep, nu zijn het groepen tot 100 personen. En voor sommige akties komen tussen de drie- en vierhonderd guerilla's in één groep samen.

Vr: Kun je zeggen hoeveel gewapende guerilla's de ARGK heeft?

S: Dat weet ik niet, ik kan er ook geen schatting van geven, tenslotte zat ik ongeveer anderhalf jaar in de bajes. De ARGK-eenheden veroverden inmiddels wat ik half-bevrijde gebieden zou willen noemen: bv. aan de grens tussen Irak, Iran en Turkije. Ook daar, waar Syrie, Irak en Turkije op elkaar botsen. De berggebieden daar zijn zeer gunstig voor de operaties van de guerilla

- deze hele streek noemen we Botan. De laatste maanden zijn de guerilla-akties echter ook in de landendriehoek USSR, Iran en Turkije toegenomen. En tijdens de hongerstakingen, door veel guerilla-akties ondersteund, was de strijd in Koerdistan dag in dag uit op de voorpagina's van de kranten te vinden. Pagina's lange artikelen over de ontwikkelingen daar. Begin september hield de generale staf van Turkije een zitting. Daar werd het advies gegeven dat de situatie in Koerdistan niet alleen militair op te lossen was, er zou ook op economies, sociaal en cultureel gebied iets moeten veranderen. Weliswaar wordt het nog niet zo openlijk gezegd, maar wat ze bedoelen is de autonomie. We kunnen er in het komende jaar eigenlijk mee rekenen dat de autonomie een officieel politiek voorstel van Turkije zal worden.

In de gevangenenissen, hier in Diyarbekir, wordt gehoorzaamheid aan de Turkse staat gepredikt. Op de achtergrond staat het beeld van "modern" Turkije stichter Atatürk. Er zijn nauwelijks Koerdische families die geen verwanten in de gevangenis hebben.

Vr: Jullie doel blijft echter onveranderlijk de onafhankelijkheid van Koerdistan?

S: Ja, we hebben alleen maar bittere ervaringen gekend met zogenaamde autonomie.

Vr: Je was al in het begin van de jaren tachtig in de BRD- je hebt al iets gezegd over de politieke en maatschappelijke veranderingen hier, bijvoorbeeld over de Republikaner.

S: Je kunt de Republikaner echter niet los zien van de konservatieve krachten. Het is volslagen duidelijk dat ze zich alleen onder de bescherming van de konservatieven zo konden ontwikkelen. De konservatieve politiek scheelt niet echt wezenlijk van die van de Republikaner, die geven hun mening echter openlijker weer. Ook wanneer er een machtswisseling plaatsvindt na de komende verkiezingen, het zal geen grote veranderingen opleveren. De situatie zal alleen maar scherper komen te liggen, zolang de linkse oppositie zich niet verenigd en als één blok tegen de reaktionaire politiek strijdt.

Vr: Bedoel je de oppositiepartijen in het parlement?

S: Nee, die niet. De Grünen waren ooit wel deel van de oppositie: in het begin wilden ze zichzelf nog niet eens als partij zien, hun werk was beperkt tot bepaalde milieu-politieke thema's. Ze hebben zich niet de moeite genomen het maatschappelijke systeem, evenmin als de situatie van de arbeiders aan te pakken. Ook al maken ze zich nu op om een coalitie aan te gaan met de SPD, toch zie ik geen wezenlijke verschillen met vroeger. Sommige delen van de basis van de Grünen kun je misschien nog als oppositie typeren.

Vr: Wat voor linkse krachten bedoel je, die zich aaneen moeten sluiten, vakbondsgroepen?

S: Ik zie geen georganiseerde linkse oppositie in de BRD. Er bestaat weliswaar een potentieel, een basis, maar dat zijn momenteel zeer kleine, ongeorganiseerde, niet per definitie politieke groeperingen. Ze komen bijeen rondom bepaalde belangen. Meestal niet voor langere termijn of om een programma, een richtlijn te ontwikkelen, meer om bepaalde acties gezamenlijk uit te voeren. Daarna vallen ze weer uit elkaar. Ik vind dat een typische zwakte van links in Duitsland: veel dingen worden tot in de details bediscussieert, maar het ontbreekt aan praktijk. Zelfs Engels zei al over de Duitse arbeidersbeweging dat ze zo gründlich zijn dat ze eerst perronkaartjes zouden kopen voor ze een station zouden bezetten. Natuurlijk is nauwkeurigheid een goede karaktertrek. Maar in een systeem waar heel duidelijk een

reaktionaire ontwikkeling aan de gang is zou die gründlichkeit wel eens als laatste punt op de agenda gezet mogen worden en moet strijd worden georganiseerd.

Vr: Aan het eind van de zestiger jaren, ten tijde van de Vietnamoorlog, ontstond er ook in de BRD een brede internationale solidariteit met de strijd van het Vietnamese volk tegen de USA. De bloedbaden in Koerdistan, op de Filipijnen of ook in Palestina en andere delen van de wereld schijnen de mensen hier niet meer van hun stuk te brengen. Kun je enkele redenen geven waarom je denkt dat zo'n internationalisties bewustzijn ook binnen linkse kringen niet meer bestaat?

S: Aan het eind van de zestiger jaren had je niet alleen in de BRD, maar in de hele wereld een brede en sterke jongerenbeweging, die ook georganiseerd was. Je had hier de buitenparlementaire oppositie (APO), hun politiek had een sterk internationalisties stempel. De Vietnamoorlog was aktueel, daar konsentreerden de oppositiebewegingen zich op. Tegenwoordig is er geen sprake meer van een sterke jongerenbeweging, noch van een georganiseerde oppositie.

Vr: Denk je dat er een verband bestaat tussen het bewustzijn over de noodzaak van politieke veranderingen in het eigen land en een internationalisties bewustzijn?

S: Ja, dat valt niet te scheiden. De ontwikkeling in je eigen land en die in andere landen horen bij elkaar. Dat de bloedbaden in Palestina, Koerdistan of waar dan ook ter wereld hier geen reactie oproepen ligt er toch aan dat bepaalde kapitaalsgroepen in alle Europese landen de media kontroleren. Wanneer het in het belang van deze groepen is, dan wordt het volk geïnformeerd. De laatste tijd wordt er bv. veel over Chili en Zuid-Afrika bericht. De problemen daar zijn natuurlijk niet nieuw. De Colonia Dignidad (een Duitse vrijstaat van oude en nieuwe nazi's in Chili) bestaat al twintig jaar. Of neem nou de apartheid in Zuid-Afrika.

Nieuw is alleen dat de regeringen daar geen oplossingen meer hebben voor de problemen. Dan komt het imperialisme tussenbeide: in Chili zal het diktatoriale regime binnenkort verdwijnen, het apartheidregime in Zuid-Afrika brokkelt uiteen. Door middel van hervormingen moeten de scherpe kantjes van de konflikten worden afgehaald, dat is in het belang van het Duitse kapitaal in beide landen en daarom verschijnt het veelvuldig in de Duitse pers.

Vr: Hoe kan internationalistiese politiek hier in de BRD eruitzien?

S: Ho Chi Minh zei, dat je om een internationalist te zijn allereerst een patriot moet zijn. Wanneer ik

de politieke situatie hier in de BRD bekijk, stel ik vast, dat het volk eigenlijk helemaal geen interesse heeft in de dingen die voor haar belangrijk zijn. De vele miljarden, die jaarlijks als militaire hulp in de zakken van de diktaturen in de derde wereld verdwijnen, dat is belastinggeld, dat betalen de mensen hier. Maar blijkbaar denken ze daar helemaal niet over na, in ieder geval is er geen reactie. Aan de andere kant worden de democratische en sociale rechten steeds meer ondermijnd, zoals bv. duidelijk wordt aan de herstrukturering van de gezondheidszorg. Er is noch vanuit de vakbonden, noch vanuit het volk massaal protest gekomen. In kleine kring werd er over gediscussieerd, maar dat is alles. Veel mensen reageren echter heel heftig op de theorie dat buitenlanders hen de arbeidsplaatsen zouden wegnemen.

Het Turkse aandeel van de bevolking bedraagt anderhalf miljoen, zo heb ik gelezen. Daarvan zijn hooguit een half miljoen arbeiders. Meer als honderdduizend zijn zelfstandig, d.w.z. ze hebben hun eigen zaak en pikken van niemand de arbeidsplaats af. Wanneer we dus de "last" die door deze 500.000 mensen op de Duitse economie gelegd wordt eens een keer vergelijken met de kosten van de militaire hulp dan is de opwinding hierover toch gewoon belachelijk!

Vr: Terwijl je eigenlijk zou zeggen dat de Duitsers zich juist op dit punt zeer patriotties opstellen. Ik wil nog even op dat citaat van Ho Chi Minh terugkomen, dan zijn de Duitsers toch eigenlijk altijd heel goede patriotten geweest?

S: Ik geloof dat je het verkeerd begrijpt. Patriottisme en nationalisme betekenen in ons taalgebruik twee heel verschillende dingen: het ene is de liefde voor de natie, het andere de liefde voor het land, waarmee een verbondenheid met de aarde, met de natuur wordt bedoeld - zoals die ook bij de Indianen zeer sterk ontwikkeld is. En dat bedoel ik met patriottisme: waaraan het de mensen in dit land ontbreekt - ze houden er niet van. Het interesseert hen niet, wanneer het land wordt vernietigd door de regeringspolitiek, door de chemische of atoomindustrie of door andere industrieën. Dat geldt ook voor de linkse oppositionele krachten hier. De mensen hebben geen werkelijke interesse in elkaar: ze leven op zichzelf, van elkaar geïsoleerd. Er is weinig wat ze samen doen, geen kollektiviteit. Hun voornaamste interesse gaat uit naar de consumptie, de auto, televisie etc. Zolang er in de BRD geen sterke georganiseerde oppositie tegen de verwoestende politiek in het eigen land ontstaat, zolang zal er ook geen internationalistiese beweging bestaan. Een volk, dat geen werkelijke interesse heeft in de eigen levensvoorwaarden kan ook op internationaal nivo geen solidariteit ontwikkelen.

Vr: Glasnost en Perestroika in de Sovjet-Unie schijnen wereldwijd nieuwe verhoudingen te veroorzaken, welke konsekventies heeft dit voor de perspectieven van de nationale bevrijdingsoorlogen?

S: Ik vind dat het fout is om de Sovjet-Unie en de USA steeds in het middelpunt van alle problemen van de wereld te plaatsen. Er bestaan ook nog andere landen met heel uiteenlopende problemen. De supermachten denken dat ze in staat zijn ook meteen de problemen van die landen op te lossen, maar dat gaat niet. We kunnen dat zien aan Nicaragua, El Salvador, Palestina of ook Koerdistan. De regering van de Sovjet-Unie zit op het moment tot over z'n oren in de eigen problemen. En dat is ook geen wonder, aangezien zich meer dan twintig jaar lang (vooral na de machts-overname van Breznev) een staatsburokratie ontwikkelde, terwijl de bevolking afzijdig werd gehouden van alle problemen in de buitenwereld. Zeventig jaar lang werd de Sovjet-Unie steeds als voorbeeld bij uitstek gezien voor de oplossing van nationale conflicten, maar dat klopt niet, de waarheden werden verzwegen. Dat het zo niet verder kon gaan, hebben ze ingezien, dat de vragen niet door de bureaucraten binnen het staatsapparaat kunnen worden opgelost maar dat de betrokkenen, het volk zelf, eraan moet deelnemen. Als eerste werd het verdrag met de USA over de zgn. wereldvrede ondertekend.

Maar vrede heeft niets te maken met een paar atoomwapens, vrede is een zaak van politieke moraal. En wat gebeurt er: zowel de USA als de Europese imperialisten moderniseren hun wapens. Er worden miljoenen voor uitgegeven en het volk wordt gerustgesteld door middel van arbeidsplaatsen - in de oorlogsindustrie.

Vr: Binnen de bevrijdingsbewegingen van Latijns- en Midden-Amerika wordt de positie m.b.t. de Sovjet-Unie opnieuw bediscussieerd. Is dat bij jullie ook zo?

S: Nee, de PKK heeft van het begin af aan de Sovjet-Unie heftig bekritiseerd, vooral wat betreft hun houding t.o.v. de bevrijdingsoorlogen.

Wij vinden dat hun houding, dat nationale conflicten zich vreedzaam laten oplossen, geen historische basis heeft. In de actuele situatie heeft de Sovjet-Unie geen enkel belang bij nationale bevrijdingsoorlogen. Het is juist zo, dat ze de bevrijdingsbewegingen aanraden vrede te sluiten met de resp. regeringen die jarenlang werden bestreden. Dit antwoord misleidt echter, versluiert de eigenlijke problemen. Ook al worden er hier of daar overeenkomsten afgesloten, de conflicten zullen op een dag weer opnieuw naar boven komen.

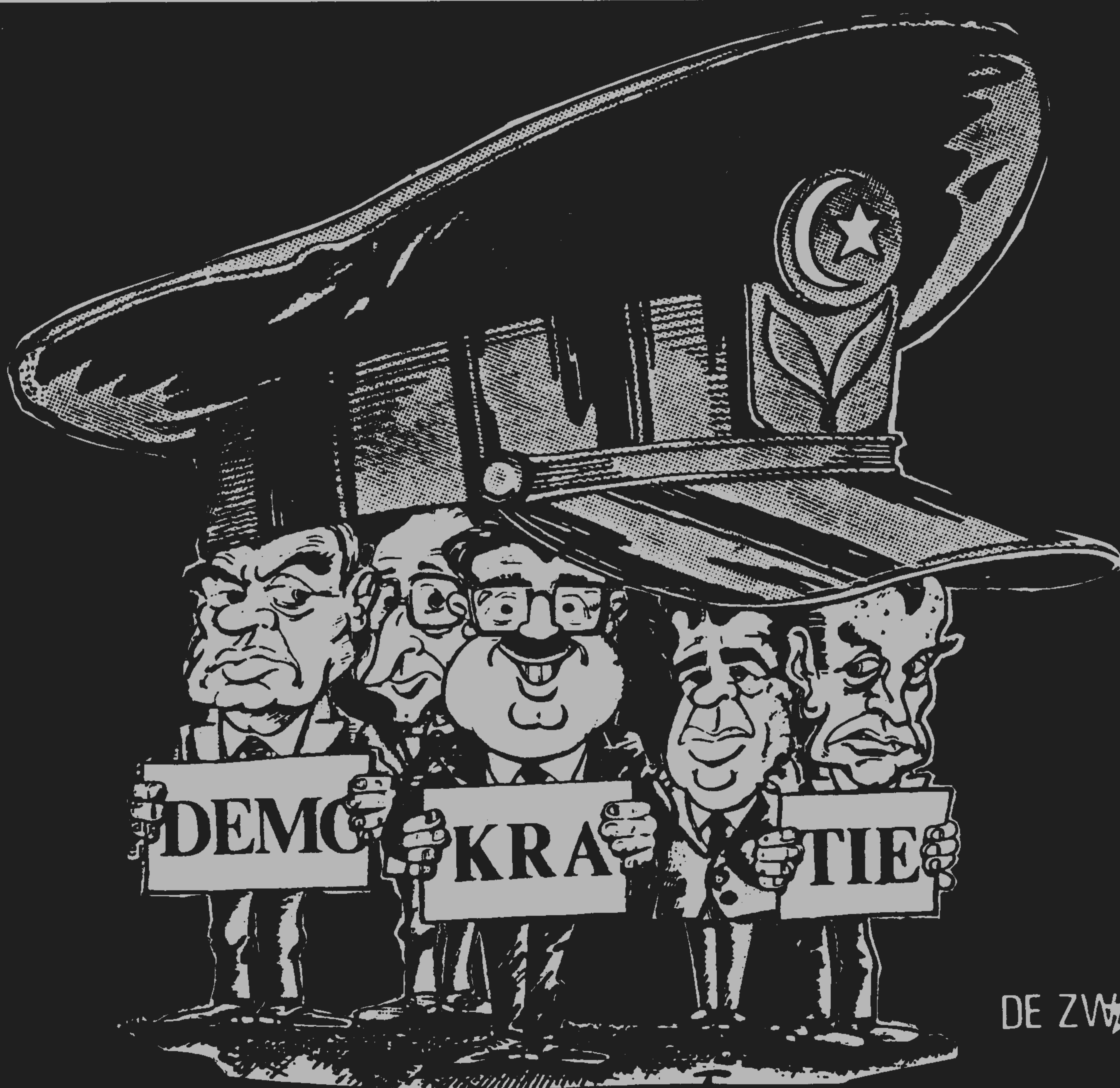
Vr: Dat betekent wat jullie betreft zoals gewoonlijk: vertrouwen op de eigen kracht?

S: We hebben er nooit veel vertrouwen in gehad dat we grote steun van buiten zouden krijgen. We weten precies wat voor rol de Koerdische bevrijdingsstrijd in de wereldpolitiek speelt. De imperialisten zullen onder geen beding willen toestaan dat wij een onafhankelijke staat worden, ze zullen nog veel proberen om dat te verhinderen. Daar zijn wij op ingesteld.

Nawoord:

Misschien helpt het interview mee enige vooroordelen weg te nemen, helpt het mee om met meer respect de discussie aan te gaan. Tegen de achtergrond van groot-scheepse wapenleveranties door de Nederlandse staat en multinationals, staat het proces in de BRD, de repressie tegen de Koerdische bevrijdingsstrijd, niet op zichzelf. Het interview is mede vertaald om mensen warm te maken ook naar de grote demonstratie te gaan in Düsseldorf op 21 oktober, waar naast bijna alle Turkse en Koerdische organisaties ook een internationalistische blok aan mee zal doen. Tijd en plaats zullen nog worden bekendgemaakt. Let op laatste aankondigingen!!

vert. Frontline info in samenwerking met Skwotter

VLUCHTELINGENKAMPEN IN OOST-HONGARIJE

VERSLAG VAN EEN BEZOEK VAN
"DE NIEUWE VOORUITGANG"
IN TWEE VLUCHTELINGENKAMPEN
IN OOST-HONGARIJE

(Opgetekend door Dirk)

"De nieuwe Vooruitgang" organiseerde dit jaar oa een reis naar Hongarije. Een van de hoofddoelen van de reis was informatie in te winnen omtrent de situatie van de Hongaarse vluchtelingen uit Roemenië.

Die vluchtelingen komen voor 't grootste deel uit Transsylvanië, dat ongeveer de helft van Roemenië beslaat en van oorsprong Hongaars is. Transsylvanië is door de eeuwen heen betrekkelijk autonoom gebleven, tot Ceausescu zo'n 5 jaar geleden het besluit nam daar een eind aan te maken. Ceausescu, die in 1965 aan de macht kwam, voerde aan de ene kant een naar het Westen toe liberale cq eigenzinnige politiek, terwijl aan de andere kant het regime binnenlands steeds totalitairder werd. Zo betaalde hij in 'n ijltempo de staatsschuld aan het Westen af. Hiertoe voer hij extreme belastingenverhogingen in en werd zowat de hele produktie bestemd voor export naar het Westen. Dit had tot gevolg dat er enorme schaarste op de binnenlandse markt ontstond. Daarnaast voert Ceausescu een steeds krankzinnigere cultuurpolitiek. Alles wat in zijn ogen niet Roemeens is, wordt vernietigd en onderdrukt. In Transsylvanië bv, waar de bevolking nog steeds voor 80% uit Hongaren bestaat, mag geen Hongaars meer gesproken worden. In hetzelfde gebied wordt de autonomie van de bevolking teniet gedaan door plattelandsdorpen platte gooien en grote agro-industriële centra neer te pleuren.

Dit alles acht het regime noodzakelijk om het volk volledig onder de knoet te houden.

Dit alles leidt ertoe dat er een enorme vluchtelingenstroom op gang is gekomen van Roemenië naar Hongarije.

In Hongarije, waar sinds kort een "liberalere" wind waait, worden deze vluchtelingen opgevangen.

Wij hebben eeb paar van die opvangcentra bezocht in Oost-Hongarije.

We komen met de groep aan in 'n Rode Kruisgebouw.

Ik werd uitgenodigd door één van de vele kinderen die hier rondlopen om in één van de leef/slaapplaatsen te kijken. Het was een zaal met 6 bedden. Ik krijg nu 'n triest gevoel over me heen. Ik heb geen zin om alle zalen te zien omdat ik het gevoel heb dat ik aapjes kijk.

Per ongeluk wierp ik een blik in 'n andere zaal. Die stond vol met stapelbedden. Volgens mij bivakkeren daar wel 25 mensen.

Het persoon waar we gisteren afspraken mee maakten omtrent het bezoek, is er op dit moment niet. Het persoon van het Rode Kruis dat hier aanwezig is, reageert argwanend, en terecht. Het blijft gevaarlijk voor deze mensen om zomaar

bezoek te ontvangen, omdat er veel kans is op infiltratie van de Roemeense Geheime Dienst.

Op dit moment wordt er gepraat tussen onze mwnsen en vluchtelingen. Ik vind sommige van onze mensen erg vervelend. Omdat ze zo nadrukkelijk blijk geven van hun aanwezigheid. Nu krijg ik de boodschap dat we naar een kamer kunnen gaan om te praten.

Er worden 4 talen gesproken (Hongaars, Roemeens, Engels, Nederlands). Er worden geen namen genoemd en geen foto's gemaakt omdat er overal veel spionnen zijn, ook in Hongarije. Het zou gevolgen kunnen hebben voor familie-

leden in Roemenië.

Roelof begint met het verklaren van ons bezoek.

Er wordt aan ons gevraagd voor wat voor blaadjes we schrijven. Als voorbeeld wordt De Zwarte gegeven die we bij ons hadden.

Ik heb geen zin om nu alles op te schrijven wat van onze kant wordt uitgelegd.

Er wordt ons gevraagd waarom we hierin geïnteresseerd zijn, en hoe we hen kunnen helpen.

"Wij zijn allemaal bezig met verzet en buitenparlementair te leven. Onze problemen zijn echter niet te vergelijken met die van jullie."

"Maar waarom zijn jullie dan zo speciaal in ons geïnteresseerd?"

"Omdat in onze groep mensen bezig zijn met vluchtelingenwerk."

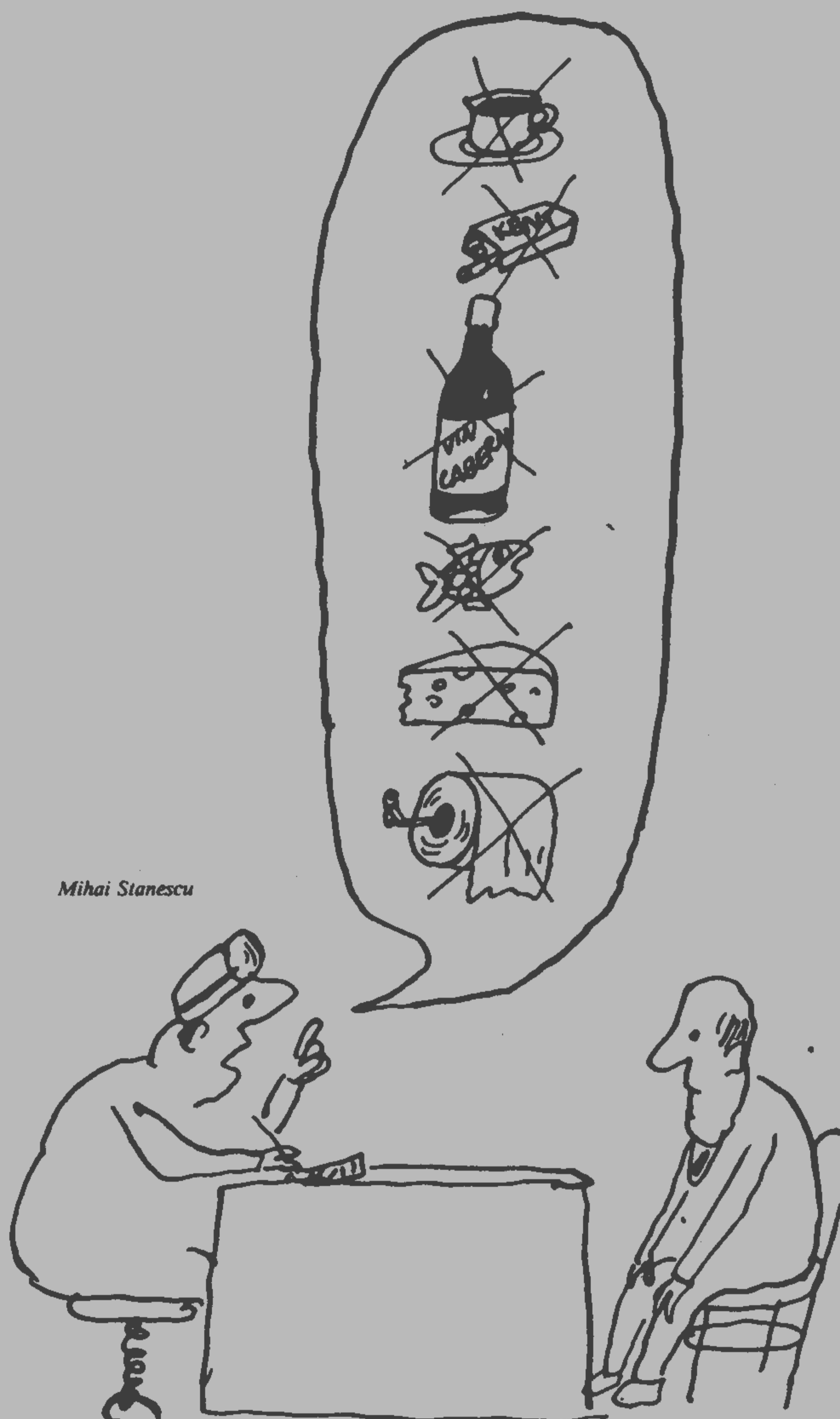
"Zijn jullie ook geïnteresseerd in Hongaarse vluchtelingen in Nederland en wat hun toestand daar is?"

"Er zijn strenge regels voor vluchtelingen. Vroeger werden per jaar ongeveer 10.000 vluchtelingen legaal opgenomen. Nu nog maar 2.500."

"Hoe kunnen Roemenen naar Nederland komen?"

"We willen nu alleen meer informatie en contactadressen uitwisselen, zodat het heel misschien in de toekomst makkelijker gaat."

"Is het de bedoeling dat wij indi-

videel vertellen waarom we zijn gevlucht? Ie-er heeft z'n eigen reden."

"Waar het ons vooral om gaat is dat we met meer informatie de publiek opinie in Nederland misschien kunnen veranderen en daardoor meer ruimte scheppen voor jullie."

"Waarom gaan jullie dan niet naar Roemenië zelf?"

"Per dag moet je er 'n bepaald bedrag uitgeven, wat voor onze levensstandaard te hoog is. Brandstof is er schaars en duur. De manier waarop wij reizen zou er, ook voor ons, gevaarlijk kunnen zijn. We hebben geen veilige kontakten in Roemenië. Misschien vinden we nu een gelegenheid om later wel een keer naar Roemenië te gaan."

"Is het bij jullie mode om zo gekleed te gaan?"

"Nee. Maar wij zien er in Nederland ook zo uit, en het is leuk om met je uiterlijk te spelen. Bovendien gaan we zo niet met de algemene stroming mee. Het begint nu ook in het Oostblok."

"Niet in Roemenië. Op dit moment zijn er trouwens ook veel DDR-vluchtelingen hier. Waarom die interesse voor ons?"

"Omdat de DDR-vluchtelingen in de publiciteit zijn. Wat niet het ge-

val is voor jullie. Laten we jullie nu maar vragen gaan stellen, voor de indruk in Nederland."

"Ik denk niet dat jullie iets aan onze situatie kunnen doen. Dat doen de politici uiteindelijk. Ik geloof ook niet dat de Westerse politici iets kunnen doen, want Ceausescu is gek."

"Dat realiseren wij ons ook. Maar het kan nooit kwaad dat wij weten wat hier gebeurt. Jullie persoonlijke positie kunnen we niet veranderen. Maar misschien wel politiek op een algemener vlak."

"Is Roemenië dan het eerste land waar jullie zich voor interesseren?"

Er gaat iets mis. We zouden toch over jullie praten? Wij zijn niet zomaar Nederlanders. Onze groep wordt daar in zekere zin ook onderdrukt. Wij hebben ook problemen met politie en justitie. Al is het niet te vergelijken met jullie."

Sommige mensen lijken mij open, maar bij andere mensen merk ik zeker weten een bepaalde angst en spanning. Het lijken mij over het algemeen toch wel mensen die bewust bezig zijn voor zichzelf. Ik vind dat ze een bepaalde sympathie uitstralen. En volgens mij vragen ze ook wel veel om de kat uit de boom te kijken.

"JULLIE HOEVEN MAAR EEN WEEK IN ROEMENIË TE LEVEN OM ER HOOGTE VAN TE KRIJGEN; HET IS ER EEN HEL!"

Nu mogen we vragen stellen. Er wordt gepraat over de structuur van de vragen.

Ze geven hun relaas:
"De laatste 5 jaar zijn er waanzinnige belastingen ingevoerd om de staatsschuld op te heffen. Daardoor viel er moeilijk te leven. We hadden gedacht dat het na die schuldaflossing beter zou gaan. Maar 5 jaar geleden konden we als Hongaar nog gemakkelijk de grens over. Nu kunnen we zelfs niet meer op familiebezoek, ook niet als je getrouwd bent met iemand aan de overkant.

Ik heb wel diploma's, maar als Hongaarse kan ik absoluut geen werk krijgen.

Zelfs Roemenen moeten gebruik maken van vriendjesplotiek om aan een baan te komen.

Sindes 2 jaar mogen we geen Hongaars meer praten.

Krégen we dan een baan, dan was ie knap beroerd."

Poeh, het barst nu eindelijk los!

"Wat voor het werk geldt, geldt ook voor de opleidingen. Zo is er bv weinig medische kennis onder de Roemeense artsen, omdat ze alleen

door steekpenningen en relaties arts geworden zijn, en niet door deskundigheid.

Nog een reden van veel ziektegevallen is het gebrek aan medicijnen.

Vroeger kregen we in alles les in het Hongaars. Nu alleen in sommige vakken.

Hongaarse officieren worden uit de legerleiding gegooid.

Van de afgestudeerden van mijn groep konden slechts enkelen dmv corruptie aan werk komen. De rest werd de mijnen ingestuurd. Ook de vrouwen."

"Worden alleen Hongaren de mijnen ingestuurd?"

"Nee, ook Roemenen, maar vooral Hongaren. Voor de Roemenen zelf wordt de situatie overigens ook steeds ondraaglijker. Er is schaarste aan alles: lucifers, aanstekers, voedsel, bloed..."

We krijgen Roemeense sigaretten aangeboden die gekocht zijn op de zwarte markt.

"Hoe gaat dat vluchten ivm familie?"

"Daarom willen we oa niet dat onze namen genoemd worden."

"Maar de autoriteiten weten toch dat jullie weg zijn?"

"Ja. De mensen die achterblijven, worden wel ondervraagd, maar dan weten ze van "niks". Telefoon wordt afgeluisterd en brieven worden onderschept."

"Wij hoorden dat er ook mensen vermoord worden?"

"Vrouwen worden verkracht en mannen vermoord. 4 van de 10 mensen die worden opgepakt, overleven het niet."

Er worden gruwelijke voorbeelden genoemd. Over een buurman die ernstig werd toegetakeld, emt messteken over de hele buik, over een leverbeschadiging...

"Wie doen dat?"

Eerst het leger. Vervolgens worden we uitgeleverd aan de politie, waar de martelingen verder gaan... Dan komen we in strafkampen terecht... dwang- en slavenarbeid."

"Hoe wordt hierop gereageerd?"

"Niet. Iedereen is bang."

"Is er dan geen ondergronds verzet?"

"Dit is bijna onmogelijk. De kans dat je iemand tegen komt die je wil overtuigen mee te doen, om je vervolgens aan te geven voor geld, is erg groot. 1 op de 3 is 'n verrader."

"Hoe is de situatie voor kinderen?"

"Beroerd. Melk en brood zijn niet

te krijgen. Er is alleen vis in blik. Veel kinderen sterven in ziekenhuizen. Dat is heel erg voor de ouders die zich schuldig voelen. Je bent ook verplicht om vóór je 50ste minstens 4 kinderen te maken. Abortus is verboden. Doe je het illegaal en gaat het mis, laten ze je rustig doodbloeden, tenzij je vertelt wie het gedaan heeft.

We kunnen ook niet begrijpen waarom we 4 kinderen moeten baren in zo'n hopeloze situatie..."

"Hoelang is dit al?"

"De laatste 5 jaar. Bovendien mogen we onze kinderen geen Hongaarse namen meer geven. We krijgen 'n lijstje met namen waaruit we mogen kiezen."

"Waarom dat verplichte baren? Ze willen de Hongaren toch uitroeien?"

"Dat begrijpen wij ook niet. Er is een grootscheepse "verroemenisering aan de gang, waar ook de Roemenen zelf, de Serven en de Duitsers het slachtoffer van zijn. Monumenten uit de strijd tegen het Oostenrijkse imperialisme van de vorige eeuw worden opgeblazen en vervangen door "Roemeense" monumenten die door Ceausescu zijn verzonnen, of zijn overgebleven uit de fascistische tijd.

Er is een kerk afgebroken omdat die het uitzicht belemmerde op een partijgebouw..."

Ze beginnen nu echt hun ellende uit te storten. Er worden nog meer voorbeelden genoemd van krankzinnige onderdrukking en verroemenisering.

"Hoe zit het met Hongaarse boeken en bibliotheken?"

"Er zijn nog wel Hongaarse boeken, maar niet van Hongaarse schrijvers. Bovendien zijn ze gecensureerd."

"Erg moedig dat jullie gevlucht zijn. Wat was voor jullie de reden dat jullie gevlucht zijn?"

"Voor ons geldt het meest dat we geen toekomst meer hebben. We doen het ook voor onze kinderen."

"Hoe kom je aan je motivatie om zo'n stap te nemen? Ik wil een persoonlijk voorbeeld."

"Is het dan godverdomme niet duidelijk?!"

Voor mij wel.

"Maar worden jullie gemotiveerd uit eigen ervaringen?"

"Ja, uit ons eigen gevoel."

Ik heb er veel respect voor. Ze lachen nog steeds. Ik vraag me af of ik zo had kunnen reageren, of ik daar sterk genoeg voor zou zijn.

"Weet de Partij van al die gruweldaden?"

(Natuurlijk weten de partijleden evenveel als de andere mensen. Ze wonen toch in hetzelfde land. Maar

ze zijn geprivilegieerd, dus houden ze hun mond. "Maar er maar alle memoires sinds Stalins tijd op na - typ.)"

"Daar komen wij ook nooit achter, maar we denken wel dat Ceausescu erachter zit."

Hij kwam eens bij ons in het dorp op bezoek. Toen waren de winkels plotseling propvol en hijzelf heeft zich te barsten gevreten in het plaatselijke restaurant. Toen hij vertrokken was, werd alles weer leeggehaald."

"Een tijd geleden heb ik over een opstand gehoord. Dat er toen ook vrachtwagens met eten werden aangevoerd, terwijl tegelijkertijd mensen werden gedeporteerd."

"Ja, in Brasov, in november 1986, een opstand tegen honger en armoede. Er zijn toen ongeveer 400 mensen gearresteerd en verdwenen."

Een deel van de mensen hier heeft deze opstand kennelijk van dichterbij meegemaakt. Ze worden heel emotioneel. Ze praten allemaal door elkaar."

"Als deze opstand verder was gegaan, was hij niet meer te stoppen geweest. Maar het dorp werd geïsoleerd."

"Kunnen jullie iets vertellen over de manier van vluchten?"

"Oogkleppen opzetten, richting

grens lopen en niet denken of je het overleeft of niet."

"Kloppen de cijfers over het aantal vluchtelingen, ongeveer 40.000?"

"Ja."

Kennen jullie een Roemeense schrijver die ooit een hoge postie had in de Geheime Dienst, maar nu naar het Westen is gevlucht? Hij heet Pacepa en hij heeft een boek geschreven over de toestanden in Roemenië dat beslist de moeite waard is, ondanks zijn verleden. Er bestaat in ieder geval een Engelse uitgave van."

Er wordt aangekondigd dat ze nu gaan eten. Maar we kunnen nog wel 10 minuten doorgaan.

"Wat voor perspectieven hebben jullie hier?"

"Hier hebben we meer vertrouwen in de dingen. We hebben hoop op werk. De helft van de vluchtelingen trekt verder naar het Westen."

Het eerste wat ons opviel in Hongarije was dat er ook eten is dat niet in conserveblikken zit. Toen ik de volle etalages zag, liep het water me in de mond. Ik kon m'n ogen niet geloven, dacht dat het fake was."

Er wordt nu verteld over gruwelen tijdens de vlucht.

"Er is hier iemand van wie z'n vrouw en z'n kinderen bij de grens zijn doodgeschoten."

Soldaten krijgen 'n bonus en extra

verlof voor iedere vluchteling die ze neerschieten.

Ze weten niet wat er aan de hand is, komen uit de streek rond Boekarest...

Een buurman die vluchtelingen hielp is opgehangen."

"Is er inmenging van andere Oost-Europese landen te verwachten?"

"Nee. Ceausescu is gek. Hij is 'n stalinist, 'n Hitler."

"Is de Hongaarse regering niet geneigd iets te ondernemen?"

"Ze probeert te onderhandelen, maar Roemenië wil niet. Het enigste wat Hongarije kan doen, is eten, onderdak en werk verschaffen. Eens heeft zij een vrachtwagen met eten gestuurd, maar die werd geweigerd."

Welke landen steunen Roemenië?"

"Tsjechoslowakije en de DDR."

"Wat denken jullie hoe wij jullie kunnen helpen?"

"Dat weten we niet. We kennen Nederland niet. Wellicht is er maar één mogelijkheid, de VN, publiciteit..."

Ze willen dat we nu vertrekken. Er komen mensen van hun werk die willen slapen.

Ze vertellen ook nog dat er al eerder bezoek geweest is uit het Westen: Franse en Amerikaanse journalisten.

Verder bedanken ze ons nog voor onze belangstelling en wij wensen hen veel sterkte.

Godver, ik kan wel janken.

Toen ik terugliep stond de tv aan in de gang die als kantine dient, en ik zag dat één van onze mensen die tijdens de discussie was weggegaan, zat te schaken met één van de vluchtelingen. Dat deed me goed om te zien. Maar toen ik m'n schoenen en m'n jas weer aantrok om terug te gaan naar de camping, voelde ik me erg schuldig.

Wessel vertelde dat er iemand was die z'n haar wel wou knippen en "punk"-kleden wou aantrekken om met ons mee te gaan naar Nederland. Ze staan nu in 'n grote groep buiten in de regen, om ons uit te zwaaien. En wij zitten droog in 'n dikke bus met al onze vrijheid. Bah!

Sommige dingen heb ik niet meteen opgeschreven omdat het te snel ging. Bv wat ik gehoord heb op de vraag: "Wat verwachten jullie als Ceausescu doodgaat?" Ze vonden dat we niet zo positief moesten denken, dat Ceausescu zelf van plan is om 120 jaar te worden. Er gaan geruchten dat hij dat probeert dmv bloedtransfusies met kinderblood. Bovendien verwachten sommigen na zijn dood nog steeds geen verbeteringen. Anderen zeggen dat ze onmiddellijk teruggaan als er een kans op verandering van het regime is.

BEZOEK AAN HET TWEDE OPVANGCENTRUM IN DEBRECEN

We worden ontvangen door het hoofd van het gebouw, nadat hij een rondleiding heeft gegeven aan een krant uit Boedapest.

Het is hier wel mogelijk om foto's te maken en video. Gisteren, toen we hier waren om nader af te spreken, mocht ik niet eens iets opschrijven. Dat kwam natuurlijk omdat Grosskopf - zoals de hoofd genoemd wordt - er niet was.

Hij vertelt dat dit een officieus kamp is, en dat het over 2 weken officieel wordt. Voorheen was het hier een vacantieoord voor communistische jongeren. Het lijkt erop dat het voorlopig een vluchtelingenkamp blijft.

"Wordt dit het eerste erkende kamp?"

"Nee. Het kamp in Debrecen (waar we gisteren waren) was het eerste. Maar het raakte overvol en daarom hebben we besloten hier ook een kamp te maken. We hebben hier 148 bedden, en mocht het nodig zijn, kan de capaciteit uitgebreid worden."

"Krijgen de mensen hier paspoorten ed.?"

"Officieel kunnen de mensen hier 2 weken blijven, maar de meesten blijven hier maanden."

"Wat moeten die mensen dan officieel na 2 weken?"

"Als het hun niet lukt huis en werk te vinden, worden ze overgeplaatst naar een ander kamp. Onze officiële baan hier is om papieren, werk en huis te regelen. Lukt dat niet, dan ordt ons werk voortgezet in de kampen waarheen ze worden overgeplaatst. We doen dit ook voor Roemenen en Duitsers die uit Roemenië komen. Duitsers gaan vaak door naar de BRD. Wij regelen dat ook voor hen. Wat er met de echte Roemenen gebeurt weten we niet."

"Zij hebben dus niet dezelfde status?"

"Inderdaad. De reden is dat Hongaarse vluchtelingen ook als Hongaar worden behandeld."

"Wat betekent dit uitiendelijk voor de Roemenen?"

"Zij krijgen een officieel vluchtelingenvisum. Maar de 1ste dagen krijgen ze een gelijke behandeling. Natuurlijk is het voor hen moeilijker om hier te zijn, vanwege de cultuurverschillen.

Hongarije heeft sinds kort de ver-

klaring van de mensenrechten in Genève getekend, dus is zij verplicht om alle vluchtelingen te accepteren."

"Wat zijn de Roemeense vluchtelingen van plan?"

"Zij willen ook wel verder, maar weten niet zo goed waarheen. Voor de Duitsers is het veel gemakkelijker, want die hebben vaak connecties in de BRD.

Er zijn er die naar de USA willen, maar dat is ook niet makkelijk. Vorige week was hier een Amerikaans senator; ze blijken heel strikt. Een vrouw heeft d'r man in de USA wonen en zelfs voor haar zal het waarschijnlijk niet lukken."

Nu gaan we met de mensen praten. De boss dankt ons voor onze komst. We beginnen vragen te stellen. Nu horen we van een bewoner dat van wat de boss zegt, maar de helft waar is. Ze zijn bang voor onze foto's. We vertellen wat we met de video van plan zijn. Ze vinden dat ze zelfs door een video in Nederland te vertonen in gevaar kunnen komen. Gezichten op foto's worden zoveel mogelijk vermeden.

Nu gaat het beginnen:

"Zitten hier veel jonge mensen en hoe zijn zij hier gekomen?"

Ongeveer 90% van de mensen hier zijn jong. Soms komen hier gezinnen."

"Hoe oud zijn ze en zijn ze zich bewust van de situatie?"

"De meesten zijn 18-20 jaar; er zijn ook babies. De leeftijden variëren van 6 maanden tot 65 jaar."

"Zijn de jongeren alleen of met hun ouders?"

"Meestal alleen of met vrienden. Ook wel getrouwen die samen verder gaan."

"Wat verwachten jullie hier?"

"Voor de Hongaren zijn in Roemenië helemaal geen mogelijkheden. Wij verwachten hier dat de rechten van de mens meer worden gerespecteerd."

"Hoe leefden jullie in Roemenië?"

"Dat was dikke shit. Daar is geen sprake van mensenrechten. De Hongaren daar hebben echt geen rechten, nog minder dan de Roemenen. Waar ik woon is geen voedsel. We moeten heel lang in de rij staan. Voor melk bv moet je vanaf 4 uur 's ochtends in de rij staan. Bovendien hebben kinderen onder de 3 maanden er geen recht op. Dit is niet in elke provincie zo beroerd. Waar ik vandaan kom had ik recht op 4 l. per maand; elders is het 1 l. per maand. Bloem, suiker, ed. zijn op de bon; vlees is afvalvlees."

"Waar blijft de rest van het vlees dan?"

"Dat gaat naar de elite. De perioden dat de winkels vol liggen zijn als Ceausescu langs komt. De dag daarna is alles weer weg. Ik wil niet alleen slechte dingen vertellen. Kleren zijn goedkoop. Maar, zoals jullie gekleed gaan, is verboden."

"Kunnen jullie iets vertellen over de onderdrukking van het dagelijkse leven?"

"Als je Hongaar bent, krijg je altijd de rotste baantjes, maakt niet uit wat voor opleiding je hebt gehad.

Rondom de steden worden nieuwe woningen gebouwd waarheen de Hongaren uit de kleine dorpen worden gedeporteerd, om de boel te verroemeniseren. Een popzanger uit Zevenburgen (Transylvanië) is opgepakt vanwege zijn teksten en omdat ie in het Hongaars zong. Hij is gemarteld en vermoord en zijn lijk is in de rivier gegooid. Toen zijn vrouw dregacties deed, vond ze nog 20 andere lijken..."

"Wie doen dat?"

"I op de 3 mensen werkt voor de politie - dat zijn Roemenen. Er zijn ook stillen - dat zijn vaak Hongaren. Die kunnen aan de achterkant van de winkels hun tassen komen vullen.

In de fabrieken wordt ook Roemeens gesproken.

Nu we hier zijn, moeten we 6 maanden wachten op een paspoort.

Ik ben automonteur, maar ik moet hier ook als gastarbeider werken."

"Liegt die Grosskopf echt?"

"Ik wacht al 6 maanden op m'n paspoort.

Er is hier wel werk, maar 't zijn toch de laagste baantjes. Pas veel later zouden we profijt kunnen hebben van onze opleidingen."

"Kan je hier een opleiding krijgen?"

"Ik werk hier. Als vrouw vind je daar nihil. Dat is hier anders. Maar de Roemenen hier kunnen het helemaal wel schudden met baantjes. Dat heeft te maken met taal. Dat wordt het eerst gevraagd op werkplaatsen ed.

Zo weet ik van een Roemeen die keller was en werd uitgenodigd om hier te komen werken, maar vanwege zijn taal ging het niet door.

Als de Roemenen hier na 2 maanden nog geen werk hebben, worden ze doorgestuurd. Dat is totaal onredelijk, want ze kunnen hier geen werk krijgen vanwege hun taal. Nu moeten ze het dus in een ander land proberen."

"Hebben jullie iets gemerkt van verzet tegen het regime?"

"Af en toe wel kleine dingen. Maar dat duurt nooit lang. Het wordt gelijk de kop ingedrukt.

Ze komen niet naar jou als je iets flikt, maar je familie wordt met de dood bedreigd, enz.

Met burenruzies kan het af en toe ook flink uit de hand lopen. Als de ene buur belt dat de andere verkeerde dingen over Ceausescu heeft gezegd, kan dat tot gevolg hebben dat die buurman voor altijd verdwijnt..."

"Hoe zijn jullie gevlucht?"

"Ik ging weg om 12 uur 's nachts. Het was slecht weer. Ik liep door het veld, en veel bosjes. Op een gegeven ogenblik was ik verdwaald en belandde op een strook waar niets groeide. Toen het licht werd, zag ik wachttorens. Ik had geluk dat ik geen soldaat tegenkwam. Ik vond een snoepjespapiertje in het Hongaars. Later werd ik opgepakt door Hongaarse grenswachters en moest ik verklaringen afleggen. Een nadere groep stuitte op Roemeense grenswachten. Toen ze geen gehoor gaven aan het bevel om halt te houden, zijn ze doodgeschoten. Ik zat in een groep van 30 mensen waarvan er 12 zijn doodgeschoten. Word je opgepakt en niet doodgeschoten, dan word je als je een man bent geslagen, en als je een vrouw bent, verkracht. Dagenlang. Velen overleven dat niet. Als je vervolgens niet in de gevangenis belandt, vind je in ieder geval geen werk meer. Het gebeurt nooit dat je gewoon weer naar huis wordt gestuurd als je bent opgepakt."

En nu hier. Normaal telefoneren kan niet. Je wordt afgeluisterd. Toch lukt het sommigen wel om brieven uit Roemenië te krijgen of andersom.

Je kan niets beginnen met Ceausescu.

Als ik zo'n raar kapsel had als jij, werd ik in de gevangenis gesmeten.

In Roemenië had je wel punks, maar dat is nu verboden."

"Hebben jullie muziek uit het Westen?"

"Dat gaat binnen een apart circuit, of we nemen het over van de Hongaarse radio."

"Kun je als punktoerist in Roemenië ook gevaar lopen?"

"Misschien niet. Misschien pakken ze je op. Of mag je het land niet in."

"Wat doen jonge mensen? Zijn er centra?"

"Ja. Maar er zijn regels, zoals tijd- en geluidslimieten.

Je kan geen Westerse muziek in huis hebben, of je zou zeker moeten weten dat je burens je niet verlinken."

Er is iemand die graag wil vertellen over de situatie in de gevangenis. Ik ben bij hem gaan zitten, want popmuziek interesseert me niet zo op dit moment.

22 april vorig jaar deed ie z'n 1ste vlucht poging:

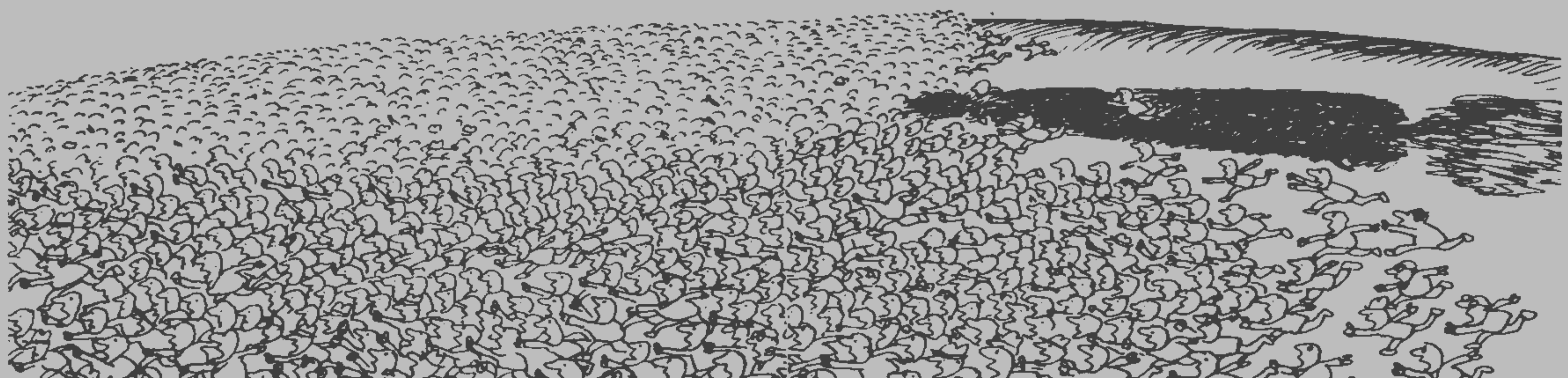
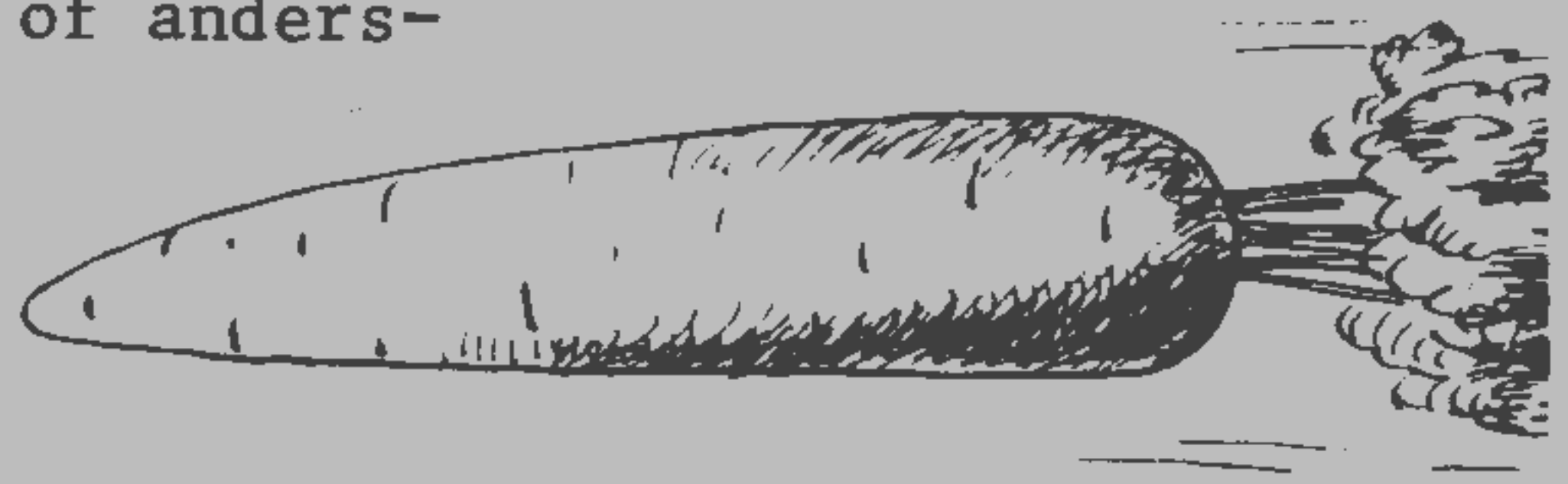
"Ik woonde in Boekarest en het beviel me niets. Overal Ceausescu. Krant, tv, posters. Daar werd ik spuugzat van. Hij had mooie verhalen, maar de realiteit was niks. Hard werken en geen eten, want alles was voor de export."

"Jij was in de gevangenis?"

"Ja. Ik dacht dat in Hongarije 'n nieuw paspoort zou krijgen."

"Waarom kwam je in de bak?"

"Ik vluchtte op 22 april 1982, nog vóór ze hier het verdrag van Genève hadden getekend en Hongarije stuurde me terug, want ik was Roemeen. Ik werd door de Hongaarse politie naar de grens gebracht. De Roemeense politie werd gebeld en ze namen me mee. Op het politiebureau in Oradea werd ik 2 dagen en 2 nachten geslagen. Drie weken kon ik niet meer lopen. Ik werd voor drie weken in de gevangenis gestopt. Toen werd ik voor de rechter gedaagd. Omdat ik goede papieren had, kreeg ik de minimale straf van 6 maanden, het maximum voor dit vergrijp is 3 jaar. In Oradea zaten nog 3.000 mensen gevangen om de-

zelfde reden."

"Hoe was het in de gevangenis?"

"Een zwaar programma. Zwaar werk, geen geld. Er was een norm waaraan je moest voldoen. Ik moest 30 houten kisten per dag maken. Later heb ik in de tuin gewerkt."

"Als je niet wilt werken, wat gebeurt er dan?"

"Nou, dan ga je gewoon de isolatiecel in."

"Kreeg je meer voedsel als je werkte?"

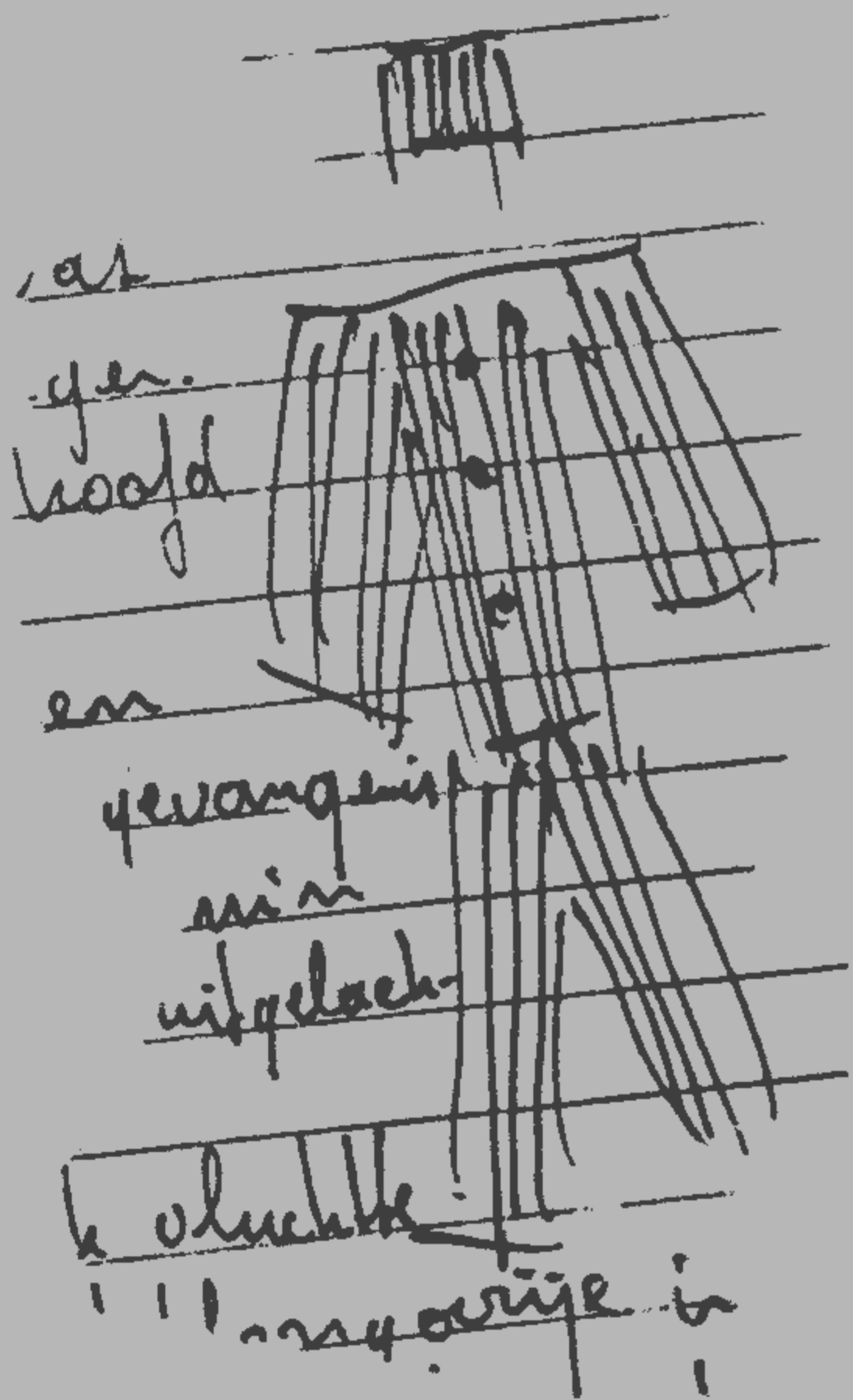
"Als je niet werkte, kreeg je ook geen voedsel..."

Je kreeg 5 dagen vrij per maand, dwz dat je dan niet perse hoefde te werken...

Ik werd na 6 maanden vrijgelaten. Kwam niet meer aan de slag."

Werden er mensen geslagen?"

"Alleen als je moeilijkheden maakte. Ik hield me rustig."

Dit tekende hij. Dit is het kostuum dat de gedetineerden dragen. Elke week werd je hoofd kaal geschoren.

"Iedereen kon ook zien dat ik vrijgelaten was uit de gevangenis, vanwege m'n korte haren. Daar werd ik om uitgelachen."

De tweede keerdat ik naar Hongarije vluchtte, kon ik blijven, omdat Hongarije ondertussen het verdrag van Genève had ondertekend. Dat hield in dat ook Roemenen moeten kunnen blijven."

* Noot van de typ.

Het verslag van Dirk werd, toen we half augustus thuiskwamen, meteen uitgetikt en hier en daar rondgedeeld. Dat riep wel enige vragen op. Zo waren er lezers die zich afvroegen wat voor iets "De Nieuwe Vooruitgang" was?

"De Nieuwe Vooruitgang" bestaat een jaar of vijf. Het is een kolektief dat busreizen organiseert, van dagtochtjes tot hele lange reizen, vol avontuur en ontberingen. Nooit gehoord van de Roze Bus, de Babylonbus, de Bus...? Van de vele, succesvolle zowel als gestrande tochten naar allerlei acties in binnen- en buitenland? Vaak tegengehouden bij vele grenzen, maar ook vele grenzen overschreden. Reizen als aktie? Reizen om het plezier van het samen reizen, het genieten van het landschap en de verschillende culturen, de mensen en hun dorpen, hun steden, hun spelen, het opheffen van botsende wederzijdse vooroordelen, het overwinnen van taal- en andere barrières, en solidair met de plaatselijke strijd tegen een systeem dat zulk plezier juist belemmert. Precies zoals thuis dus.

De 14e oktober vertrekt er weer een bus noordwaarts. Wie meer wil weten, belle Roelof: 020 -251565

Wat de vluchtelingen uit Roemenië betreft, voor een groot deel zijn het hongaren uit Transylvanië dat, als gevolg van de Eerste Wereldoorlog, pas sinds 1920 aan Roemenië is toegevoegd.

Hieronder twee kaartjes, één van het huidige Zuid-Oost-Europa en één van Hongarije in de tijd van de sociale revolutie van 1919. net als in Rusland en Duitsland ontstond er toen in Hongarije, vanuit het groeiende aantal miterijen aan het front, een krachtige beweging tegen de oorlog en tegen de centrale macht in haar geheel. Op 21 maart 1919 wordt in Boedapest de Radenrepubliek uitgeroepen, die zich van meet af aan tegen allerlei rechtse krachten moet verdedigen. De pijlen op het kaartje geven de troepenbewegingen aan van het Hongaarse Rode Leger tegen contra's uit Tsjechoslowakije, Roemenië en zelfs Frankrijk. Die strijd wordt verloren. Hoe dat is gegaan, en wat de rol van de communistiese partij toen is geweest, weet ik ook niet precies, want ik heb het boek van Roland Bardy, 1919. La Commune de Budapest, nog niet uit. Degenen die het toen voor het zeggen hadden in Europa, zullen wel overwogen hebben dat het beter was zo'n opstandig volkje een beetje uit elkaar te houden. In Hongarije kwam Horthy aan de macht, die zich later bij Hitler zou aansluiten, evenals het koninkrijk Roemenië. Na de Tweede Wereldoorlog vallen beide gebieden onder het stalinistiese systeem. Behalve de opstand van 1956 in Hongarije, toen de raden weer de kop op staken, is het verzet van oudsher het grootst in Transylvanië. zo staken er in augustus 1977 in de Jiuvallei (hoofdstad Lupeni) 35.000 mijnwerkers, en worden twee leden van het Centraal Comité, die de boel kwamen sussen, gegijzeld. Vracht-

wagens eten worden aangevoerd en Ceausescu komt persoonlijk beterschap beloven. Maar zodra de rust enigszins is weergekeerd, slaat de repressie toe: 4.000 mijnwerkers worden gearresteerd en gedeporteerd. Stillen gaan mee de mijnen in en bij het minste geringste wat als opruiend zou kunnen worden beschouwd, word j apart genomen en in elkaar geslagen, "bij voorkeur op je hoofd, om je suf te maken". "Er blijft ons niets anders over dan onze eigen gerechtigheid in te stellen, met bijlen, zeisen, en zulke dingen..." schrijven 22 mijnwerkers in een open brief aan het Westen. De schrijver Paul Goma, die in hetzelfde jaar een soort Roemeense Charta opricht, het land uitgezet, terwijl vele andere ondertekenaars op allerlei manieren worden vervolgd.

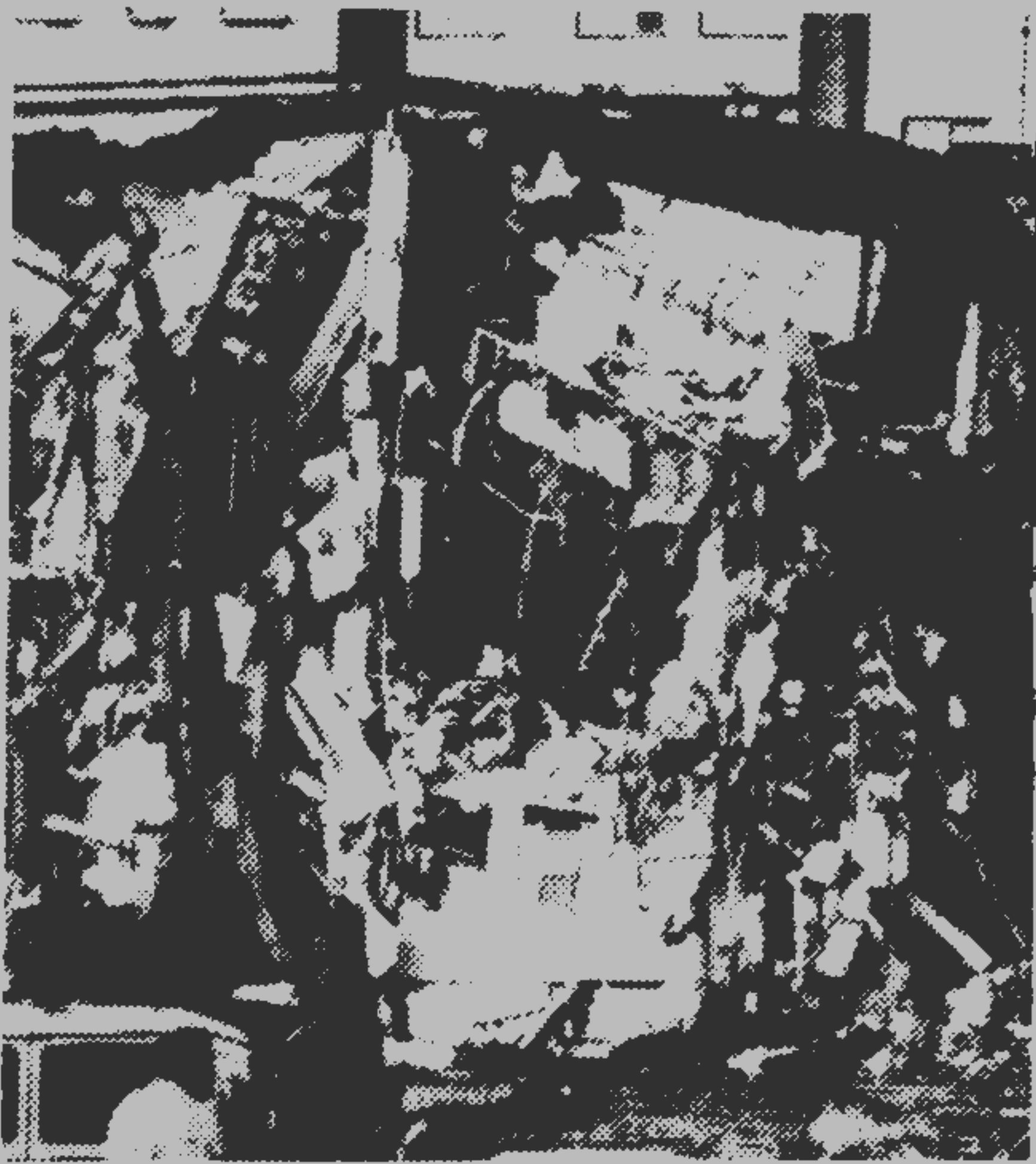
In november 1979, tijdens het Twaalfde Partijcongres, wordt de 84-jarige Parveluscu -één van de oprichters van de partij- die het woord neemt om het ondemokratiese karakter van de Partij aan te klagen en zich uit te spreken tegen de herverkiezing van Ceausescu met politioneel geweld de mond gesnoerd en afgevoerd in een psychiatrische kliniek, waar hij kort daarop onder duistere omstandigheden overlijdt. Begin jaren tachtig bericht een ondergrondse groep dat naar hun schatting de helft van alle verkeersongelukken in Roemenië, verkapte moorden zijn.

Vele dissidenten (die worden gepubliceerd in bladen als Labour Focus on Eastern Europe, L'Alternative, Sozialistische Ost-Europa Info, Iztok) zeggen dat Ceausescu's grootheidswaan vooral tot uitbarsting is gekomen na zijn bezoek aan China en Noord-Korea, in 1971. Zoiets wou hij ook wel. Maar hij blijft de lieveling van het westen in het oostblok, die niet alleen zijn grenzen openzet voor allerlei nutteloze, doch lucratieve investeringen, maar zelfs zijn schulden nog bijna sneller afbetaalt dan de banken lief is. "De Westerse banken hebben Ceausescu niet gesteund omdat ze sympathiseerden met zijn politieke koers, zij leenden geld uit aan Roemenië omdat ze geloofden dat het een goede investering was". Het feit dat de Amerikaanse regering, al was het maar voor een deel, voor de leningen garant stond, "gaf Ceausescu politieke status.". (Roemeense dissidenten in Romania.

A Case of 'Dynastic' Communism, een publikatie van Freedom Press) Maar nu die schulden zijn afbetaald, het land leegstroomt, en de banken meer geïnteresseerd zijn hoe ze nog wat van hun geld terugzien van landen als Hongarije en Polen, nu mag Ceausescu de boeman zijn die hij altijd al was. Ook de wankele macht in Hongarije komt het goed uit op een buurland te wijzen "waar het allemaal nog veel erger is."

De kampen die we in Oost-Hongarije hebben bezocht, waren ongetwijfeld "model"-kampen. Hoe het met de rest van de ongeveer 40.000 vluchtelingen uit Roemenië is gesteld, daar zijn we niet achter gekomen.

VERKLARING VOOR DE BESTORMING VAN DE ZUID-AFRIKAANSE KONSULAAT IN DENEMARKE

OP VRIJDAG 8 SEPTEMBER HEBBEN WIJ MET ONGEVEER 120 MENSEN HET ZUID-AFRIKAANSE KONSULAAT GESLOTEN. OM 23.00 UUR DRONGEN ONGEVEER 20 MENSEN HET KONSULAAT MET KOEVOETEN EN EEN RAM BINNEN. DE ELEKTRIESE INSTALATIES, KOMPUTERS, ENZ ZIJN VERNIELD. DOKUMENTEN EN PROPAGANDA MATERIAAL WERDEN VERNIELD EN OP STRAAT VERBRAND EN TENSLOTTE WERD ALLES MET BOTERZUUR OVERGOTEN.

TEGELIJKERTIJD BLOKKEERDEN ANDERE ALLE WEGEN IN DE BUURT VAN HET KONSULAAT MET AUTO'S, BLOEMBAKKEN, BANKJES, ENZ. OM EVENTUELE POLITIE WEG TE HOUDEN EN OM DE MENSEN BINNEN DE TIJD TE GEVEN OM ONGESTOORD DE KLUS TE KLAREN. DE AKTIE VERLIEP ALS GEPLAND. ER KWAM GEEN KONFRONTATIE MET DE SMERIS EN ER WAREN GEEN ARRESTATIES.

OVER DE LAATSTE PAAR JAREN IS HET APARTHEIDSREGIME ONDER STEEDS MEER DRUK GEZET, ZOWEL LANDELIJK ALS INTERNATIONAAL. LANDELIJK DOOR DE STEEDS STERKERE VAKBONDSBEWEGING EN BURGELIJKE ONGEHOORZAAMHEIDS KAMPAGNES, SAMEN MET DE ESALATIE VAN GEWAPEND VERZET DOOR DE BEVRIJDINGSBEWEGING BINNEN ZUID-AFRIKA. INTERNATIONAAL IS ZUID-AFRIKA'S EKONOMIE IN TOENEMENDE MATE BEDREIGD DOOR HET TERUGTREKKEN VAN BEDRIJVEN, GEDWONGEN DOOR DE PUBLIEKE OPINIE IN HUN EIGEN LAND EN DE ONZEKERE TOEKOMST VAN HET POLITIEK INSTABIELE ZUID-AFRIKA.

UIT EEN SHELL-AKTIE VERKLARING:

"..... JUIST TIJDENS DE LAATSTE DAGEN ZIJN ER 32 MENSEN VERMOORD. NIEMAND KAN MEER BEWEREN DAT ZIJ/HIJ NIET WEEET WAT DAAR AAN DE HAND IS. IN DENEMARKE IS HET NIET NODIG OM ZULKE GROVE EN OPENLIJKE REPRESSIE TE GEBRUIKEN ALS IN ZUID-AFRIKA. ZEKER OMDAT DE RIJKE LANDEN ZO EEN GROOT GEDEELTE VAN DE WINSTEN VAN DE "DERDE WERELD" NAAR HUN EIGEN LANDEN VERPLAATSEN. REGERINGEN IN ZUID-AFRIKA EN DENEMARKE DELEN EEN GEMEENSCHAPPELIJK BELANG OM AAN DE MACHT TE BLIJVEN, OM DE UITBUITING VAN EN IN DE "DERDE WERELD" VOORT TE ZETTEN ...."

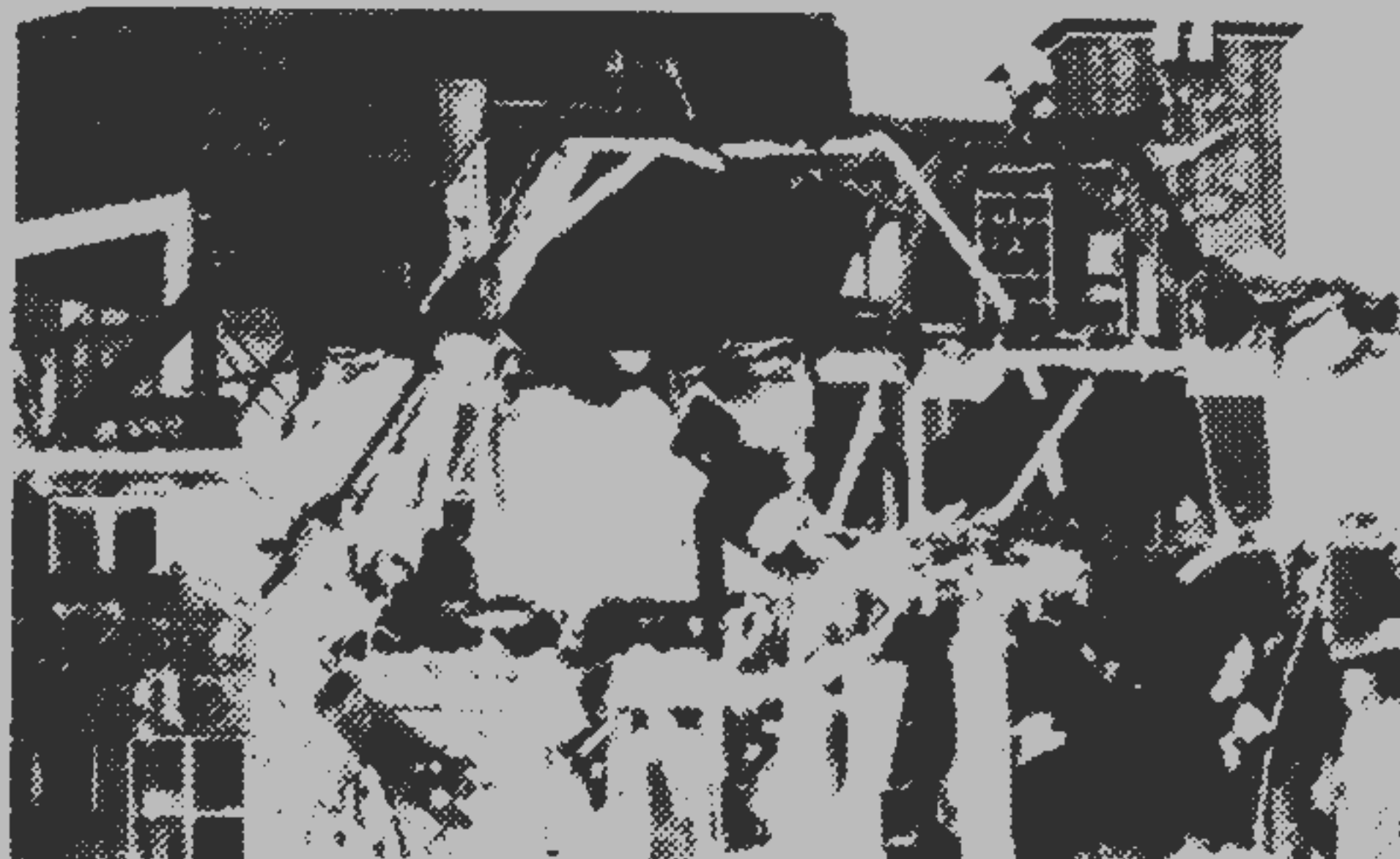
STEEDS MEER MENSEN HEBBEN OVER DE JAREN GEPROTESTEERD TEGEN HET APARTHEIDSREGIME MET BLOKKADES, AKTIES EN KAMPAGNES, EN HUN SOLIDARITEIT MET DE STRIJD VAN DE ZWARTE VOLKEREN VOOR BEVRIJDING LATEN BLIJKEN. HETZELFDE IS IN ANDERE WEST-EUROPESE LANDEN GEBEURD. DE SHELL-KAMPAGNE IS BIJZONDER OMVANGRIJK GEWEEST. ER ZIJN VAKER GEKOORDINEERDE AKTIES GEWEEST IN DE VERSCHILLENDE LANDEN.

ONDER DEZE DRUK WAS DE DEENSE REGERING GEDWONGEN OM IN 1986, TEGEN HUN WIL, EEN 'SANKTIE-WET' AAN TE NEMEN DIE ALLE HANDEL MET ZUID-AFRIKA VERBIEDT. SINSDIEN HEBBEN ZIJ ZICH ALLEEN BEZIG GEHOUDEN OM MANIEREN TE VINDEN OM DEZE WET TE OMZEILEN.

BIJV.- DE GROOTSTE DEENSE KONCERNEN IN ZUID-AFRIKA HEBBEN EEN DISPENSATIE GEKREGEN; OK, NOKO-NORDISK, FL SMIDT, LOVENS KEMISKE FABRIK.

- ANDERE BEDRIJVEN HEBBEN ZICH OFFICIEEL TERUGGETROKKEN MAAR HUN PRODUCTEN WORDEN NOG STEEDS VERKOCHT IN ZUID-AFRIKA. BIJV. LEGO EN B EN O.

- SHELL LEVERT AAN ZUID-AFRIKA

ONDANKS HET OLIE-EMBARGO VAN DE VN EN IS EEN BEDRIJF VAN STRATEGIES BELANG. HET IS DIREKT VERANTWOORDELIJK VOOR HET MILITAIRE APARAAT IN KRISIS-TIJD. HET LEVERT OOK DE GRONDSTOFFEN DIE NODIG ZIJN OM NAPALM, ZENUWGAS EN ANDERE CHEMIESE WAPENS TE PRODUCEREN.

- HIER IN DENEMARKE VERKOOPT SA AIRWAYS NOG STEEDS HUN PROPAGANDA TOURS.

- EEN OUD TOP-DIPLOMAAT VAN ZUID-AFRIKA IS NET IN DENEMARKE GEWEEST OM TEGEN EKONOMIESE SANKTIES TE PLEITEN.

DE DEENSE REGERING EN HET BEDRIJFSLEVEN ZULLEN NIET OPHOUDEN MET HUN VUILE HANDEL, ALS ER NOG WINSTEN TE HALEN VALLen. NET ALS HET APARTHEIDSREGIME NIET VRIJWILLIG HUN MACHT ZAL OPGEVEN.

HET ZIJN NIET UFFE ELLEMANN (MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN) OF GERT PETERSEN (LEIDER VAN DE SOCIALISTIESE PARTIJ) DIE HET ZUID-AFRIKA KONSULAAT HEBBEN GESLOTEN; IN TEGENDEEL, NA ONZE AKTIE BIJDT ELLEMANN ZIJN EKSUSES AAN AAN ZUID-AFRIKA, DAT HIJ HET KONSULAAT NIET KON BESCHERMEN.

HET IS NAIEF OM OOK MAAR EEN ENKEL INITIATIEF TEGEN APARTHEID VAN HUN TE VERWACHTEN. MAAR WIJ KUNNEN STERKE DRUK OPBOUWEN ZODAT WIJ HEN DWINGEN ZOWEL EKONOMIES, DOOR BOYKOTTEN EN AKTIES TEGEN BEDRIJVEN IN ZUID-AFRIKA, ALS POLITIEK, EN ZO KONSTANT DE TEGENSTELLING VAN DE DEMOKRATIE EN HET OPKOMEN VOOR MENSENRECHTEN DOOR DE DEENSE STAAT EN HUN HUN STEUN AAN HET APARTHEIDSREGIME EN ANDERE FASCISTIESE LANDEN TE PRESENTEREN.

IN DE LOOP VAN HET LAATSTE JAAR HEEFT EEN DEEL VAN DE BOUWVAKKERSBOND MEERDERE BLOKKADES VAN HET NIEUWE ZUID-AFRIKAANSE KONSULAAT IN HELLERUP (EEN BUITENWIJK VAN KOPENHAGEN) GEORGANISEERD. HET IS TE GEK GEWEEST DAT EEN GEDEELTE VAN DE VAKBEWEGING HEEFT GEREAGEERD TEGEN APARTHEID, EN OOK NOODZAKELIJK DAT WIJ DEZE BREEDTE VAN VERZET BEREIKEN ALS WE EEN GEDEELTE VAN ONZE DOELLEN WILLEN BEREIKEN. WIJ GLOVEN DAT WIJ MEER BEREID MOETEN ZIJN OM SAMEN TE WERKEN; OM DE KRACHT VAN DE VERSCHIEDENHEID VAN ONZE AKTIES TE GEBRUIKEN.

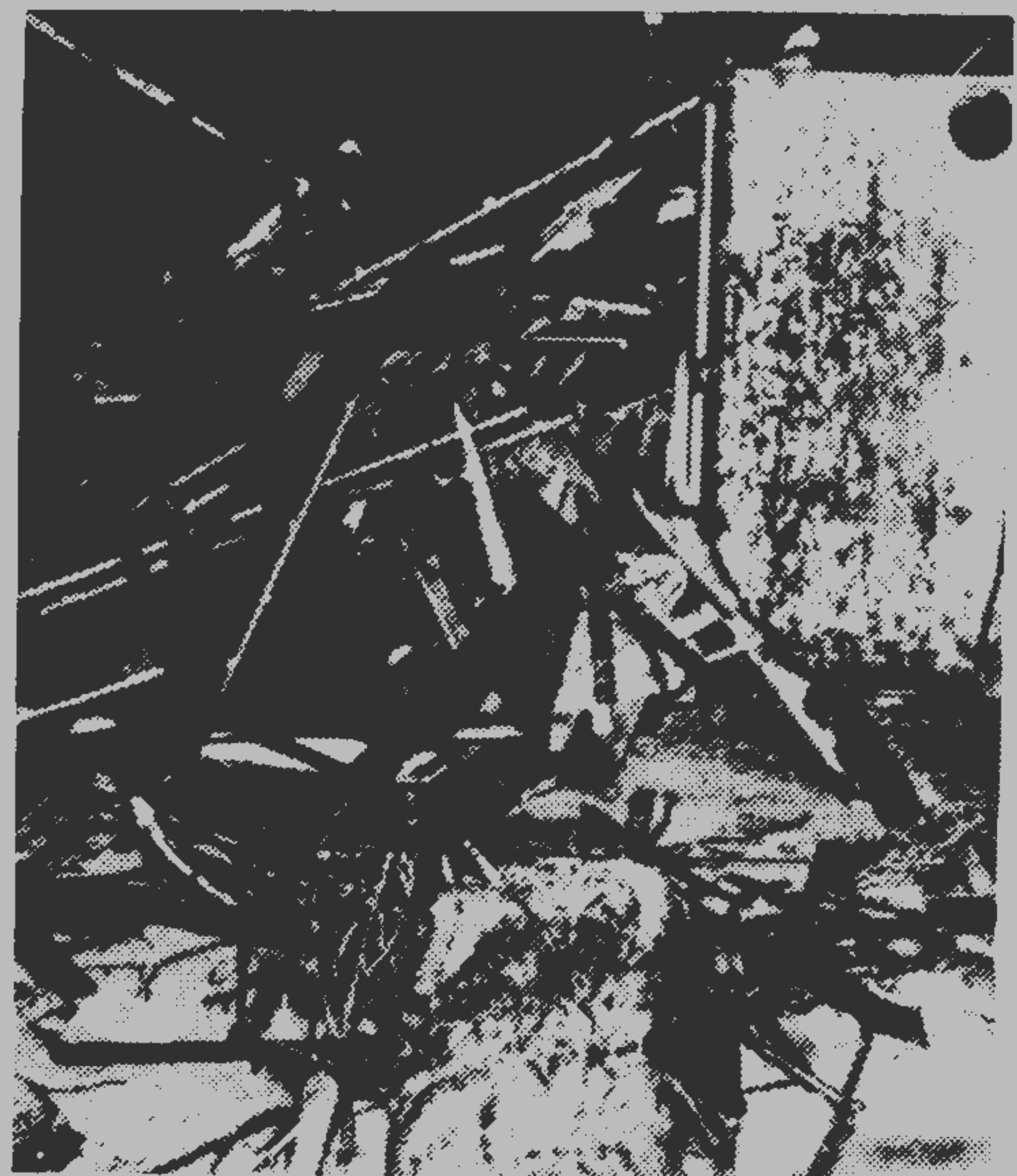
WE DENKEN NIET DAT MILITANTE AKTIES ALLEEN KAN SLAGEN. DE HOOP IN ZUID-AFRIKA IS GEBOUWD OP DE VOLKSBEVRIJDINGSBEWEGINGEN, EN DAAR IS DE OVERWINNING OOK AFHANKELIJK VAN DE INTERNATIONALE SOLIDARITEIT, EN DAT STEEDS MEER MENSEN NEE ZEGGEN EN IETS DOEN OM HUN STRIJD AKTIEF TE STEUNEN.

HET OUDE KONSULAAT IS GESLOTEN, DE NIEUWE GAAT STRAKS OPEN. WIJ HOPEN DAT DE BLOKKADES IN HELLERUP ZULLEN WORDEN VOORTGEZET.

DE STRIJD VOORTZETTEN !!!

AMANDLA NGAWETHU !!!

DE MACHT AAN HET VOLK

DISTANCIERING

Distanciering

In de beweging is een brief rond gegaan van mij (iemand van de initiatiefgroep tegen EF op pers. titel) waarin stond dat ik me verraden voelde door de kraak op 7-9-89.

De reden hiervoor was dat ik me alleen maar zorgen heb lopen maken over de demo en dat ik die op dat moment als mislukt beschouwde omdat ik dacht dat ie niet te verdedigen was.

Ik verweet de groep mensen die gekraakt had zich niet verantwoordelijk gevoeld te hebben over de demo. Zo had ik mezelf teveel gericht op de misvatting dat een aantal mensen bij de demo aanwezig zouden zijn. Dit idee was inderdaad niet gebaseerd op harde afspraken.

Ik realiseer me dat het een slechte zet is geweest om zo snel mijn voorlopige oordeel wereldkundig te maken. Bij de eerste discussie die ik over het stuk had moest ik al inzien dat ik het beter niet verder kon verspreiden; Dat ik eerst nog maar eens beter moest luisteren en nadenken (oa. over mijn en onze fouten in het organiseren van de demo). Ik had ergens echter al een stapeltje gedeponeerd dus het heeft z'n weg gevonden en het nodige bijgedragen aan het ontstaan van een rotsfeer.

Ik neem hier de volledige verantwoordelijkheid voor op me. Van-

daar deze distanciering, waar mij om gevraagd is door mensen van de kraakgroep. (Dat ik zelf niet op het idee ben gekomen heeft ermee te maken dat het niet goed tot me doorgedrongen is hoe breed het stuk uiteindelijk verspreid is geweest en hoe hard het aangekomen is. Het leek me aanvankelijk min of meer uitgepraat met de mensen die ik regelmatig zie. stom genoeg dacht ik dat daarmee de kous af was.)

Ik besef dat deze woorden niet vrijblijvend zijn; Dat als ik weer eens een waas voor de ogen krijg tijdens een moeilijk moment ik de strijd, ik mezelf moet dwingen dit te herinneren. Het is gebeurd, het is enorm lul- lig. sorry.

Nee, ik wil er toch dieper op in gaan (zonder ook maar iets van het voorgaande te willen goedpraten): Hoe komt het dat iemand zo doordraait dat ie 't vertrouwen verliest in z'n beste vriend(inn)en? Er moet méér fout zijn gegaan als alleen maar blindheid en gebrek aan inkassersvermogen van mijn kant

Afgezien van het feit dat ik er ten onrechte een schuldvraag aan gekoppeld heb is het een feit dat ik het gevoel heb gekregen dat de enige mensen die nog serieus met de revolutie bezig waren de initiatiefgroep was.

Tijdens het mobiliseren voor de

demo heb ik niet 't gevoel gekregen dat er echt meegedacht werd. In het algemeen heb ik er het gevoel van gekregen dat men ons maar liet aanmodderen. Persoonlijk gezien dat ik er dus niet in ondersteund ben geweest door de mensen waar ik nog hoopte op te kunnen bouwen.

Door deze oorzaken is het me dus niet gelukt om iets positiefs te kunnen zien aan de kraakactie, vooral omdat het van buitenaf allemaal zeer chaoties en vrijblij-

vend overkwam. (nu zie ik dat positieve zeker wel, en achteraf gezien was de demo ook weer niet zo mislukt als ik aanvankelijk dacht). Het organiseren van deze actie heb ik ervaren als een motie van wantrouwen naar ons toe en concurrerend wat betreft het mobiliseren van de schaarse menskracht. Dit is het subjektieve gevoel wat ik erbij gehad heb. Natuurlijk was het fout dat ik eea. niet niet onderzocht, maar gelijk van me afschreef maar ook vind ik dat het doordraaien van mensen in actiegroepen niet voldoende ter discussie staat, te laat wordt opgemerkt en teveel als een individueel verschijnsel wordt gezien.

Volgens mij is het een gezamenlijk probleem wat ook alleen maar gezamenlijk aangepakt kan worden. Hopelijk is het duidelijk dat ik niet het verleden wil goedlullen, maar juist iets wil aangeven voor de toekomst.

REACTIE OP KRITIEK

EUROPEAN FESTIVITIES

-reactie op kritieken, door 1 iemand van de Initiatiefgroep-

Inspecteur Canardo (Zw 136 p 18) heeft een leuke dans verzonnen (een stap voorwaarts, twee stappen terug) maar verder lijken het me nogal wat open deuren. Hij konkludeert dat het ons om informatie en verbreding te doen was, ziet dat laatste als mislukt en het anti EF gebeuren daarmee als zinloos of zelfs schadelijk.

Ik vind dat hij in z'n verwijt (bv. dat we niet in 1,2,3 weken een goede en gezamenlijke evaluatie op papier hebben kunnen krijgen) volledig voorbij gaat aan de inhoudelijke en organisatorische problemen waar wij als initiatiefgroep mee gekonfronteerd zijn.

Wat voor mij belangrijk is geweest om me voor de tegenactiviteiten in te zetten waren geen 2 maar 5 doelstellingen/sleutelbegrippen:

- 1- De kampanje tegen Europa 92
- 2- Nadruk op goede informatie
- 3- Een zelfbepaalde (en dus te verdedigen) demonstratie met een duidelijk doel (A.P.zaal)
- 4- Serieus proberen te verbreden
- 5- Een discussiegedeelte in het

programma (tijdens sommige themaas en op zondag)

Hoewel het wat droogjes is zal ik de rest van dit stuk opbouwen aan de hand van deze punten. De bedoeling van het stuk is te dienen als eerste reactie op de verschillende kritieken en als bijdrage aan het ontwikkelen van een gezamenlijke evaluatie.

De kampanje tegen 92

Op de konsekwenties van het projekt "92" wil ik niet al te diep ingaan. Het is ontstaan uit de economische noodzaak van multies als Philips en Siemens tot schaalvergroting e.d. Nationale staten organiseren het projekt in nauwe samenwerking met de multies. En passant worden er ook allerlei wetten doorgevoerd op het gebied van repressie, vreemdelingenhaat e.d. met als "argument" (en tegelijkertijd lokkertje) "open grenzen".

Een ieder die bezig is met sociale actie (op welk terrein dan ook) wordt, of is al, gekonfronteerd met de gevolgen van dit projekt. (Natuurlijk ook net zo goed mensen die -nog- niet actief zijn, maar die lezen de Zwarte niet ???)

Niet de Europese eenwording is het grote kwaad waartegen wij ons verzetten, maar nog steeds staat en kapitaal, en de onderdrukkingsmechanismen (zoals seksisme, racisme, heteroseksisme

en over het algemeen een gebrek aan persoonlijke verantwoordelijkheid) die daar de oorzaak of het gevolg van zijn.

Het voeren van een kampanje tegen 92 is op zich geen antwoord op de malaise binnen de beweging, maar een antwoord op het projekt waar we allemaal mee te maken krijgen.

Of de kampanje een antwoord kan zijn op de malaise binnen de beweging ligt natuurlijk aan de manier waarop we hier met ons alleen mee bezig gaan. (kritiek zw 136 p16) "We doen er wel wat mee als we het tegenkomen" vind ik in ieder geval erg vrijblijvend en individualisties.

Nadruk op goede informatie

Dit punt vind ik redelijk uit de verf gekomen en is bekroond met de brochure die een dezer dagen verkrijgbaar zal zijn.

Een zelfbepaalde demo

De demo had dus een duidelijk doel. Onze inschatting was dat de demo sterk zou moeten zijn om daar te kunnen komen. Het was sowieso doodeng. Vandaar blokken en touwen, en vandaar dat de vergaderingen op wo en do alleen over praktische dingen gingen.

Het georganiseerd beschermen van de demo is in mijn ogen maar deels gelukt. Ik heb m'n ernstige twijfels of dat in de toekomst beter zal gaan, gezien o.a. de cyniese reactie van Joost (Zw 135). Toch blijf ik het een poging vinden die de moeite waard was.

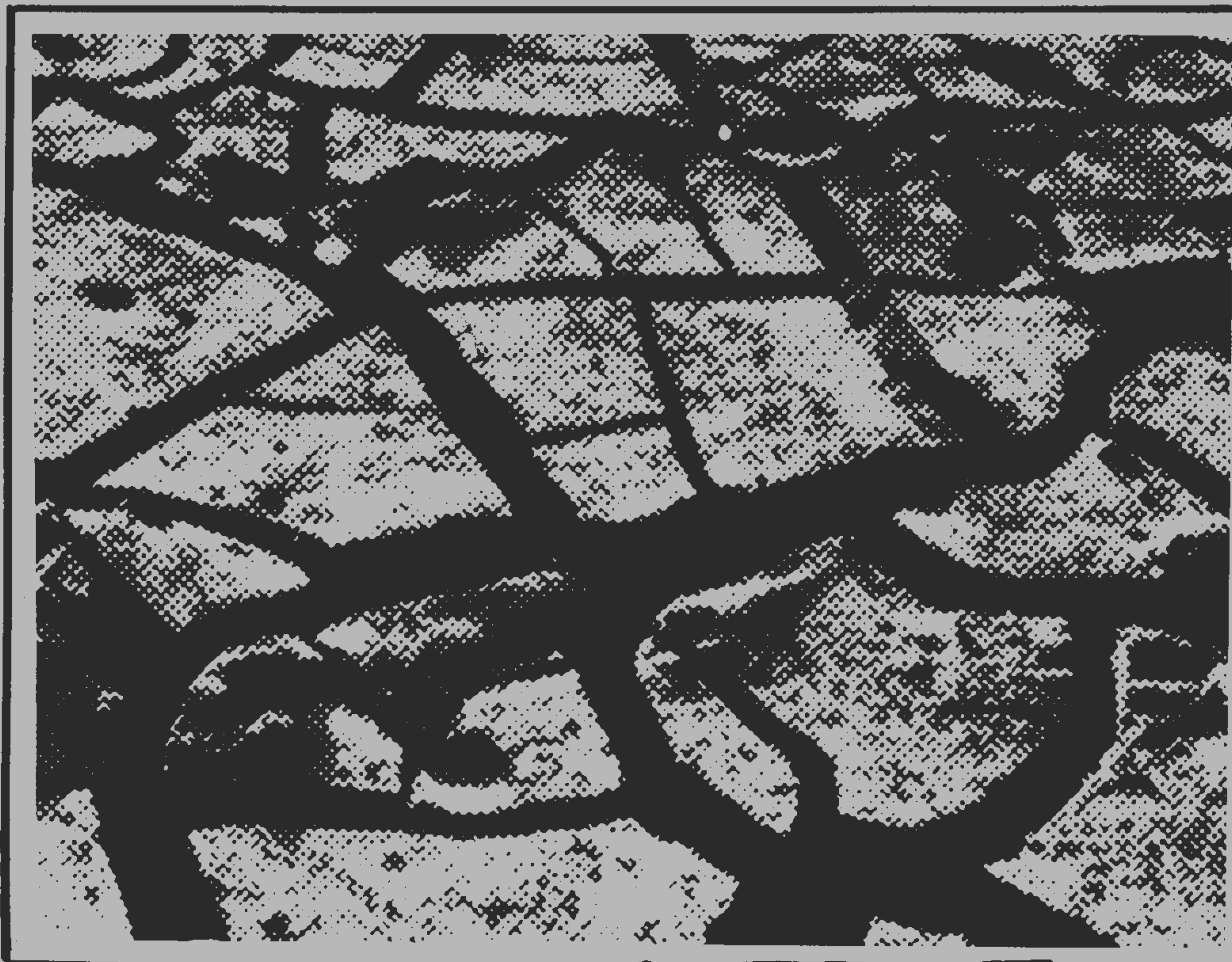
Verbreding

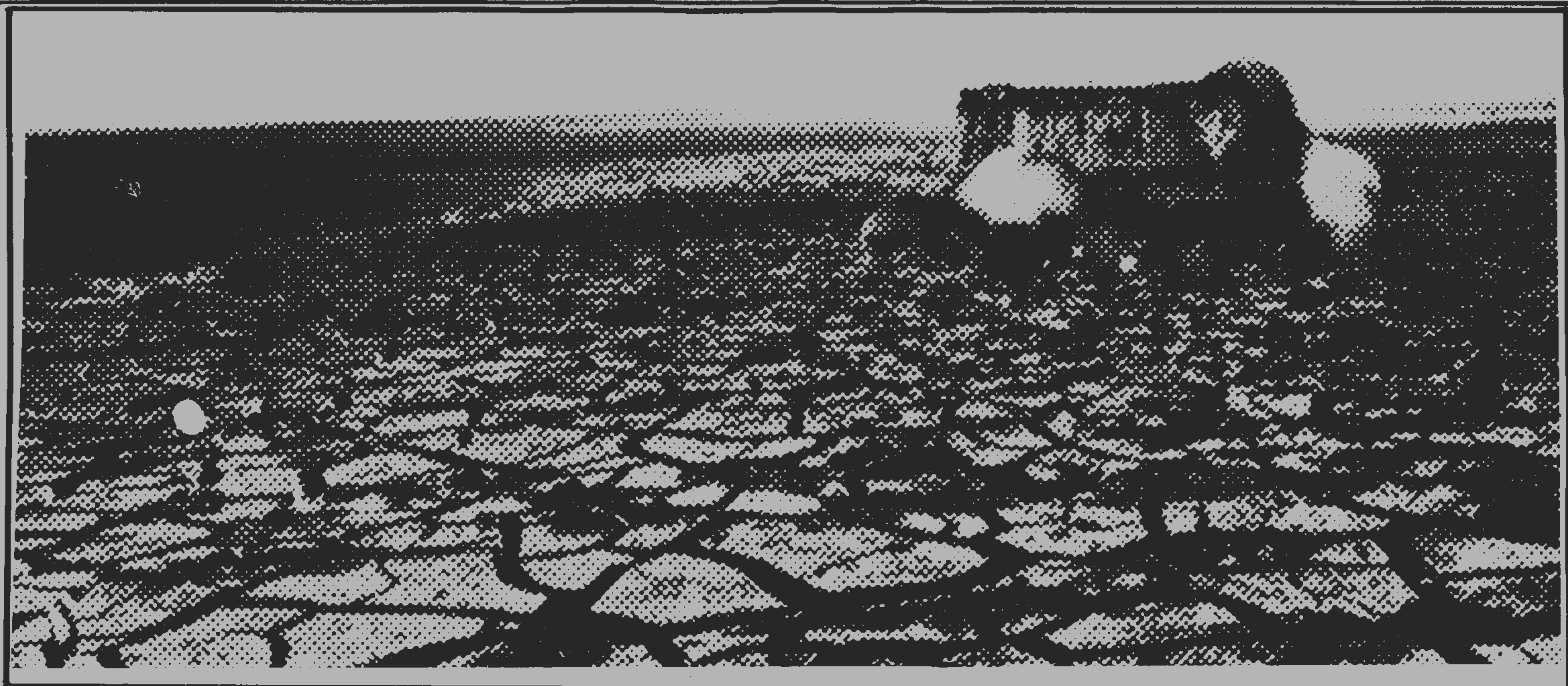
We hebben binnen onze mogelijkheden veel gedaan om te "verbre-

den". Het was er inderdaad niet echt aan af te zien maar dat weet toch iedereen, dat dat niet zo 1,2,3 lukt.

Dit is een proces van kontinu weer proberen te komen tot toegankelijker structuren van de actiebeweging. Als je mensen ergens enthousiast voor wil krijgen, zul je met iets moeten komen wat goed is. Ik zie die tegenstelling intern-extern dus niet zo. Ik heb mezelf ooit ook de scene in moeten vechten (!) en ik zie het veel om me heen dat 'nieuwe mensen' volstrekt aan hun lot worden overgelaten; Dat discussies en vergaderingen meestal niet openbaar zijn; Dat je eerst in de kroeg vriendjes en vriendinnetjes moet zien te maken; Dat dat bv. zowizo al niet lukt als je een zgn. 'burgerlijk' uiterlijk hebt; Dat er over het algemeen niet genoeg steun, en teveel cynisme is over elkaars initiatieven. Bv. de anti EF is niet geworden wat het had kunnen zijn omdat een hoop mensen afstandelijke positie hebben ingenomen wegens oude ruzies met mensen die dan ook in de Initiatiefgroep zitten. Daar weet ik gelukkig niks van (het leven is al zwaar genoeg) maar het is toch wel vreemd hoor, dat dat niet gewoon uitgepraat kan worden.

"wij" zijn geen marsmensen weet je. Als wij een beetje beter met elkaar om leren gaan zullen (door alle censuur heen) onze standpunten ook wel doordringen. Als we werkelijk meer mensen willen bereiken ben ik er zeker van dat dat lukt. "Verbreding" hoor je overal. Ik heb dus m'n twijfels hoe graag mensen dat willen.

Ook binnen de initiatiefgroep vind ik dat bepaalde zaken wat beter aangepakt hadden kunnen worden: De krant was op zich leesbaar maar niet erg toegankelijk door de lappen tekst (iets dat we hadden kunnen ondervangen door telkens inleidende stukjes groter af te drukken); De

diskussie van zondag is niet goed genoeg aangekondigd geweest; Er is een insinuatie geweest in onze manifestatie bijdrage (Zw 135 p3) over "de akties van sommige mensen (die) doen vermoeden dat het grootste probleem van de kraakbeweging het nivo van bewustzijn is". Een arrogante uitspraak, zo zonder duidelijke uitleg althans. Ook het gescheld op Groen links (gefrustreerde linkse intellectuelen zijn we zelf immers ook) lijkt me een grove fout naar de mensen toe die hier nog in geloven. (Een distanciering t.a.v. Groen links is wel belangrijk maar de argumenten lijken me wel zat.) Genoemde bijdrage is dus niet bediskussierd, tijdsdruk.

Alles met elkaar vind ik echter dat we (initiatiefgroep) de goede weg ingeslagen zijn namelijk verbreding vanuit een duidelijke politieke stellingname. Om het maar weer 's af te zetten tegen de Shell blokkade (misschien ook niet zo konstruktief): Géén verbreding door het op de achtergrond schuiven van (vermeende) impopulaire onderwerpen zoals smerisinzet /politieke gevangenen (staat en kapitaal zijn een team); Géén verbreding door de mensen aan te spreken via de traditionele politici; Maar verbreding vanuit duidelijke standpunten -revolutionair verzet- waar we voor stáán!

Wat wel goed was in de voorbereiding van de Shellblokkade was het leggen van kontakten op

plaatselijk nivo. Het direkt op groepen aan de basis afstappen. Dit is deels wel gebeurd in de anti EF voorbereiding maar het was wat magertjes. Wat mij betreft door een tekort aan menskracht. Dit afstappen op groepen aan de basis zou een vast onderdeel moeten zijn van elke voorbereiding voor grote akties. Zonder garanties overigens op snel resultaat.

Een diskussiemogelijkheid
Zoals ik al schreef was de diskussie op zondag niet goed genoeg aangekondigd geweest. Dit had o.a. als oorzaak dat we pas op het laatst de stellingen (Zw 134 p7) af hadden (dit heeft wel 5 versies gekost) en dus niet precies duidelijk hadden waar het over moest gaan toen we het programma publiceerden. M.i. had het toch wel beter aangekondigd geweest kunnen zijn. Er was echter ook een andere reden waar niemand iets aan kon doen (het vrijkomen van de arrestanten) dat er maar zo weinig mensen op de diskussie afgekomen waren.

De diskussie zelf was vrij konstruktief en krijgt een vervolg. Mijn konklusie t.a.v. een diskussiegedeelte is dan ook dat dit idee me het overnemen waard lijkt.

Tot slot

Al met al denk ik dat we met te weinig mensen te veel tegelijk hebben willen doen, en daarbij de problemen binnen de scene weer eens flink onderschat hebben.

De tegenaktiviteiten zijn niet geworden zoals ik 't me had voorgesteld, veel is misgegaan. Toch zie ik het als een stap vooruit. Iets waar in ieder geval van te leren valt. Als we dat willen tenminste.

UITNODIGING

UITNODIGING

Alle mensen die weer eens serieus willen diskussieren over radikaal/revolutionair verzet, kunnen hun kans grijpen op 10 - 12 november. In dit weekend is er namelijk een vervolg bijeenkomst op de diskussie die er tijdens de EF is gevoerd.

De mensen die daar bijelkaar waren hopen graag eens wat langer, beter voorbereid en hopelijk met meer mensen de diskussie te voeren over ons verzet.

Ter diskussie staan: De akties van de afgelopen tijd (Shell, EF); De stellingen van de vorige diskussie; Een organisatievoorstel en meer.

Er wordt gewerkt aan een brochure die over 2 weken af is, als alles goed gaat, aan de hand waarvan gepraat zal gaan worden..

Het Weekend zal gehouden worden in het pand Schoonaarde te Brummen (Engelenburglaan 27). Dit is gemakkelijk bereikbaar met de stoptrein vanuit Arnhem.

Slaapzak meenemen. Aanvang vrijdag 21.00 uur.

In verband met eten inkopen en dergelijken is het handig als je je van te voren opgeeft, je kunt dan gelijk verzekerd zijn van de brochure. Opgeven kan via de Zwarte, postbus 10233 Den Haag Voor kinderopvang wordt gezorgd. Tot dan.

RICHTINGENSTRIJD ZONDER

RICHTINGEN: een tegen-kritiek.

In de vorige Zwarte, nr. 136, stonden een aantal kritieken op de inhoud, de organisatie en het verloop van de Stop Europa '92 dagen in Den Haag. Met name de kritiek onder de titel "Eén stap voorwaarts, twee stappen terug" heb ik met de nodige verbijstering gelezen en me af zitten vragen of en hoe hier nou op gereageerd moet worden. Het is met name de toon van het stuk die inhoudelijk reageren nogal moeilijk maakt, maar aan de andere kant vraagt het wel om een reactie. Ik schrijf deze reactie op persoonlijke titel, dus niet namens de Initiatiefgroep. Van de Initiatiefgroep zelf zal over enkele weken een verslag komen met een evaluatie van de dagen.

een korte (haagse) historie

Voor ik op het stuk, en deels ook de andere reacties, in ga wil ik eerst een politieke plaatsbepaling geven. Een plaatsbepaling die ik belangrijk vind omdat daarin de kaders liggen waarbinnen voor mij de anti-Festivities zijn georganiseerd.

De afgelopen twee jaar is er o.a. in de Zwarte een poging gedaan om een "bewegings"-diskussie te voeren. Een discussie waarin de vraag centraal stond hoe we de crisis van links, en in dit geval met name van autonoom links, te boven konden komen. Want om nou te zeggen dat de autonome beweging er politiek zeer florissant bij stond en staat, nee ...!

Een van de kerndiskussiepunten was: hoe verhoudt radikaal links zich ten opzichte van meer gematigde groepen en deelbewegingen, omdat de praktijk wél is dat autonoom links zich daar vaak op oriënteert. Met als meest spreken-de voorbeelden daarbij: de vredesbeweging, de kernenergiebeweging en nu de anti-apartheidsbeweging.

Een echt antwoord kwam er niet uit de discussies. Wat wel bleef hangen was het idee dat we moesten "verbreden" ....., waarbij alleen niet duidelijk was wat dat dan precies inhield en hoe serieus we dat namen.

(scène 1.)

(Iemand staat in een kafe te discussieren met een aantal mensen uit de "gematigde" beweging. In de hoek zit een groepje doorge-winterde autonome aktievoerders/sters bij elkaar. Na het gesprek

gaat X naar hun tafel toe en wordt gniffelend ontvangen met de opmerking: "Zo lekker aan het verbreden geweest ...")

In de Zwarte nr. 106 schreef ik een bijdrage aan de hierboven al genoemde bewegingsdiskussie, een bijdrage die later ook nog in een wat verkorte versie werd opgenomen in de haagse brochure voor het eerste haagse stedelijke overleg. Ik stelde daarin het volgende (overigens vind ik het nog steeds):

"De autonome beweging heeft voortdurend de neiging om mee te hollen. We zien bij elke massale beweging de mogelijkheid om die door militante akties te radikaliseren. Maar radikaliseren tot wat? Als we niet trachten er een duidelijk revolutionair perspectief aan te koppelen voor ons zelf en nauwelijks moeite doen om de bredere beweging te bereiken met onze argumenten."

Mijn konklusie was:

"We zullen dus eerst ons eigen revolutionaire standpunt moeten bepalen, door onderling te analyseren en te discussieren (waarmee ik niet wil zeggen dat we eerst 10 jaar in de theorie moeten duiken ..) en vandaaruit moeten kiezen welke akties we militant én effectief kunnen steunen.

We moeten onze activiteiten niet automatisch afhankelijk maken van het al of niet bestaan van massabewegingen, maar zelf de strijdterreinen kiezen.

En daarnaast moeten we in een politieke discussie blijven met de (nog) gematigde groepen om onze stellingname duidelijk te maken."

Voor de duidelijkheid ik was en ben van mening dat we met name moeten werken aan de onderlinge verhoudingen tussen de diverse aktieve groepen en individuen en dus niet gelijk enthousiast de buurten in hoeven te hollen. Zo lang we organisaties niet in staat zijn om een zekere continuïteit in het politieke werk te leggen en niet in staat zijn om een beetje gedegen politieke analyse daaraan ten grondslag te leggen, heeft dat geen zin. En gezien we organisaties niets voorstellen zullen we met name moeten werken aan onze politieke organisatie op basis van politieke overeenkomsten en gemeenschappelijke uitgangspunten.

Aansluitend op bovengenoemde citaten beschreef ik enkele voorbeelden van akties in Den Haag, die al of niet goed waren verlopen. Eén voorbeeld van een volgens mij belangrijk thema, dat in feite totaal niet werd opgepakt in Den Haag, was het thema cityvorming en met name de discussies over het stadhuis en de ontwikkelingen in het zgn. BANK-gebied.

Ik beschrijf juist dit thema, omdat het een onderwerp is dat bijvoorbeeld in tegenstelling tot apartheid, heel veel met de eigen stad en de eigen buurt heeft te maken.

In Den Haag ontstond vrij snel nadat de stadhuisdiskussies begonnen een "breed" opgezet anti-stadhuiskomitee. Slechts een enkele uit de haagse autonome scene voelde zich geroepen om daar wat mee te doen. Toch was het thema alleen al vanuit een populistisch standpunt zeer aantrekkelijk, want van de haagse bevolking was 80% tegen een nieuw stadhuis. Maar ook vanuit een meer principiële standpunt was het een belangrijk aangrijpingspunt. En dat ga ik nu niet uitleggen, daar kunnen o.a. vele Zwartes op nagelezen worden.

Een continue stroom aan informatie over de stadhuis- cq. cityvormingsdiskussie leverde natuurlijk wel iets op. In ieder geval waren er vele tientallen mensen, ook uit de autonome scene, bereid om demonstratief naar het stadhuis te gaan toen daar het besluit zou gaan vallen, een voorlopig besluit. Met andere woorden ook hierna zou er genoeg ruimte blijven om door te gaan met akties. Maar dat gebeurde niet!

Het "brede" stadhuiskomitee zakte na anderhalf jaar in en er werd gepoogd om in het Centrum een nieuwe groep op te zetten. Er

werden een aantal krantjes gemaakt, die huis-aan-huis werden bezorgd: de Anti-City-Krant. Maar ook hieromheen lukte het niet om een vaste groep op te zetten, het bleef bij een aantal mensen die incidenteel op een vergadering kwamen. Dat liep tot zeg juni. En dan komen de European Festivities eraan in Den Haag.....

Voordat ik nu eindelijk in ga op de kritiek, nog één keer terug in de Haagse tijd.

(scène 2.)

(Er is een grote groep mensen bijeen in een vergadering. De discussie gaat over ...verbreding,

over ...het uitnodigen van mensen van buiten de scene. De discussie is woelig en soms emotioneel. Er wordt gevraagd waarom mensen die ook actief zijn, maar die niet iedereen kent er niet bij mogen. Iemand antwoord:"daar heb ik geen goed gevoel bij ..!")

Eind vorig jaar, begin dit jaar is er in Den Haag een poging gedaan om een stedelijk overleg op te zetten. Eén van de voorstellen hierbij was om te proberen er een open stedelijk van te maken, dat als platform zou kunnen gaan dienen voor bijv. discussies over komende activiteiten. Een voorstel dat uiteindelijk in geruzie ten onder ging. Bijna alle aanwezigen wilden eerst de eigen structuur versterken, omdat we dan beter zouden kunnen samenwerken met anderen, doordat we dan zelf politiek duidelijker zouden kunnen zijn.

Ik laat nu in het midden of die keus als groep politiek goed was, persoonlijk vond ik het een misser, een misser die voor mij ook enkele maanden later ook prakties zou blijken. Met de Festivities worden vele groepen aangeschreven, groepen die wel actief zijn, maar waar we vaak de mensen niet kennen en dat verhoogt de drempel.

Waarom besteed ik er nu zoveel ruimte aan om wat over Den Haag duidelijk te maken?

Voor mij is de hierboven beschreven situatie het politieke klimaat waarin we zijn begonnen met de Festivities. Een klimaat van verstarring, zonder perspectief, van politieke doelloosheid. Een situatie, waarin nauwelijks sprake is van enige politieke organisatie, waarin we niet weten wat we eigenlijk moeten in onze eigen stad, ons eigen land. Veel enthousiasme voor Nicaragua of voor Baskenland, waar het kennelijk allemaal zoveel beter en inspirerender is. En een beetje zon is al gauw reden om liever naar het strand te gaan.....

Ik doe hier wat cynies, maar dat ben ik ook.

De crisis van links in Den Haag is dezelfde crisis die we in heel Nederland terugvinden. Richtingen hebben we niet meer, maar we zijn nog wel in staat om een zinloze richtingenstrijd te voeren. Politiek stellen we niets voor. Als we de aktiescene eens uitpluizen op de discussies en de akties van de afgelopen jaren, dan zijn er nog maar weinig thema's over waar nog wat mee wordt gedaan: Shell en apartheid; hier en daar zijn er nog wat VAK-kers actief in de restanten van de vredes- en anti-militaristische beweging; als Janmaat wordt geïnstalleerd hollen er nog wat mensen naar het Bin-

nenhof; er wordt nog wel gekraakt maar de kraakbeweging is niet alleen door de media doodverklaard, er worden zelfs al door sociologen boeken over geschreven. We proberen voorzichtig iets met vluchtelingen op te gaan zetten en met bijv. genentechnologie; en de vrouwenbeweging zoekt naar een nieuwe oriëntatie. De enige deelbeweging die op dit moment nog wat voorstelt is de milieubeweging, maar daar loopt zelfs de VVD al achter aan te hijgen, dus dáár doen wij niets mee.

Voor de duidelijkheid ik wil hiermee niet de diverse thema's bagatelliseren, want ik vind ze stuk voor stuk even belangrijk.

Een te somber beeld? Misschien, maar volgens mij zit het wel dicht bij de realiteit. En om die reden begrijp ik ook de reactie van de "groep mensen uit Utrecht" niet in de vorige Zwarte, waarin ze stellen liever vast te houden aan de deelthema's waar ze nu al mee bezig zijn en dat ze Europa '92 teveel een constructie vinden vanuit een analyse. Het is geen kwestie van óf/óf, in het gunstigste geval zou het én/én moeten zijn, maar in de praktijk is er eigenlijk : niets!

de European Festivities

En dan zijn daar dus de European Festivities in Den Haag. Een schaamteloos spektakel als propaganda voor het Europa '92. Een aantal mensen besluiten er wat mee te gaan doen om drie redenen: - je kunt dit niet zomaar aan je voorbij laten gaan (zoals met het bezoek van Bush), zoals al zo vaak in Den Haag of in Nederland gebeurt. Aan de andere kant is het ook weer de realiteit dat er nog maar zo weinig mensen actief zijn;

- Europa '92 is een belangrijk thema om iets mee te doen én dat niet alleen maar vanuit een economische analyse, maar ook vanuit de maatregelen die er concreet gaan komen;

- én het is misschien een mogelijkheid om het als een handvat te gebruiken om politiek wat sterker te worden, omdat het een onderwerp is dat (net als het stadhuis) velen raakt of zal gaan raken.

Er komt een Initiatiefgroep (je trekt een kast open en ..hup, een goed werkende, politieke organisatie is geboren ..., nou ja), de doelen werden geformuleerd (en Canardo citeert hieruit in z'n kritiek een aantal goede fragmenten, zoals deze:

"Een ander uitgangspunt van ons is verbreding/kontinuitet. Met de tegenacties rond de EF willen we proberen om meer groepen rond het thema actief te krijgen en de samenwerking te bevorderen. Niet een verbreding die alleen maar op kwantiteit berust, maar op ba-

sis van gemeenschappelijke uitgangspunten."

Een belangrijk fragment!

In de groep, die langzaam ontstond (landelijk en haags), zaten ook de nodige politieke tegenstellingen, wat in principe geen bezwaar hoeft te zijn als het doel uiteindelijk maar gemeenschappelijk is (!), en daarbij kwam nog het praktische probleem van de zomerperiode (er vertrokken de nodige mensen, ook uit de Initiatiefgroep, op vakantie, waardoor de organisatorische continuïteit behoorlijk onder spanning stond. Maar al knokkende kwam er toch een programma van de grond.

Het verloop kennen de mensen die in Den Haag zijn geweest. Maar de vraag is hoe beoordeel je nu achteraf het resultaat van drie, vier maanden hard werken en de week zelf? Hoe beoordeel je het politieke rendement op een thema (E'92), dat enkele maanden geleden nog nauwelijks leefde en dat niet in de laatste plaats gezien vanuit de politieke en organisatorische zoi die onze scene kenmerkt.

de inhoudelijke kritiek

Sommigen weten daar wel raad mee, bijv. Canardo. De konklusie is snel getrokken: het was een mislukking, want de respons uit met name (!) andere groepen was zeer klein. En daar is nog wel een reden voor volgens C., want: "ze houden zich niet bezig met, denken niet na over Europa '92". En de slot-konklusie is: "politiek bewustzijn is niet iets dat van de ene dag op de andere totaal aanwezig is. Dat betekent dat er tactiese korte termijn-doelen moeten worden gekozen, waarop wél massaal te mobiliseren valt, en aan de hand waarvan dieperliggende tegenstellingen duidelijk gemaakt kunnen worden." Het woord "massaal" is hier een cruciaal begrip.

Massaal mobiliseren is de clou van de kritiek van C, Het begrip verbreding heeft er weer een nieuwe dimensie bij: hoe minder we zelf organisatories voorstellen, hoe groter de illusies worden, hoe platter de politieke inhoud en hoe platter de kritiek, die we natuurlijk vooral op elkaar hebben. Over de vorm van de kritiek en de politieke zin ervan wil ik straks iets meer zeggen. Eerst nog even de EF/ Stop Europa zelf.

Namens de Initiatiefgroep komt er hopenlijk binnen enkele weken een (krities) verslag van de organisatie, die wachten we dus even af. Ik wil hier wel een persoonlijke visie geven op basis van de opvatting die ik heb gegeven in de bewegingsdiskussie. Europa '92 is tot nu toe een onderwerp dat inderdaad niet echt leeft. Maar is het daarom ook minder belangrijk?

De belangrijkheid van een onder-

werp moet volgens mij in ieder geval niet bepaald worden door de vraag of er al grote groepen mee bezig zijn, met andere woorden een thema waar de autonome beweging weer op kan gaan proberen te radicaliseren.

Uit de Stop Europa Krant en uit de vele Inleidingen die gehouden zijn wordt duidelijk hoe sterk de Europese Eenwording in ons leven zal gaan ingrijpen. Ik ga hier niet de details uitleggen, hoe heel veel deel-thema's binnen dit gegeven passen. Omgekeerd gaat het er ook niet om nu ineens alleen nog maar over E'92 te praten en niet meer over de deelthema's (een suggestie die werd gewekt in het Campagnevoorstel dat in Zwarte .... stond, wat overigens niet van de Initiatiefgroep was).

De concrete opbouw en invulling van de Stop Europa-dagen waren wat dat aangaat ook duidelijk genoeg. Niet voor niets kwamen op de thema-dagen een aantal deelgebieden uitgebreid aan bod.

Een belangrijk uitgangspunt van de Initiatiefgroep was het benadrukken van de informatieve kant en zoals al aangehaald, het zoeken naar een verbreding die niet alleen maar op kwantiteit berust. Dat lijkt mij een duidelijk uitgangspunt, wat voor mij persoonlijk ook goed aansluit bij een autonome beweging die zelf z'n doelen kiest en z'n eigen analyses probeert te maken. Over massale mobilisaties is in ieder geval nooit gesproken en het zou ook een volslagen idioot uitgangspunt zijn geweest om in drie maanden tijd een thema, dat nog niet echt leeft, ineens te kunnen pushen als hét "item" waarop wij onszelf eindelijk politiek kunnen profileren, duidelijk zouden kunnen maken wat ons politieke alternatief is.

We hebben geen alternatief en we hebben geen organisatie en we hebben geen gemeenschappelijke politieke analyse. En iedereen, in met name Den Haag, die nu beweert dat er meer inzet dan wat nu is bereikt met deze kleine heterogene groep, óf dat we meer korte-termijn-acties hadden moeten organiseren (waarop dan wél te mobiliseren was geweest, zoals met het stadhuis ...), leeft kennelijk in een andere realiteit.

C. verwijst in z'n kritiek naar de Rote Flora, als aansprekend voorbeeld. In Zwarte 116/dec '88 stond daarover een groot artikel. Ik heb dat artikel destijds in de Zwarte geplaatst als voorbeeld van acties die je voert met een lange adem. En dat dus in tegenstelling met hoe hier in Nederland vaak acties gevoerd worden. Holland van de ene naar de andere actie. Om nu dus in dit geval De Flora als voorbeeld te geven van korte-termijn-acties is wat misplaatst. Maar ik neem aan dat C. het bedoelde als voorbeeld ~~van~~ het doel op zich: het

strijden voor het behoud van een gebouw in een wijk en daarbij duidelijk maken hoe de bredere kontekst is. In die zin heeft C. gelijk, maar kijk dan in Den Haag nog maar weer eens naar de stadhuisdiskussies.

Maar C. geeft hier wel aan dat je een aktiviteit / een aktie niet al direkt moet beoordelen op de kwantiteit, op de massaliteit, maar eerst op de inhoud.

Den Haag heeft geen autonoom-linkse structuren, waarmee op langere termijn, in continuïteit, kan worden gewerkt. De Initiatiefgroep rond de Festivities was voor Den Haag al zeer bijzonder. En alleen al om die reden is enige mate van tevredenheid op z'n plaats.

En voor iedereen die de inhoudelijke bijdrages tijdens de anti-festivities een beetje heeft gevolgd, moet het duidelijk zijn dat er binnen de thematiek van Europa '92 juist heel veel aanknopingspunten zitten, voor bijv. die korte-termijn-doelen. Maar dan zul je wel eerst wat voorbereidend werk moeten doen! En dat is dus één van de verdiensten van de Initiatiefgroep.

Ik wil nog wel een aantal andere redenen geven, waarom ik redelijk tevreden was, hetgeen iets anders is dan verkeren in een jubelstemming.

Ondanks alle stress, waaronder door velen is gewerkt is er een kwalitatief goede krant gemaakt, waarbij wat mij betreft redelijk goed werd beantwoord aan enerzijds het uitgangspunt van "informatie" en anderzijds iets werd gedaan aan het kiezen van een eigen strijdterrein en een eigen analyse. Voor mij was de krant de helft van de Festivities vanwege die inhoud en vanwege het grote bereik, waardoor we ook eens iets hebben gedaan aan de diskussie met andere groepen.

De invulling van alle thema-dagen en de manifestatie was zeer breed, informatief en gevarieerd, doordat er mensen uit zeer uiteenlopende hoeken aan meewerkten.

De demo was voor velen die erin liepen een van de betere die ze hadden meegemaakt en ongetwijfeld zullen er langs de kant zeer velen hebben gestaan die het vreselijk vonden. Ik heb ook nog nooit een demo meegemaakt, waarbij het publiek zich massaal aansloot en oprukte naar het Binnenhof.

Om niet alleen maar te doen of ik tevreden ben, heb ik ook nog een aantal kritiese opmerkingen. Er is rond de Stop Europa-dagen op een zeer grote schaal gefolderd, geplakt, opgeroepen in vele bladen (overwegend buiten de scene) en natuurlijk de krant. Hoe alles is overgekomen is niet of nauwelijks te zeggen. Iedereen heeft wel wat gehoord, maar wat zegt

dat. De problemen zitten ook meer erna dan ervoor. Na afloop komen de diskussies, de verslagen, etc. Maar wie bereiken we daarmee. Noodgedwongen, omdat de bladen die we maken allen intern op de autonome scene zijn gericht, blijven nu dus alle diskussies binnenshuis. Wat we ervoor al hebben bereikt aan andere groepen, bereiken we nu weer niet meer en omgekeerd zij ons niet. Dit heeft dus weer alles te maken met het isolement waarin wij structureel zitten en alles te maken met de vragen uit de bewegingsdiskussie. Alleen al in Den Haag hebben we zo'n 50 groepen benaderd en er vaak lange gesprekken en diskussies mee gehad. De uiteindelijke respons was inderdaad klein, maar als we niet in staat zijn om ook achteraf contact te houden, dan pas kun je stellen dat de respons nihil was. En overigens ziet het daar nu wel naar uit, want de Festivities zijn voorbij .....

(scène 3.)

(In een zaal zit een groep mensen te praten over hoe verder te gaan met de aktiviteiten die ze in de maanden daarvoor hebben opgezet, er moet bijv. nog een brochure komen. Er loopt iemand voorbij en hij vraagt aan een derde: "zitten ze nou alweer te vergaderen ...?")

de vorm van de kritiek

Hierboven omschreef ik net één van de problemen die de bladen uit de autonome scene opleveren: het beperkte bereik ervan. Als ik nader in ga op het stuk van o.a. C. stuit je op een volgend probleem: het óns kent óns-sfeertje en taalgebruik. Het stuk van C. kun je bijna alleen maar snappen als je weet wie het is. Heel veel mensen weten dat ook, al staat er een nep-naam onder. Waar er in dit geval behoefte is aan een goede inhoudelijke diskussie over de Stop Europa-dagen, krijgen we stukken vol stekeligheden en onderhuidse prikken, die in het algemeen alleen door de insiders worden begrepen.

Ik ben me ervan bewust dat dit stuk keurig in die traditie past. Het is wat mij betreft ook de laatste keer dat ik dit doe! Het zijn inteelt-diskussies die helemaal nergens toe leiden, die politiek volslagen irrelevant zijn en hooguit gericht kunnen zijn op de zelf-suggestie: dat we ergens mee bezig zijn.

Ik heb er daarom ook geen zin in om aan te gaan tonen, dat er in het stuk van C. een groot aantal hele of halve onwaarheden zitten, want ze doen er in felte niet toe, omdat ze alleen maar gebruikt worden om één argument te kunnen staven, n.l. dat de hele Festivities niets waren. Dit soort argumenten zijn ook niet bedoeld om inhoudelijke kritiek te leveren,

maar alleen om te kunnen bewijzen wat je wilt bewijzen.

Zoals ik al eerder zei: we hebben geen richtingen meer, maar we zijn nog wel in staat om een richtingenstrijd te voeren.

Ook in dit geval weer wordt niet de politieke inhoud van de anti-Festivities bekritiseerd, maar de richting, of eigenlijk de vermeende richting. En daarvoor gebruik je de komplot-theorie!

C. heeft een hele mooie bedacht. We gaan citeren: "Voor mij is het onbegrijpelijk dat mensen bij het niet-bereiken van gestelde doelen zo tevreden kunnen zijn. Of zouden er nog andere, niet uitgesproken doelen een rol hebben gespeeld, die de euforie wél kunnen verklaren?"

Aha, gnuift dan natuurlijk de gemiddelde Zwarte-lezer (m/v), een KOMPLOT! Zie je wel ze zijn niet te vertrouwen. Ik heb het altijd wel gedacht....

En met roole (of zwarte) oortjes lezen we verder:

"Een antwoord is te vinden in de bijdrage van de Initiatiefgroep aan de openingsmanifestatie" heeft C. na lang speuren ontdekt. "We willen dit moment juist aangrijpen om te komen tot een ontwikkeling in het VerZ, het samenbrengen van diskussies, ervaringen en ontwikkelingen van mensen uit verschillende structuren".

Nou, nou dat gaat wel ver zeg, denk je dan. C. in ieder geval wel: "hier zien we duidelijk uitgesproken, dat andere doel van de Initiatiefgroep, een doel dat eksklusief gericht is op de (resten van) de beweging, intern gericht en in die zin volkomen tegengesteld aan de vooraf openbaar geformuleerde doelen. En zo wordt ook de jubelstemming achteraf begrijpelijk, zij het niet gerechtvaardigd."

Zó, hét bewijs is geleverd. Daar zullen ze van op kijken, dat ik ze tóch door had.....

Moet je hier nou om gaan lachen, of kwaad worden, uit gaan leggen dat er niet staat wat er nu gesuggereerd wordt dat er staat. Sterker nog zelfs als het er had gestaan, wat is daar dan eigenlijk mis aan? Het is dus niet de politieke inhoud die wordt aangevallen, maar een prachtig staaltje van een zinloze "richtingenstrijd".

Nu ik toch bezig ben heb ik er nog één. Uit de open brief van de Harde Kern (A'dam) aan de Tesselschadestraat: "We krijgen dan ook de indruk dat er via jullie pand meer een soort propaganda gevoerd wordt voor een bepaalde politieke lijn die wij niet zien zitten." (Toevallig ook iets met Europa '92!.)

Weer gaat het niet om de politieke inhoud, of om de vraag of je ook los van die politieke keus misschien toch mee kunt helpen bij

akties tegen de ontruiming en cityvorming, dat je toch ondanks wat verschillende opvattingen wel kunt samenwerken. Néé het gaat om het KOMPLOT!

Het is het op de spits drijven van allerlei politieke tegenstellingen (vaak vanwege persoonlijke tegenstellingen), waarbij niet meer wordt gekeken naar de gemeenschappelijke punten. Kunnen we niet, ondanks een aantal verschillen, toch samenwerken,

omdat het politieke resultaat voorop staat. Dat hoeft niet permanent, dat kan ook per situatie verschillen.

Een voorbeeld: De Festiviteiten werden door sommigen aangegrepen als aktie op zich, zonder de bedoeling om daarna ermee door te gaan. Voor anderen was het een mogelijkheid om te proberen er een langere campagne van te maken. Moet dat dan botsen? Nee, natuurlijk niet: op het punt Fes-

tiviteiten viel op beide uitgangspunten prima samen te werken.

Maar in de autonome scene, die toch al zo sterk is voeren we de discussie liever op het nivo van:

"oh, organiseren die mensen het (anti-impies, anti-patriarchen, verbreders, bonzen, softies, nono's, heavo's, intellektuelen, RIA, VIVA, SUZA, etc.), dan doen WIJ NIET MEE!

Ik word hier zo verschrikkelijk moe van .....

Bij gebrek aan een "vijand" buiten (zeg: bij gebrek aan politieke kracht), zoek je gewoon een vijand "binnen".

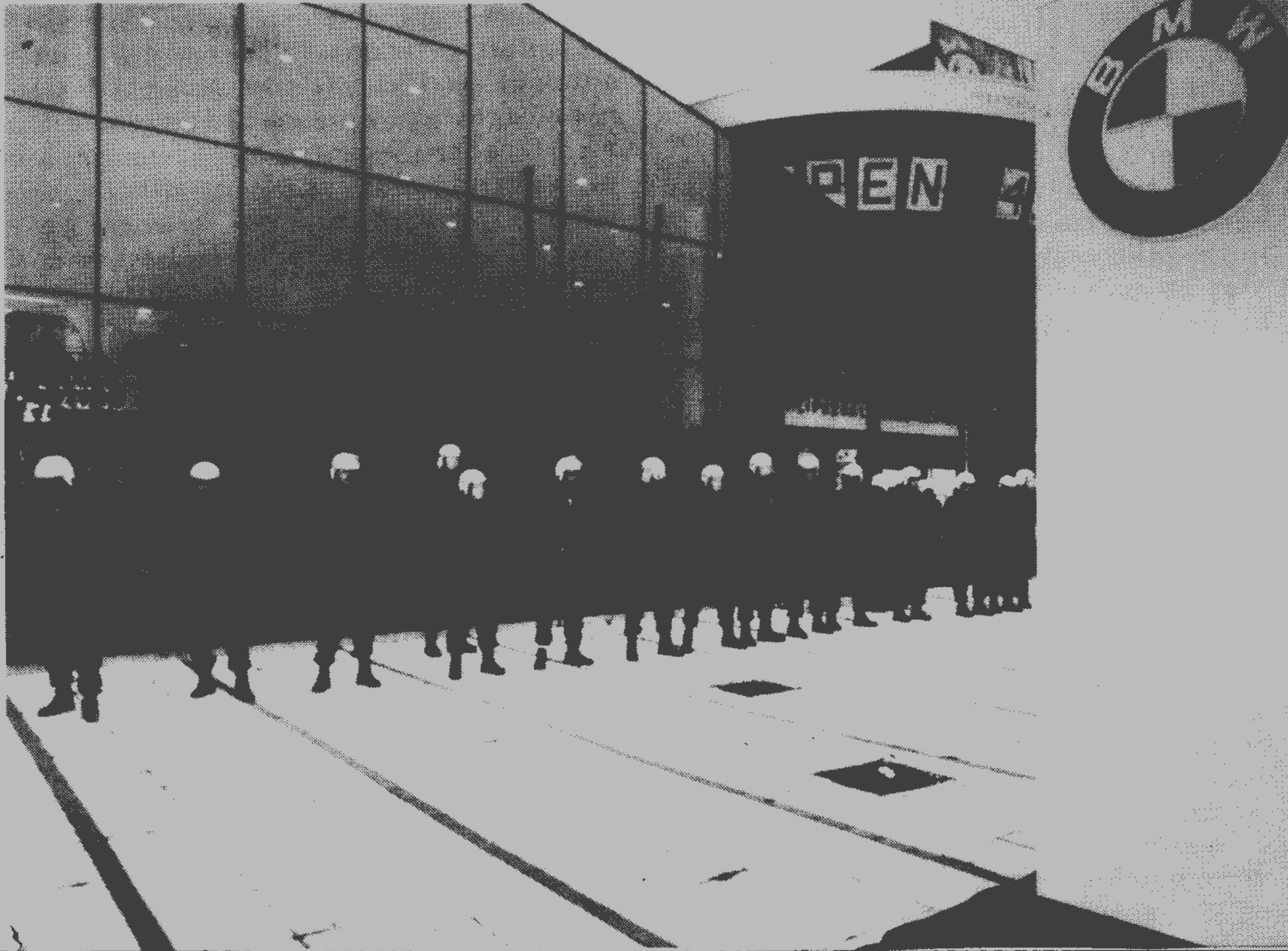
In die zin begrijp ik ook het citaat dat C. onder zijn artikel zette van Anil Ramdas: "Het is een spel waarin slimme taktiek en doortrapte strategie meer opleveren dan botte vasthoudendheid en verkrampde doordrammerij".

Ik heb geen zin meer in dit soort woordspelletjes en wat mij betreft doet de lezer (v/m) dezes of dit laatste deel er gewoon niet staat. Laten we dit maar overlaten aan de Jack en Theo's.

Don Quichote

(scène 4.)

(In Den Haag zit iemand met een moedeloos gezicht naast een gepakte koffer .....

A'dam, 2 okt. 1989.

PERSBERICHT

INNU ("Indianen") NA VRIJSPRAAK WEDEROM VOOR RECHTER WEGENS AKTIES TEGEN LAAGVLIEGOEFENINGEN.

Op dinsdag 3 oktober moeten 4 Innu wederom voorkomen in St. John, Newfoundland, Canada. De provincie Newfoundland is in hoger beroep gegaan tegen de vrijspraak door rechter James Igloliorte (Inuit=Eskimo) op 18 april l.l. in Goose Bay, Labrador.

De 4 Innu, chieft Daniel Ashini, Elizabeth Penashue, Penote Michel en Peter Penashue, worden vervolgd wegens hun aktie op de landingsbaan van de luchtmachtbasis Goose Bay op 22 september 1988. De rechter sprak hen eerder vrij, omdat de landrechten van de Innu eerst geregeld moeten worden. De Innu protesteren al jaren tegen de militarisering van hun grondgebied en verwijten de Canadese regering hun land te verhuren aan de Bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Nederland zonder over landrechten te onderhandelen. Nederland vliegt sinds 1986 met F-16's op de extreem lage hoogte van 30 meter (!) boven hun grondgebied.

Ook de Milieu Effekt Rapportage procedure is nog steeds niet afgerond.

Meer dan 200 Innu wachten nog op hun proces wegens hun akties op de landingsbaan en de bezetting van één van de oefengebieden. Wat voor stappen de kroon tegen hen gaat ondernemen hangt mede af van de uitkomst van dit hoger beroep. Ook recentelijk hebben er akties plaatsgevonden. Op 20 september hinderden 5 Innu, 2 mannen en 3 vrouwen, het opstijgen van een Duitse straaljager. Allen werden gearresteerd en zitten nog in de gevangenis.

Op woensdag 27 september bezetten 50 mensen de landingsbaan. Daarvan werden 9 mensen gearresteerd, waaronder een lid van de Duitse anti-laagvliegbeveging. Enkele Innu moeten tot tenminste februari 1990 in de gevangenis hun proces afwachten, omdat zij na eerdere akties een verklaring ondertekend hadden dat ze geen verdere aktie zouden voeren.

De komende tijd zijn nog vele akties te verwachten. Naar aller waarschijnlijkheid neemt de NAVO op 28/29 november in Brussel het besluit waar het NAVO-trainingscentrum gevestigd wordt: Goose Bay, Canada of het alternatief Konya, Turkije. Voor de Innu betekent de militarisering de ondergang van het volk.

Om protest aan te tekenen zullen de Innu van 9 t/m 30 oktober Europa bezoeken. Van 21 t/ 25 oktober staat Den Haag op het programma. Door de stichting Werkgroep Inheemse Volken zijn besprekingen met de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Defensie aangevraagd en ontmoetingen met parlementsliden staan op het programma.

Meer infi: Govert de Groot
020-938625 of privé 070-888553

meer info: Govert de Groot

11 oktober Europese supportdag voor de Innu uitgeroepen door Survival International.

12 oktober Columbusdag - manifestatie en vijfde Bertrand Russell lezing over Indiaan & Beeld in Paradiso

9-12 oktober Bezoek Innu aan Londen.

12-17 oktober Bezoek Innu aan Brussel.

17-21 oktober Bezoek Innu aan Bonn.

21-26 oktober Bezoek Innu aan Den Haag

26-29 oktober Bezoek Innu aan Rome.

27 november Europese persconferentie door anti-laagvlieggroepen in Brussel.

29-30 november NAVO-defensienisterraadsvergadering in Brussel.

KORTE BERICHTEN

INFORMATIE BOOTTOCHTEN: LEERZAAM EN LEUK

Sinds juni 1987 organiseren wij regelmatig rondvaarten door de Rotterdamse haven. Soms op eigen initiatief, maar meestal i.s.m. andere groepen. Tot nu toe waren dat vredesgroepen, anti-apartheidsgroepen, milieugroepen, NIVON-groepen en plattelandsjongeren, maar ook groepen uit West-Berlijn en Baskenland namen deel.

De tochten gaan steeds over de kéérzijde van de Rotterdamse haven, zeg maar over die dingen die je bij de Spido niet te horen krijgt. Wel een VVV-tocht, maar VVV staat bij ons voor Vies, Voos en Verkeerd.

We kunnen een basistocht aanbieden waarin informatie wordt gegeven over produktie en handel in wapens en voedsel, over milieuproblemen, over de relaties met Zuid-Afrika en over militaire activiteiten. Steeds aan de hand van bedrijven en havens waar die zaken zich afspelen. Maar er kan ook in onderling overleg een speciaal thema worden uitgewerkt.

De tochten blijken voor veel groepen niet alleen een aangename afwisseling in de gebruikelijke praat- en leesgewoonten, maar ook een prettige combinatie van een informele bijeenkomst en een leerzame middag. We bevelen deze mogelijkheid dan ook van harte aan!

De basistocht duurt 2 uur en gaat van het centrum tot in de Botlek (en weer terug). De kosten variëren van f300,- tot f500,-, afhankelijk van de boot waarmee gevaren wordt. Dat is voor niet al te kleine groepen een stuk voordeliger dan de officiële tochten. Andere routes kunnen in overleg geregeld worden.

Meer informatie is op werkdagen tussen 9 en 17 uur verkrijgbaar bij:

Werkgroep Solidariteit
p/a Dirk Smitsstraat 76
3031 XE Rotterdam
tel. 010-4118824

DIERENDAG (.....)HOEZO?

Vandaag 4 oktober 1989 is het weer eens dierendag. Ook vandaag zullen vele honderden dieren sterven voor uw stukje vlees.

Vanaf hun geboorte al worden ze opgesloten in veel te kleine hokken zoals kistkalveren, fokvarkens, dikbilkoeien, legbaterijen.

Opgesloten in fokboerderijen wat eigenlijk niet meer is als een dierengevangenis.

Als ze dan dik en vet genoeg zijn mede doormiddel van hormoonpreparaten en andere groei-middeltjes.

Gaan ze naar het slachthuis, daar aangekomen, zien ze nog een keer het daglicht tot ze verwerkt worden tot dat fijne biefstukje.

Daarom hebben wij in de vroege ochtend van 4 oktober actie gevoerd tegen het Gemeentelijk Slachthuis Haarlem.

We hebben de daar geparkeerde lijkenbezorgings wagens ondergekalkt met leuzen zoals VLEES=MOORD, BEVRIJDT ALLE DIEREN enz.

Bovendien hebben we van beide wagens de banden lekgeprikt.

Onze eisen zijn:
SLUITING VAN ALLE SLACHTHUIZEN
BEVRIJD ALLE DIEREN UIT GEVANGENSCHAP
4 OKTOBER DIEREN BEVRIJDINGSDAG.
SOLIDAIR MET HET D.B.F.
K.V.T.V.
KWAADIE VEGO'S TEGEN de VLEES-INDUSTRIE!

DAF-trucks

-oftewel zonder opzien te baren le-
veren aan Turkije-
Verslag van een blokkade-aktie.

Bijna onopgemerkt heeft DAF van de Turks-Amerikaanse onderneming FNSS een order geboekt ter waarde van 125 miljoen. Het is de bedoeling dat DAF de onderdelen gaat leveren voor pantserrupsvoertuigen, en er zelf 20 assembleerd, de voertuigen zijn bestemd voor de Turkse landma- Om toch te proberen de mensen er o te attenderen dat er blijkbaar zon- der enig protest aan een regime al Turkije geleverd kan worden (als he aan ons ligt wordt er geen militai re produktie gedaan voor wie dan ook, waar dan ook) besloten we om een blokkade te organiseren van Special Products (de militaire af- deling van DAF). We hadden gehoopt dat in het kielzog van de "bijlen- aktie" van Kees & Co er toch een flinke groep bereid zou zijn om mee te doen. Het tegendeel bleek waar: blijkbaar?, staat het toch ve van de mensen af, maar waarom dan altijd wel braaf onder elke verklar- ing internationale solidariteit plakken?, of zoals zo 'mooi' in de kroeg opgemerkt werd: "Je gelooft toch niet echt dat de Koerden en hun lot de mensen interesseert."

Hoe dan ook; met een handjevol mensen (zo'n 25) hebben we geprobeerd in ieder geval iets te doen, met meer mensen hadden we meerdere poorten kunnen blokkeren en was he echt lastig geworden voor DAF, nu hadden ze het makkelijk: een omlei- ding voor het verkeer naar een an- dere poort. En aangezien we pre- cies genoeg hadden om de halve poo (ja, ja zo breed zijn ze) te blokke- ren was het verre van effectief en had het louter en alleen een sym- boliese functie, natuurlijk is het dan toch goed om te doen maar een bittere nasmaak had alles wel. Vooral als er dan ook nog eens een slecht stuk in de plaatselijke pers verschijnt. Maar niet getreurd: de sfeer onderling was goed en we ge- loven dat in de toekomst DAF nog wel het een en ander zal merken van hun keuze. Kommentaar van DAF was er ook; bij monde van hun voor-

lichter werd gezegd: de levering geschied volstrekt binnen het kade van de wet en Turkije is toch "ge- woon" NAVO-lid. Mensenrechten, moe- en meehelpen aan het in stand hou- den van de misstanden in de wereld werden weggewuifd. Nee, daar sliep niemand van DAF slechter van.

P.S. Als verassing hadden 2 men- sen zich 's nachts ongemerkt toe- gang verschaft tot het terrein. De bedoeling was om een groot spandoe te onthullen op het moment dat wij zouden arriveren bij de poort. Jam- mer genoeg werden ze ontdekt vlak voor de aanvang van de aktie. Be- halve een aantal uren in de onder- zoekscel had dit gelukkig geen verdere konsekwenties.

Vredeswinkel Eindhoven

Agenda

10 oktober VROUWEN kafee vrankrijk
thema discussie: seksualiteit
21:00 uur

zaterdag 21 oktober
GROOT OPENINGSFEEST van het
vrouwenkollektief "INTIFADA"
de Fabriek Mathenesserdijk 414
19:30
voor alle vrouwen

iedere dinsdag 00 avond in
++ Vrankrijk
en om de week thema ,om 9 uur

di 10 okt. sex
di 24 okt. s+m (onder voorbehoud)

ZA 14 okt
"FIGHT THE Mc DONALD'S"

ZA 14 okt: info avond in de Bunker

MA 16 okt: AKTIE Mc'D. Eind'h.
14.00 vredes buro

18 oktober Info kafe WRAK
Wageningen Herenstraat 11
FILIPJNEN AVOND (20:00 uur)

ZA 21 okt: sadistic busdrivers
4 nov: reggae night 'the VIBE'

11 nov: anhrefn
ONDERBROEK 2^e walstr. Nijmegen

25
OKT.

LANDELIJKE AKTIE DAG

ISOLATIE IS HUN WAPEN
SOLIDARITEIT ONZE KRACHT
BREEK HET BAJESSYSTEEM !!

Als keutels van konijnen
vallen wetsvoorstellen
in goede aarde van
publieksopinie van
rijp bescheten voor
nieuwe orde herhaling

Geen kwaad opzet slechts
kalm overleg ten
grondslag aan min
achting voor minder
heden waarover heen
stemming gemaakt worden

Deze ambtenaren
mutanten cyclopen
zwart-wit gebekt gajes
in vergadering bijeen
het plebs
in containers op te hopen
bak en bajes
raken sneller vol
dan ze jaren dromen
nochten

Neemt u in acht
Uwe edelbaren
en over ruggen
volgevreten ambtenaren
eens jullie berekening
fout bevonden wordt
hoge rente betaald en
rollen omgedraaid

Nu mijn wonden zijn
gaan stinken
is het voor jullie
veel te laat
om bij te draaien

TEGEN DE BAJES

met o.a. demonstraties, manifestaties, akties,
let op aankondigingen in verschillende steden

Shell KwEekt AfhaNkelijkhEiD

BIOTECHNOLOGIE IS EEN WAPEN

Biotechnologie wordt gebruikt door multinationals om hun greep op de essentiële levensvoorwaarden van mensen te vergroten. Ook Shell past biotechnologie op steeds grotere schaal toe. Bijvoorbeeld als grootste saarzaadproducent ter wereld. Biotechnologie wordt gebruikt door multinationals om steeds onafhankelijker te worden van natuurlijke bronnen en omstandigheden. De wereldbevolking wordt steeds afhankelijker gemaakt van de producten van multinationals, terwijl de indruk gewekt wordt dat multinationals een wezenlijke bijdrage leveren aan het oplossen van het wereldvoedsel en energie probleem. Biotechnologie kan geen problemen oplossen die door uitbuitingsverhoudingen zijn ontstaan. Integendeel ze zal die verhoudingen verscherpen en in stand houden. Er is geen andere keus dan onmiddellijk in te grijpen en alle middelen te gebruiken om dit proces te stoppen, vanuit het besef dat onze belangen en behoeftes lijnrecht tegenover die van de voortrazende ontwikkelingen van het systeem staan.

LAAT HET VERZET TEGEN BIOTECHNOLOGIE GROEIEN

